

Bezpečnostní opatření při masovém shromáždění lidí

Bc. Lukáš Vaněk

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš Vaněk**
Osobní číslo: **A16243**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bezpečnostní opatření při masovém shromáždění lidí**
Téma anglicky: **Security Measures During Mass Gatherings of People**

Zásady pro vypracování:

1. Na základě literárních pramenů zpracujte teoretické a metodické poznatky.
2. Objasněte základní pojmy (psychologie jedince a davu, logistika při shromáždění lidí).
3. Definujte místo pořádání akce, připravenost a zabezpečení při "výbráné události".
4. Analyzujte bezpečnostní řešení "výbráné akce" a rizikové oblasti.
5. Proveďte návrh následného komplexního bezpečnostního řešení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. LE BON, Gustave. Psychologie davu. Vydání čtvrté, v Portále první, revidované. Praha: Portál, 2016, 175 s. ISBN 978-80-262-1028-3.
2. MIKŠÍK, Oldřich. Hromadné psychické jevy: (psychologie hromadného chování). Praha: Karolinum, 2005, 269 s. ISBN 80-246-0930-4.
3. JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století. Ostrava: Key Publishing, 2014, 323 s. Monografie. ISBN 978-80-7418-201-3.
4. HORÁK, Rudolf. Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací]. Praha: Linde Praha, 2011, 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7.
5. VILÁŠEK, Josef a Jan FUS. Krizové řízení v ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2170-8.
6. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015, 131 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-169-9.
7. Manuál pro obce k zákonu o právu shromažďovacím. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2009. [cit. 2011-08-04] Dostupný z WWW :(<<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-manual-pro-obce-k-zakonu-o-pravu-shromazdovacim.aspx>>)

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Jiří Gajdošík, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 14. 5. 2018

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předmětem mé diplomové práce s názvem „Bezpečnostní opatření při masovém shromáždění lidí“ se zaměřením na konkrétní akci Dnů lidí dobré vůle na Velehradě je posouzení komplexního bezpečnostního řešení dané akce. Teoretická část diplomové práce slouží k objasnění hlavních pojmů z oblasti organizace a zabezpečení velkých shromáždění osob. Také obsahuje výčet platné legislativy, která je s tématem spojena, a v poslední části i popis a principy použitých analytických metod. Praktická část se již zabývá konkrétní akcí. V první fázi je podrobně charakterizován prostor pořádané akce a souhrnně popsán balík již nastavených bezpečnostních opatření. Následně je na základě dotazníkového šetření a expertních rozhovorů provedena analýza vybraných rizik pomocí kalkulátoru RISKAN-B a hlavní rizika jsou analyzována ještě metodou KARS. V závěrečné fázi praktické části proběhne zhodnocení výsledků analýz, zhodnocení nastavených bezpečnostních opatření, a také budou navrženy konkrétní možnosti, které by mohly přispět ke zmenšení bezpečnostních rizik, která lze při Dnech lidí dobré vůle předpokládat.

Klíčová slova: bezpečnost, shromáždění, bezpečnostní hrozby, měkký cíl, bezpečnostní opatření, teroristický útok

ABSTRACT

The subject of my Master thesis titled “Safety measures during mass gatherings” is an assessment of a complex safety solution, specifically tailored for an event “Days of people of good will at Velehrad”. The theoretical part of the thesis clarifies the main notions of organization and safety measures for mass gatherings. It also contains an enumeration of related legislation and a description of the analytical methods used in this work. The practical part is focused on the event itself: the area of the event is described in detail, and a summary of already established safety measures is given. After conducting a survey exploration and several interviews with experts, the analysis of selected risks is performed using RISKAN-B calculator and the main risks are furthermore analyzed using KARS method. In the final part of the practical part, the evaluation of the analyses’ results and established safety measures is assessed and new specific safety options are proposed, which should contribute to reducing the security risks presumed at “Days of people of good will at Velehrad” event.

Keywords: security, gathering, security threats, soft target, security measures, terrorist attack

Touto cestou bych chtěl poděkovat vedoucímu diplomové práce panu doc. Ing. Jiřímu Gajdošíkovi, CSc. za vstřícný přístup, odbornou pomoc a především cenné rady při vypracování mé diplomové práce.

Mé poděkování patří dále starostovi obce Velehrad, pracovníkům Policie ČR územního odboru Uherské Hradiště, referentovi krizového řízení města Uherské Hradiště a dalším organizátorům akce, především bezpečnostní organizaci ARKS Plus s. r. o za poskytnuté informace a vstřícné jednání.

Velké díky patří také všem, kteří věnovali svůj čas k vyplnění dotazníku.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

„Svět je nebezpečné místo k žití; ne kvůli špatným lidem, ale kvůli těm, kteří proti nim nic nepodniknou.“

Albert Einstein

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY ORGANIZOVÁNÍ AKCÍ VĚTŠÍHO CHARAKTERU	12
1.1 SHROMAŽĎOVÁNÍ OSOB	12
1.2 PSYCHOLOGIE	15
1.2.1 Sociální psychologie	15
1.2.2 Psychologie jedince.....	15
1.2.3 Psychologie skupiny.....	15
1.2.4 Psychologie davu	16
1.2.5 Chování lidí při mimořádných událostech	17
1.3 LOGISTIKA	19
1.3.1 Základní pojmy logistiky	19
1.3.2 Logistika podniková.....	20
1.3.3 Logistika pro zvládnání mimořádných situací	20
1.3.4 Logistika při přípravě masového shromáždění	22
2 BEZPEČNOSTNÍ OTÁZKA	23
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY	23
2.2 BEZPEČNOSTNÍ STANDARDY	26
2.2.1 Oprávnění pořadatele:	26
2.2.2 Oprávnění obce	26
2.2.3 Povinnosti pořadatele	27
2.2.4 Základní bezpečnostní doporučení.....	27
2.3 HROZBY	30
2.3.1 Hrozby dle Auditů národní bezpečnosti z roku 2016 [17].....	30
2.4 MĚKKÉ CÍLE	34
2.4.1 Místa s vysokou koncentrací lidí.....	35
2.4.2 Vymezení problematiky měkkých cílů	35
2.4.3 Ochrana měkkých cílů.....	35
2.5 HISTORICKÉ BEZPEČNOSTNÍ INCIDENTY VELKÉHO ROZSAHU	39
2.5.1 Bezpečnostní incidenty na území ČR	39
2.5.2 Nejvýznamnější bezpečnostní incidenty ve světě	40
3 LEGISLATIVA	44
4 CÍL A METODIKA PRÁCE	45
4.1 CÍLE	45
4.2 METODIKA	45
4.2.1 RISKAN-B	45
4.2.2 Metoda KARS	46
II PRAKTICKÁ ČÁST	48
5 CHARAKTERISTIKA MÍSTA POŘÁDÁNÍ	49

5.1	OBEC VELEHRAD	49
5.2	NÁRODNÍ POUŤ NA VELEHRADĚ A JEJÍ HISTORIE	54
5.2.1	Konání poutí do roku 2000	54
5.2.2	Národní pout' od roku 2000.....	56
6	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ.....	59
6.1	ÚSEKY BEZPEČNOSTI DLE ZAJIŠŤOVATELE	59
6.1.1	Dopravní omezení a parkování	59
6.1.2	Požární řád a organizační směrnice.....	62
6.1.2.1	Požární ochrana areálu baziliky	62
6.1.2.2	Požární ochrana baziliky.....	67
6.1.2.3	Požární ochrana stanového městečka	70
6.1.3	Evakuace	71
6.1.3.1	Prostor před bazilikou	71
6.1.3.2	Bazilika	74
6.1.4	Činnost policie	75
6.1.5	Činnost zdravotnických složek	77
6.2	NEDÁVNÉ BEZPEČNOSTNÍ INCIDENTY	79
7	DOTAZNÍK	81
8	RISKAN VYHODNOCENÍ.....	83
9	ANALÝZA KARS	87
10	ZHODNOCENÍ BEZPEČNOSTNÍ PŘIPRAVENOSTI.....	90
10.1	MOŽNÉ OHROŽENÍ VLIVEM TERORISMU (ÚTOK JEDNOTLIVCE)	90
10.2	ZHODNOCENÍ KOMPLEXNÍ BEZPEČNOSTI	92
10.3	NÁVRH BODŮ PRO ZLEPŠENÍ	94
	ZÁVĚR	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	101
	SEZNAM OBRÁZKŮ	102
	SEZNAM TABULEK.....	103
	SEZNAM PŘÍLOH.....	104

ÚVOD

Na seznamu základních lidských potřeb stojí pocit bezpečí nesmírně vysoko, tvoří totiž druhý pilíř spokojenosti. Proto se lidé odedávna snaží zajistit svou bezpečnost všemožnými způsoby. Stejně tak je tomu i v případě konání velkých společenských akcí, pro jejichž úspěšnost je důležité vytvoření pocitu bezpečí. Zajištění bezpečnosti účastníků pomocí nej-různějších opatření patří k základním úkolům, který musí organizátor řešit jak před zahájením akce, tak především při samotném průběhu konkrétní společenské události. Hlavními otázkami, na které si musí každý organizátor odpovědět, jsou:

„Jaká nebezpečí v kontextu dané akce hrozí? Jaká bezpečnostní opatření jsou nutná s ohledem na charakter akce a vytipovaná rizika? Jaký dopad mohou mít nastavená bezpečnostní opatření na průběh akce?“

Již zmíněné otázky patří pouze k těm nejzákladnějším, existuje celá řada dalších, které mohou výslednou podobu celé společenské události i nastavená bezpečnostní opatření značně ovlivnit.

V dnešní době dochází k obrovské medializaci hrozby terorismu, proto organizátoři musí pracovat i s tímto nebezpečím. Každá akce, při níž se na jednom místě shromáždí větší množství lidí, se dá označit dnes hojně užívaným termínem „měkký cíl“, neboť potenciálně může představovat cíl teroristů.

Nejinak je tomu i v případě společenského setkání s názvem Dny lidí dobré vůle, které se každoročně koná v obci Velehrad a představuje již tradiční kulturně-náboženskou akci, již se každoročně účastní desetitisíce poutníků nejen z České republiky, ale i ze zahraničí.

Tématem této diplomové práce jsou „Bezpečnostní opatření při masovém shromáždění lidí“. Teoretická část se věnuje objasnění pojmů souvisejících s tématem, jako jsou povinnosti a náležitosti shromažďování, psychologie jedinců a davu a logistika. Jedna z nejdůležitějších kapitol zahrnuje především otázku bezpečnosti, pojmenování nejpalcivějších bezpečnostních rizik, se kterými na území ČR musíme počítat, a také otázku způsobů zajištění ochrany „měkkých cílů“.

Základní kámen našeho vědění představuje historie, ne nadarmo se říká, že „historia magistra vitae est“, tedy historie je učitelkou života, proto je součástí obsahu práce také výčet největších útoků na tzv. měkké cíle. Závěr první části patří legislativě a použitým metodám.

Praktická část již pracuje s konkrétními aspekty Dnů lidí dobré vůle. Nejprve je podrobně charakterizována obec Velehrad a prostory, ve kterých tato tradiční akce probíhá. Následuje komplexní popis bezpečnostních opatření, která pro zajištění bezpečnosti v součinnosti provádí hned několik subjektů. K získání potřebných informací byly provedeny i expertní rozhovory se subjekty, které se na organizaci celé akce spolupodílí. Tímto je vytvořen základ pro následnou analýzu, kdy je s využitím dotazníkového šetření zjišťována subjektivní míra ohrožení, kterou dotazovaní při pořádání této společenské události cítí, a pojmenována jednotlivá bezpečnostní rizika, která považují za nejvýznamnější. Zjištěná data jsou následně analyzována pomocí kalkulátoru RISKAN-B a metody KARS. Výsledkem práce je určení prioritních hrozeb a definování subjektu, který by se měl daným rizikem zabývat. Poslední část slouží k vyvození důsledků a nalezení možných oblastí, které je možné ve vztahu k bezpečnosti dané akce zlepšit.

Téma diplomové práce je mi jako občanu obce Velehrad velmi blízké. Jako věřícího člověka, který tuto nábožensko-kulturní akci tradičně navštěvuje, mne otázka bezpečnosti velmi zajímá, i v kontextu zahraničních bezpečnostních incidentů, které se odehrály v průběhu několika posledních let. Tato práce by v neposlední řadě mohla být přínosem také pro subjekty, které tuto akci pořádají, tedy i pro zastupitelstvo obce Velehrad.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY ORGANIZOVÁNÍ AKCÍ VĚTŠÍHO CHARAKTERU

Pořádání veřejných akcí, při kterých dochází ke shromažďování většího počtu lidí, nutně vyžaduje znalost aspektů, která s akcí a jejím plánováním souvisí. To vyžaduje komplexní myšlení a znalosti právních aspektů z oblasti shromažďování. Důležitý faktor představuje logistické pokrytí potřeb účastníků a také otázka psychologických jevů. Z psychologického hlediska se v případě akce menšího rozsahu jedná o psychologii jedince či skupiny, v případě akcí velkého rozsahu hovoříme o psychologii davu.

1.1 Shromažďování osob

Svoboda shromažďování je jedním ze základních lidských práv a svobod. Shromážděním se rozumí setkání několika osob, které mají určitý společný záměr. Ke shromažďování se pojí i další ústavní právo a tím je svoboda projevu.

Veřejné shromáždění může nabývat podob:

- schůze,
- pouliční průvod,
- manifestace konané na veřejných místech. [1]

Aby ale ke shromáždění vůbec mohlo dojít, musí být oprávněnou osobou řádně oznámeno na příslušném úřadě dané obce, ve které se má shromáždění uskutečnit. Oznámení musí být doručeno nejpozději 5 dnů před konáním samotného shromáždění. Tato žádost může být i zamítnuta. V tomto případě je obec povinna vyvěsit toto rozhodnutí o zákazu shromáždění na úřední desce obce. Úřad tak musí učinit nejpozději do 3 dnů od data obdržení oznámení.

Shromáždění může svolat každý občan České republiky (dále i jako ČR), který dovršil věk 18 let, dále také právnická osoba nebo skupina osob.

Žadatel se dle rozsahu akce obrátí na:

- obecní úřad – shromáždění pouze na území dané obce,
- pověřený obecní úřad - místo konání se nachází na území více obcí,
- krajský úřad – v případech, kdy rozsah shromáždění přesahuje hranice dvou pověřených obcí,
- ministerstvo vnitra – místo shromáždění přesahuje hranice kraje. [1]

Oznámení musí obsahovat:

- účel shromáždění, den a místo jeho konání a dobu zahájení,
- předpokládanou dobu ukončení (v případě konání na veřejném prostranství),
- odhadovaný počet účastníků,
- opatření pro klidný průběh celého shromáždění – počet pořadatelů starších 18 let a jejich označení,
- jméno, příjmení a trvalý pobyt svolavatele (v případě právnické osoby její název, sídlo a údaje ohledně zmocněnce),
- souhlas majitele nebo vlastníka pozemku, na kterém se bude shromáždění konat (v případě konání pod širým nebem). [1]

Shromáždění nemusí být ohlašována v případě:

- právnické osoby – v případě, že se shromáždění účastní pouze členové právnické osoby a jmenovitě pozvaní hosté,
- církevních nebo náboženských shromáždění (v kostele, modlitebně, pouti, projev náboženského vyznání),
- shromáždění konaných v obydlích,
- shromáždění jmenovitě pozvaných osob v uzavřených prostorách. [2]

Ačkoliv při konání náboženského shromáždění neplatí oznamovací povinnost, ostatní ustanovení dle shromážděvacího zákona platí. V případě střetu dvou shromáždění (náboženské a shromáždění s oznamovací povinností) má přednost ten kdo zájem projeví dříve. Pokud je to možné, má přednost varianta konání obou shromáždění současně. [3]

Z hlediska bezpečnosti může pořadatel v případě podezření, že akce může být rušena, požádat úřad nebo policii ČR o ochranu tohoto shromáždění. Svolavatel musí dbát o klidný průběh shromáždění a dohlédnout i na jeho ukončení.

Mezi hlavní povinnosti účastníků patří:

- musí dbát pokynů svolavatele a pořadatelů,
- nenarušovat průběh shromáždění a po jeho ukončení se pokojně rozejít,
- je jim zakázáno mít u sebe střelné zbraně, výbušniny nebo pyrotechnické výrobky,
- nesmí mít u sebe předměty, které by mohly sloužit jako předmět pro ublížení na zdraví nebo vyhrožování,
- nesmějí mít zakrytý obličej, aby bylo možno identifikovat danou osobu. [2]

Dělení shromáždění dle počtu účastníků

Dělení dle počtu účastníků, může mít celou řadu úhlů pohledu. Je vždy důležité zaměřit se na danou oblast a striktně definovat hlavní ukazatele a proměnné.

Jedním druhem dělení může být například, dělení dle počtu zdravotníků na daný počet účastníků. Dělení může vycházet z následující tabulky:

Tab. 1 – Dělení velikosti pořádané akce dle počtu zdravotníků [vlastní]

Velikost akce	Počet účastníků	Počet zdravotníků
Malá akce	Do 100	1
Střední	Do 500	1
Velké	Do 900	2
Masové	Nad 900 (každých dalších 1000 účastníků = 1 zdravotník)	2 + X

Druhy shromáždění

Shromáždění mohou nabývat různých podob, především dle jejich účelu.

- Politická shromáždění a demonstrace.
- Sportovní akce:
 - Aktivní – běžecké maratony, hromadné závody na lyžích, cyklistické závody, plavecké závody a jiné.
 - Pasivní – sledování sportovních výkonů (fanoušci).
- Náboženská shromáždění, poutě.
- Koncerty, zábavní akce.
- Trhy a přehlídky.

Právní zakotvení:

- usnesení předsednictva ČNR č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD (zákon č. 2/1993 Sb. - Listina základních práv a svobod),
- zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím.

1.2 Psychologie

Psychologie a chování osob v určitých situacích může do značné míry ovlivňovat průběh pořádaných shromáždění. Pro případ náhlých sociálních disharmonií musí být zajištěn dostatek osob, které jsou schopny reagovat na vyostřující se situaci. V případě hromadných setkání se do značné míry projevuje jak psychologie jedince, tak především psychologie skupiny nebo davu.

1.2.1 Sociální psychologie

„Věda, která zkoumá společenský život člověka, především jeho vztahy k jiným lidem, společenské aktivity a činnosti.“ [4] Zabývá se také psychologickými aspekty, odlišnostmi, strukturou a dynamikou skupin a společenství. Zkoumá vliv kulturního prostředí na chování člověka a také jeho projevy v aktuálních podmínkách. Sociální psychologie mapuje mechanismy fungování mezilidských vztahů a sociálních útvarů, které mohou být díky tomu do jisté míry předvídatelné.

1.2.2 Psychologie jedince

Psychologie jedince představuje obecnou psychologii, která zkoumá biologické, vývojové, kognitivní a sociální procesy, které vytváří ucelený obraz toho, jakým způsobem lidé chápou svět, ve kterém žijí, jak na něj reagují a jakým způsobem jsou schopni ho měnit.

Rozhodujícím činitelem vzájemného působení a sociálních projevů je konvence, tradice a zvyk. [5] Mezi základní prvky, kterými se jedinec snaží zařadit do podmínek dané kultury a najít si tak své místo, patří:

- snaha odlišovat se, udivovat, potřeba vyniknout nebo překvapit, tendence něco změnit,
- sklony přizpůsobit se, imitovat chování ostatních,
- potřeba klidu, stability, setrvačnosti.

1.2.3 Psychologie skupiny

V průběhu života se člověk stává členem různých skupin, které jsou pro něj více či méně významné. Vlivem těchto skupin dochází k rozvoji specifického sociálního chování, mluvíme o skupinovém chování. Takové skupiny se pak vyznačují typickými znaky:

- Provázanost vztahů – jedinec ovlivňuje svým chováním všechny ostatní členy.

- Společné hodnoty, vystupování, ideologie. Hodnoty se neustále vyvíjí.
- Vystupuje a navenek působí jako specifický celek.

Ve vyhrocených situacích, které působí na skupiny, se začínají prosazovat specifické aspekty společného dopadu, prožívání, komunikace a sociálního chování. [5]

V případě, že jsou zachovány struktury vzájemného působení, jedná se o skupinové chování. V opačném případě, kdy převládá sugestivita, následovnictví, emocionální nákaza, přechází skupinové chování k hromadnému chování.

1.2.4 Psychologie davu

Hromadné chování představuje specifický typ sociálního chování, které je nahodilé a je vázáno na danou situaci, která způsobí emocionální reakci exponované skupiny osob. Síla sdíleného emocionálního prožitku převažuje nad individuálním racionálním myšlením. Jedinec podléhá vzniklému emocionálnímu vyladění a sám se svým impulzivním chováním podílí na jeho šíření.

Hromadné jevy můžeme charakterizovat jako chování skupiny lidí, které:

- vzniká spontánně,
- vyvíjí se neplánovitě,
- je relativně neorganizované a nepředvídatelné,
- závisí na vzájemné stimulaci účastníků. [6]

Dav

Představuje shromáždění jakýchkoliv jedinců, přičemž nezáleží na jejich národnosti, povolání nebo pohlaví bez ohledu na situaci, ve které se právě nachází.

V případě daných okolností přejímá shromáždění lidí nové vlastnosti, které se výrazně liší od vlastností jednotlivých osob. Vytrácí se vědomá osobnost, myšlenky a city jsou směřovány stejným směrem. Dochází ke tvorbě kolektivní duše. Tento jev popsal psycholog Gustav Le Bon ve své knize Psychologie davu. [7] Logické uvažování a inteligence davu klesá, naopak schopnost k uskutečňování činů vzrůstá. [6]

Davy můžeme dělit do kategorií, dle specifického chování:

- agresivní – terorizující (např. fotbalový zfanatizovaný dav),
- unikající – (v případě požáru nebo jiné události, která vyvolá paniku),
- získávající – zlodějně gangy a tlupy,

- výrazové – manifestace, demonstrace,
- davové nadšení, vytržení – převažují emoce nadšení (náboženské akce a koncerty).

Dle Le Bona [7] se davy člení do kategorií:

- různorodé
 - anonymní – pouliční davy,
 - neanonymní – poroty, parlamenty,
- stejnorodé
 - sekty – mají společné pouto (náboženské),
 - kasty – jedinci mají podobný například druh zaměstnání,
 - třídy – osoby, které spojují životní zvyky nebo výchova (městská vs. vesnická část populace).

Způsoby, jak předcházet nebo omezit negativní davové chování:

- Dostatečný počet členů pořádkové služby a jejich dobré vybavení – včetně psů nebo koní.
- Likvidace davového chování již v jeho počátcích.
- Monitorování davu – jedinci ztrácí svou anonymitu.
- Odstranit zdroj davového chování – vůdce davu.
- Rozdělit dav do menších skupin – přehlednější situace, kde si jedinci nedovolí to, co by si dovolili v početnější skupině.
- Odvedení pozornosti, narušení davu – vodní děla, zvukové efekty.

1.2.5 Chování lidí při mimořádných událostech

Při mimořádných událostech (dále jen MU) je lidské chování ovlivněno především pocitem ohrožení nejen svého života a zdraví, ale také ohrožením života a zdraví ostatních osob, a v neposlední řadě také ohrožením majetku. Rozsah ohrožení v případě MU lidé nehodnotí dle skutečnosti, ale dle subjektivního pocitu ohrožení, který v nich vzniká. Na každého jedince působí událost jiným způsobem a rozlišnou intenzitou.

Průběh lidské reakce při MU v časové ose:

- Iniciační období – rostoucí obavy a strach.
- Moment katastrofy (propuknutí) – postižené přepadá panika.

- Stabilizační období – katastrofa je na ústupu, nastává euforie, uvědomění si stavu věci (strach o blízké, smutek, až deprese).
- Restaurační období - návrat do původního stavu (smíření se s novou situací, přizpůsobení se změně).

Při vypuknutí MU, se projevují specifické, psychické projevy zasažených osob. Mezi hlavní rysy patří následující faktory.

Stres – Vzniká působením strachu z neznámého, případně známého (následky nebo aktuální působení MU). Představuje určující prvek, jak se člověk v dané chvíli zachová (může být pozitivní a negativní). *„Stresem se obvykle rozumí vnitřní stav člověka, který je buď přímo něčím ohrožován, nebo takové ohrožení očekává a přitom se domnívá, že jeho obrana proti nepříznivým vlivům není dostatečně silná.“* [8]

Příznaky stresu:

- Fyziologické – bušení srdce, nechutenství, časté močení, bolest hlavy, atd.
- Emocionální – prudké změny nálad, nadměrné starosti, zbytečné trápení, zvýšená únava a podrážděnost, atd.
- Behaviorální (chování) – nerozhodnost, vyšší nehodovost, nekvalitně odvedená práce, sklon ke kouření, braní drog a alkoholu, atd.[8]

Panika – Představuje nepřiměřený, hromadný efekt strachu v dané situaci. Chování přestává být účelné a orientované. Individuální chování se překlápá do skupinového chování. Emocionální chování převládá nad racionálním myšlením.

Strach – Obranný mechanismus, který člověku pomáhá přežít. Projevy strachu se dělí na:

- Biologické projevy: zvýšený krevní tlak, zblednutí, husí kůže, studený pot.
- Psychologické projevy: selektivní vnímání (pozornost pouze na spouštěč strachu), zveličování, zhoršení paměti, pomalejší myšlení. [8]

Agrese – Čím větší je obava z hrozícího rizika, tím větší je sklon k agresi. Agrese se projevuje jako útočné chování zaměřené proti druhé osobě nebo společnosti. Agrese vzniká za účelem uvolnění, jelikož agrese je pouze reakcí na předchozí frustraci. Frustrace vzniká díky špatným zkušenostem a nepřekonaným překážkám, které znemožňují každodenní život. Skupinová agrese se projevuje negativními postoji, zlostnými pomluvami a destruktivní činností. [8]

1.3 Logistika

Pod pojmem logistika v dnešní moderní době, kdy dochází k prolínání různých oborů a odvětví, existuje velké množství definic, které vystihují konkrétní úhel pohledu na věc. Aby mohla plánovaná akce (masové shromáždění lidí) hladce proběhnout, je potřeba splnit řadu důležitých úkonů. A také tímto se zabývá logistika. Následující kapitola představuje stručný náhled na pojem logistika, především ve vztahu k organizaci shromáždění a případnému řešení vzniklé MU.

1.3.1 Základní pojmy logistiky

V základu představuje pojem logistika materiální a organizační zabezpečení nejrůznějších důležitých projektů, jak v občanské sféře, tak ve vojenské sféře. Právě v oblasti vojenství lze spatřit základy logistiky. Vojenské tažení znamenalo nejenom zajistit dostatek vojenské posádky, ale také jejich zásobování zbraněmi a jídlem. V případě tažení bylo nutné řešit neustálé přemísťování, skladování zásob a vybavení. Také v případě realizace nejrůznějších staveb, které ohromují svou velikostí, bylo zapotřebí logistiky.

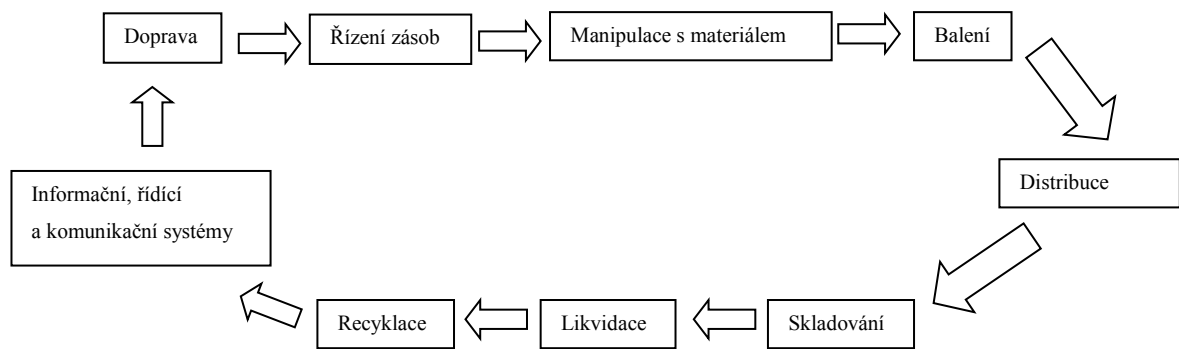
Čím lépe byl zpracován a připraven logistický postup a vytvořeny soustavy logistických systémů, tím větší byla záruka úspěchu. Tento fakt zůstal zachován i do dnešní doby.

Logistika má svůj význam především v oblastech:

- vojenství,
- výrobní sféry,
 - řízení výroby
 - dosahování cílů organizace
- obchodu,
 - marketing
- služeb,
- bezpečnosti atd.

1.3.2 Logistika podniková

V dnešní době je logistika vnímána především ve vztahu s oběhem zboží, čili jeho přepravou z bodu A do bodu B. Tento proces se skládá z dílčích činností a spolu tvoří oběhový proces jak je vidět na obrázku číslo 1.

Obr. 1 - Oběhový proces v logistice - oblast marketing [vlastní]

„Logistika představuje řízení materiálového, informačního i finančního toku s ohledem na včasné splnění požadavků finálního zákazníka a s ohledem na nutnou tvorbu zisku v celém toku materiálu. Při plnění potřeb finálního zákazníka napomáhá již při vývoji výrobku, výběru vhodného dodavatele, odpovídajícím způsobem řízení vlastní realizace potřeby zákazníka (při výrobě výrobku), vhodným přemístěním požadovaného výrobku k zákazníkovi a v neposlední řadě i zajištění likvidace morálně i fyzicky zastaralého výrobku.“ [9]

1.3.3 Logistika pro zvládnutí mimořádných situací

V případě shromáždění velkého počtu lidí je nutné počítat s možností vzniku MU. Proto je vhodné se na tyto situace připravit a vyčlenit osoby, které se do řešení situace zapojí, čili jednotky integrovaného záchranného systému (děle i IZS).

Mezi primární oblasti zabezpečení patří:

- **Ubytování** - Vytipovány jsou především budovy přímo v místě pořádání (obec, město, v případě masové akce i v rámci kraje). Prostory by měly poskytnout především podmínky pro přípravu stravy, také by měly být vybaveny sociálním zařízením. Jedná se o budovy v majetku obce, města, kraje, ale také o soukromá zařízení v osobním vlastnictví.

- **Stravování** – Zajišťováno dvojitým způsobem.
 - Balené potraviny – ze skladů potravin nebo obchodů s potravinami, které nebyly zasaženy působením MU.
 - Stravovacími zařízeními – opět existuje dvojitá realizace – dovozem nebo stravováním přímo v budově stravovacího zařízení.
- **Základní služby** – Ošacení, hygienické potřeby, léky a další nezbytné věci denní potřeby. Dodavatelé těchto služeb jsou předem známi a jsou evidováni v krizovém plánu kraje nebo obce s rozšířenou působností.
- **Dostatek pitné vody** – Jedná se o případy, kdy je běžný způsob zásobování nefunkční nebo z bezpečnostních důvodů omezen. V takových případech je voda zabezpečována složkami IZS ve spolupráci s hejtmanem. Podílí se na něm ale i fyzické a právnické osoby. Zásobování především formou cisteren nebo balené vody.
- **Energie** – Především se jedná o zajištění přívodu elektrické energie. Zásobování plynem bývá v případě mimořádné události buď omezeno, nebo zcela zastaveno.
- **Zdravotnická pomoc** – V případě vzniku MU, se předpokládá, že dojde ke zranění obyvatel v místě vzniku, proto musí být zajištěna zdravotnická pomoc. Ta je řešena několika způsoby: ambulancemi a stálými zdravotnickými zařízeními, zdravotníky, kteří jsou v místě pořádání velkého shromáždění jako aktivní složky a lékaři z řad evakuovaných.

V tomto případě lze spatřit analogii s logistikou podnikovou, kdy se do role zákazníka dostává občan, či skupina obyvatel, zasažených působením MU. Zasažená skupina vyžaduje rychlé dodání služeb ze strany prodejce (v tomto případě složek IZS nebo složek k tomu vyčleněných pořadatelem akce).

V případě vzniku MU je nutná koordinace jednotlivých složek, jejich vzájemná komunikace a řízený postup. K tomu je potřeba především kvalitní, funkční a flexibilní komunikační síť. Dále pak zajištění dopravních tras, jejich průchodnost a plynulost, především kvůli nutnosti zamezení působení MU, evakuaci, poskytnutí zdravotnické péče, zásobování obyvatel nezbytnými surovinami a službami.

1.3.4 Logistika při přípravě masového shromáždění

Čím více lidí se shromažďuje na jednom místě, tím náročnější je příprava a také samotná organizace zajištění shromáždění. Větší počet lidí vyžaduje větší požadavky na různé druhy služeb, jedná se především o:

- Vymezení místa konání – jasné vyznačení, nejlépe vyznačené na mapě, případě ohraničené ohradníky či jinou formou.
- Dopravní spojení a parkování – nutno předem připravit orientační mapy příjezdových bodů a parkovacích míst.
- Zásobování potravinami a vodou – větší počet lidí už není možno zvládat pouze místními zdroji, proto musí být zajištěny subjekty, které poskytnou rychlé občerstvení. Pitné zdroje jsou většinou řešeny formou mobilních píték nebo taktéž formou rychlého občerstvení a prodejních míst s vodou.
- Zajištění veřejného WC – řešeno zdroji v místě konání nebo ve spolupráci s firmami, zajišťujícími mobilní toalety.
- Pořadatelskou službu – jedná se nejen o aktivní pořadatelskou službu daného shromáždění, ale také o dozorčí služby z řad policie, dále o zdravotníky a dobrovolné zdravotníky.
- Vybavení pro nestandardní situace – nepřízeň počasí, výpadek elektrického proudu (generátory atd.) a jiné.

2 BEZPEČNOSTNÍ OTÁZKA

Žijeme v době rychlého civilizačního rozvoje a spolu s tím, jak se rozvíjí nové technologie a civilizace obecně, vyvstávají i nové druhy nebezpečí. Proto je neustále potřeba zdokonalovat a hledat nové postupy a způsoby předcházení hrozícímu nebezpečí. Události dnešní doby nám navíc jasně ukazují, že i konflikty, které se odehrávají daleko od našich hranic, mohou mít v konečném důsledku dopad i na bezpečnost České republiky. Pojem bezpečnost řeší otázky nejen bezpečnosti státu jako celku, ale také individuální bezpečnost každého občana. Bezpečnost občanů představuje stěžejní úkol pro stát, neboť právě stát zodpovídá za bezpečnost občanů na jeho území.

2.1 Základní pojmy

Bezpečnost – Samotný pojem bezpečnost má velké množství definic. Mezi definice, které se nejvíce pojí s tématem diplomové práce, patří například:

- Stav vědomí člověka, ve kterém se necítí být ohrožen.
- Situace, ve které člověka nic neohrožuje a v neočekávaných, nepředvídaných situacích se může spolehnout na pomoc druhých lidí.
- Stav, ve kterém člověku nehrozí žádné riziko (je odstraněno nebo minimalizováno), které by mohlo způsobovat ohrožení a případně i krizi.
- Stav, kdy se daný subjekt necítí být ohrožen z hlediska své existence, zájmů a hodnot.

[10]

Bezpečnost státu je určena bezpečností vnitřní a vnější – svrchovanost a územní celistvost státu, ochrana demokratických základů, života a zdraví jeho obyvatel, a také majetku.

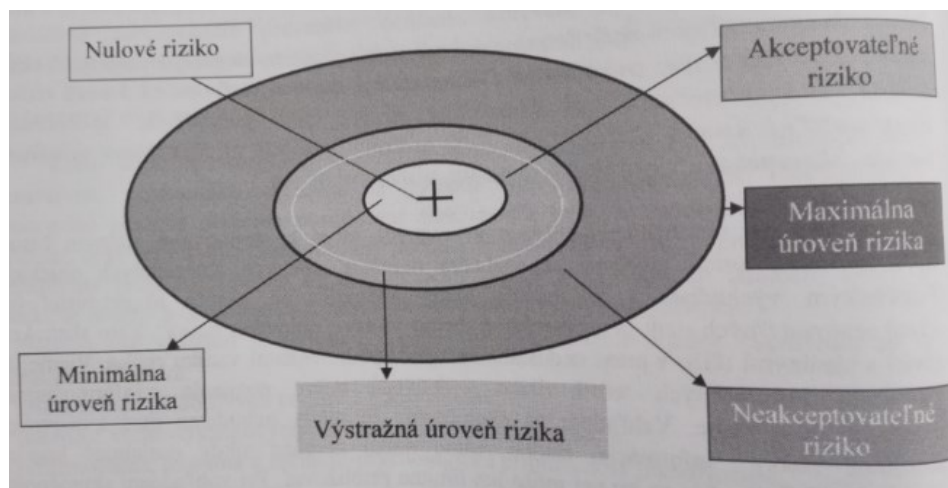
Nebezpečí – Tímto pojmem bývá označována vlastnost systému, hmoty, situace, jevu, děje nebo faktoru, která svým působením může vyvolat vznik neočekávaného negativního jevu. Jedná se o vlastnost, která je neoddělitelná od daného systému, většinou bývá skrytá a projeví se, až když je subjekt vystaven jejímu působení. O hrozbě hovoříme jako o zdroji rizika.[10]

Hrozba – Nebezpečí, které bylo aktivováno, přičemž mohlo být aktivováno jak objektivními, tak subjektivními faktory, různými způsoby a podmínkami. Hrozba působí na člověka nebo prostředí v tom případě, kdy původní nebezpečí nebylo akceptováno a dostatečně zohledněno. Vlastnost objektu způsobit negativní jev (zranění, poškození zdraví). [11]

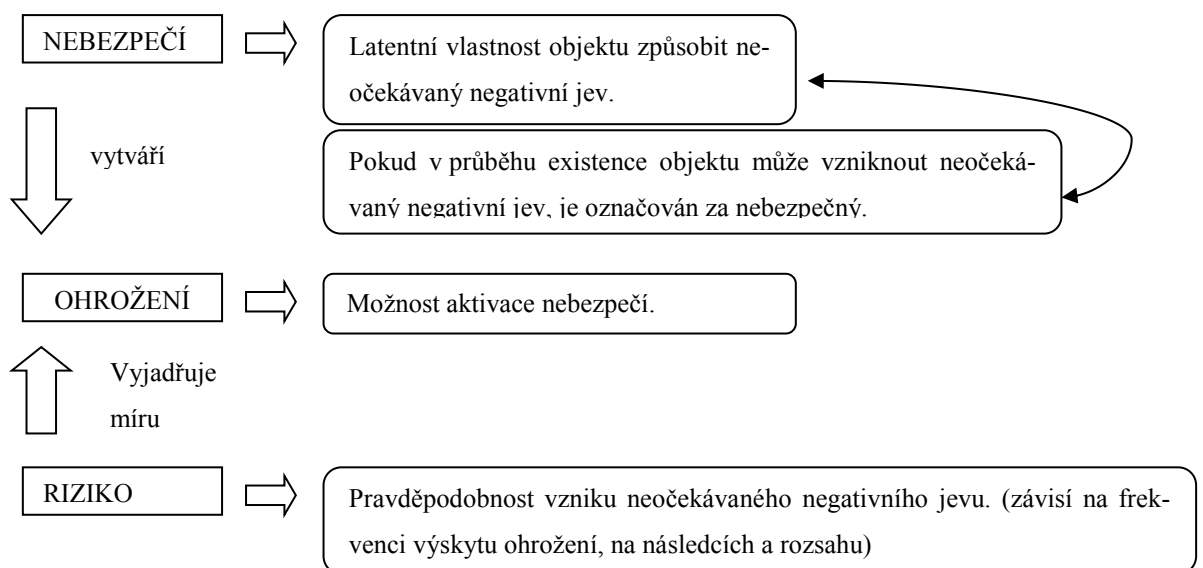
Riziko – Situace, během které existuje pravděpodobnost negativní odchylky od původního žádoucího a očekávaného stavu (výsledku činnosti). Můžeme jej hodnotit jak kvantitativně, tak i kvalitativně. Vyjadřuje stupeň ohrožení systému. Působí vždy v určitém čase a v určitých podmínkách. Riziko můžeme definovat jako kombinaci (násobení, vzájemné působení) pravděpodobnosti vzniku neočekávaného negativního jevu a jeho následků.
 $R = P \times D$ (R - riziko, P – pravděpodobnost, D – dopad)

Riziko má dvě základní vlastnosti:

- Neurčitost – událost se může, ale nemusí stát.
- Dopad (ztráta, škoda) – výsledkem působení dané události jsou nežádoucí účinky nebo ztráty.

Obr. 2 – Pásma akceptovatelného rizika [11]

Obr. 3 – Vztah nebezpečí, ohrožení a rizika [vlastní]

Násilí – V oblasti psychologie představuje sociálně-patologický společenský jev. Pachatelem násilí je vždy člověk, ale objektem násilí nemusí být vždy jiný člověk (násilí na sobě samém). V obecném pojetí ale násilí představuje vědomé a cílené konání lidí, kteří svým chováním v konečném důsledku způsobí újmu druhému člověku. Násilí může nabývat různých podob (násilí proti vlastní osobě, proti jiné osobě, proti kolektivu).[11]

Krize – Stav, který se vyznačuje změnou oproti původnímu klidovému stavu a provází jej negativní účinky vůči systému (ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí).

Mimořádná událost – Představuje škodlivé působení sil a jevů, vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy nebo havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [12]

Jedná se například o: Živelné pohromy, havárie, katastrofy, teroristické útoky.

Faktory mimořádné události:

- Místo – průmyslová, obytná, geologická, geografická, sociální, národnostní lokalizace.
- Čas – konkrétní časový úsek, ve kterém mimořádná událost působí.
- Příčina – zdroj a podstata mechanismů destruktivního děje (fyzikální, chemická, sociální...).
- Intenzita – velikost, síla, odolnost a zranitelnost systému.
- Následky – destruktivní následky, oběti, počty zraněných nebo nezvěstných, škody na majetku a na prostředí.
- Rizikovost – hodnota nebezpečí a závažnosti destruktivního děje, podle předem známých kritérií na dané stupnici.
- Připravenost ohroženého systému – pohotovost a akceschopnost zasaženého systému. Vlastní mechanismy systému nezávislé na externí pomoci. [11]

Krizový stav – „Představuje další stupeň mimořádné události, kdy musí být vyhlášen krizový stav (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení, válečný stav). Jedná se o situaci, kdy je bezprostředně ohrožena svrchovanost státu a územní celistvost státu, jeho demokratické základy, chod hospodářství, systém státní správy a samosprávy, zdraví a život velkého počtu obyvatel, majetek ve značném rozsahu, kulturní statky, životní prostředí nebo plnění mezinárodních závazků. Vzniklému ohrožení nelze zabránit a jeho následky nelze vyřešit běžnou činností správních orgánů územní samosprávy, složek IZS, ozbrojených sil, záchranných

sborů, havarijních a jiných služeb, jimiž se zvyšují pravomoci územních správních úřadů a vlády.“ [13]

Krizové řízení – Představuje systém řídicích činností, které provádí věcně příslušné orgány, zaměřené na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností, které se provádějí v průběhu řešení krizového stavu.[11]

2.2 Bezpečnostní standardy

V roce 2017 vydalo Ministerstvo vnitra brožuru s názvem Bezpečnostní standardy pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí.[15] Tato brožura obsahuje přehled zákonné úpravy (co musí a mohou pořadatelé, co může vyžadovat obec). Obsahuje také základní bezpečnostní doporučení pro pořadatele.

2.2.1 Oprávnění pořadatele:

- Právo chránit své právo svépomocí – v případě, kdy by zásah veřejné moci přišel pozdě.
- Připustit jednání v krajní nouzi nebo nutné obraně.
- Právo obrátit se při ochraně bezpečnosti osob a majetku na Policii ČR.
- Právo obrátit se při ochraně veřejného pořádku na obecní policii (prevence kriminality, dodržování čistoty na veřejných prostranstvích).
- Právo oznamovat trestné činy a přestupky.

2.2.2 Oprávnění obce

- Může vydávat obecně závazné vyhlášky:
 - Pro regulaci pořádání veřejně přístupných sportovních a kulturních akcí.
 - Požární řád obce, zabezpečení požární ochrany pro akce většího rozsahu.
 - Omezení konzumace alkoholických nápojů na veřejně přístupných místech.
- Starosta obce má právo požádat, při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, o součinnost Policii České republiky.
- Má právo zřídit obecní policii.
- Může s policií uzavřít písemnou koordinační dohodu při místních záležitostech veřejného pořádku.

2.2.3 Povinnosti pořadatele

- Nesmí nadměrně omezovat práva jiné osoby.
- Předcházet škodám a odvracet je (újma na životě, zdraví nebo majetku).
- Dodržovat povinnosti stanovené nařízením obce nebo obecně závaznou vyhláškou obce nebo kraje.
- Musí požádat o povolení k záboru veřejného prostranství.
- Dodržovat podmínky stanovené pro ochranu veřejného pořádku nejčastěji návštěvním řádem.
- Nenarušovat občanské soužití schválnostmi.
- Nezpůsobovat újmu z diskriminačních důvodů.
- Cizí věci užívat jen na základě oprávnění. Nezničit ani nepoškodit cizí věci.
- Předcházet riziku požáru a případný požár bezodkladně nahlásit.
- Vytvořit podmínky pro bezproblémové hašení a záchranné práce:
 - průjezdné příjezdové komunikace a nástupní plochy,
 - přístup k únikovým východům, rozvodným zařízením elektrické energie, uzávěrům plynu, topení.
- V případě nutnosti zřídit požární hlídku.
- Postarat se o odpady a dodržovat hygienické povinnosti.
- V případě nutnosti požádat o uzavírku.
- Na výzvu starosty obce nebo velitele zásahu (zásah IZS) poskytnout osobní nebo věcnou pomoc.
- Zabezpečit dostatečný počet členů pořadatelské služby.
- Přehledně označit místo, kde se akce koná, dále označit parkovací místa, přístupové a únikové cesty.

2.2.4 Základní bezpečnostní doporučení

- 1) Ohlášení akce
 - 1) V dostatečném předstihu
 - 2) Podat zprávu jednotlivým složkám IZS o konání akce, zejména Policii ČR informovat také o připravovaných bezpečnostních opatřeních.

- 2) Určení odpovědné osoby a kontrolního centra
 - 1) Stanovit odpovědnou osobou případně kontrolní centrum (v případě velké akce), pro koordinaci bezpečnostních opatření a komunikací s PČR a obcí.
 - 2) Vytvořit nezbytné zázemí pro řídicí štáb policie (v případě, že bude zřízen) a policejní jednotky (členové štábu PČR, pověřená osoba ze strany organizátora, v případě nutnosti zástupci HZS, ZZS).
- 3) Spolupráce se složkami IZS, případně obecní policií
 - 1) Aktivní součinnost se složkami ISZ při zajištění pořádané akce:
 - i. *PČR – zajištění veřejného pořádku – její přítomnost zvyšuje odrazení a usnadňuje kontrolu osob, vozidel a předmětů.*
 - ii. *HZS – zajištění protipožárního opatření – evakuační cesty, informování a varování v případě nebezpečí, zajištění věcných prostředků požární ochrany, asistence jednotky požární ochrany, zajištění monitoringu nebezpečných látek...*
 - iii. *ZZS – zdravotnické zajištění.*[15]
 - 2) Umožnit složkám IZS nácvik standardních situací, uskutečnit první koordinační poradu a finální koordinační poradu.
- 4) Analýza hrozeb a vyhodnocení rizik
 - 1) Bezpečnostní opatření uzpůsobit předpokládaným předem vyhodnoceným rizikům. Mezi hlavní otázky pro posouzení patří:
 - i. Kde lze předpokládat incidenty?
 - ii. Jaké bude pravděpodobně počasí?
 - iii. Jaké incidenty se staly v minulosti?
 - iv. Jaké nebezpečné látky se mohou vyskytnout, kde budou uloženy?
 - v. Kdy a kde bude docházet k největší koncentraci osob?
- 5) Pořadatelská služba
 - 1) Dostatečný počet způsobilých, zletilých pořadatelů.
- 6) Bezpečnostní dokumentace
 - 1) Bezpečnostní, koordinační a evakuační plán.
 - 2) Vytvořit bezpečnostní procedury pro běžné a mimořádné situace.
 - 3) V případě velkých akcí musí být organizátor připraven zřídit koordinační štáb.

- 4) Zpracovat kartu areálu pro orientaci v místě incidentu (areál, okolí a dopravní omezení)
- 5) Zpracované dokumentace konzultovat se složkami IZS.
- 7) Školení
 - 1) Všichni členové pořadatelských a bezpečnostních služeb musí být proškoleni. Je doporučeno, aby se školení účastnily i složky IZS. Hlavní okruhy:
 - i. detekce podezřelých osob a předmětů,
 - ii. bezpečnostní procedury pro běžné a mimořádné situace,
 - iii. bezpečnostní, koordinační, evakuační, komunikační plán.
- 8) Návštěvní řád
 - 1) Dostatečně dopředu uveřejnit a kontrolovat jeho dodržování.
 - 2) Musí obsahovat:
 - i. *práva a povinnosti návštěvníků akce,*
 - ii. *práva a povinnosti pořadatelské a bezpečnostní služby,*
 - iii. *úkoly pořadatelské a bezpečnostní služby.*[15]
- 9) Komunikace
 - 1) Vytvořit komunikační plán a nastavit komunikační procesy.
 - 2) Vytvořit seznam kontaktů zainteresovaných do pořádané akce.
 - 3) Návštěvníky vhodnou formou informovat, na koho se můžou obrátit v případě zpozorování podezřelého chování podezřelého předmětu.
- 10) Varování návštěvníků
 - 1) Stanovit způsob varování návštěvníků v případě potřeby a o tomto způsobu také návštěvníky předem informovat.
- 11) Bezpečnostní incidenty
 - 1) Všechny bezpečnostní incidenty pečlivě monitorovat a evidovat a vyvozovat z nich důsledky a nápravná opatření. Řešit ve spolupráci s PČR.
- 12) Bezpečnostní kontroly
 - 1) Provádět bezpečnostní kontroly návštěvníků ještě před vstupem do areálu.
 - 2) Zajistit dostatečný počet vstupů, pro eliminaci front.
 - 3) Kontrolovat nejen nebezpečné chování, ale i podezřelé chování.
 - 4) Kontrolovat také blízké okolí areálu.

2.3 Hrozby

Hrozby působí nezávisle na zájmech ohroženého, představují objektivní jev. Ohrožený samotný má na ohrožení poměrně velký vliv, jelikož může ohrožení zmírnit nebo mu zcela zabránit. V některých případech je tomu ale přesně naopak, neboť svou činností ohrožení přímo vyvolává.

Na vývoj a změnu ohrožení má v dnešní době vliv mnoho faktorů. Mezi hlavní faktory patří rychlý technologický a ekonomický vývoj, zvyšující se globalizace, zánik původních hodnot, zánik hranic, a také nárůst lidské populace.

Hrozby můžeme kategorizovat například podle hledisek:

- Geopolitické hledisko
 - zhodnocení všeobecných ohrožení, které mohou mít bezprostřední nebo nepřímý vliv (vliv utržené újmy spojenecké země na bezpečnost ČR).
- Časové hledisko
 - naléhavé,
 - latentní (dlouhodobé) – mohou se změnit v naléhavé.
- Sektorové hledisko
 - vojenské, politické, ekonomické, ekologické, sociální, kulturní.
- Hledisko dle původce
 - Záměrné – vojenská agrese, teroristické útoky, ekonomické sankce, narušení toku zásobování surovinami a energiemi.
 - Nezáměrné – měnová krize, ekonomická krize, zemětřesení, povodně, sucha, epidemie nemocí. [14]
 - Naturogenní, antropogenní vnější, antropogenní vnitřní. [16]

2.3.1 Hrozby dle Auditů národní bezpečnosti z roku 2016 [17]

Jedno z hlavních bezpečnostních východisek pro ČR představuje Audit národní bezpečnosti, který byl proveden v roce 2016. Ten měl za cíl identifikovat nejpálčivější problémy a ohrožení dnešní doby. Mezi hlavní ohrožení patří:

- Terorismus
- Extremismus
- Organizovaný zločin
- Působení cizí moci

- Bezpečnostní aspekty migrace
- Přírodní hrozby
- Antropogenní hrozby
- Hrozby v kyberprostoru
- Energetická, průmyslová a surovinová bezpečnost
- Hybridní hrozby a jejich vliv na bezpečnost občanů ČR

Terorismus – Záměrné použití násilí nebo hrozby násilím, většinou zaměřeno proti nezúčastněným osobám, jehož cílem je vyvolat strach. Prostřednictvím vyvolaného strachu se snaží teroristé dosahovat svých politických, náboženských nebo ideologických cílů. Jako terorismus bývají označovány i kriminální zločiny, které působí jako symbolické, nicméně jsou cestou k dosažení jiných vyšších cílů. Terorismus představuje nejzvrácenější strategii, neboť ve většině případů teroristé neútočí na ozbrojené síly, ale zaměřují se především na bezbranné civilisty, takzvané měkké cíle. [14]

Druhy terorismu:

- Dle vývojového hlediska: národní, mezinárodní, globální.[18]
- Dle původce: islámský radikalismus, politický extremismus, samostatně jednající teroristé, zahraniční bojovníci.
- Dle cíle útoku: útoky na kritickou infrastrukturu, útoky na měkké cíle, útoky na zvlášť ohrožené objekty a osoby, občané a objekty ČR v zahraničí.
- Dle nástrojů terorismu: zneužití zbraní hromadného ničení, konvenčních zbraní, výbušnin atd., financování terorismu nebo jiné podpůrné aktivity (příznivé podmínky pro teroristy – Praha jako tranzitní město do EU).

Extremismus – Vyhraněné ideologické postoje, které narušují ústavní normy, vyznačují se netolerantními postoji a útočí proti základním demokratickým principům. Mohou působit až destruktivním způsobem vůči demokratickému systému. Není možné jej zcela vymínit, nejúčinnější obranu představuje prevence. Jeho příčiny můžou být:

- Sociální – politické, náboženské, národnostní, etnické, atd.
- Psychologické – sugesce, nápodoba, deprivace, afekt, davové jednání, atd.
- Biologické – agrese, netolerance, teritorialita, atd.

Extremismus může nabývat povahy: pravicového, levicového, proti-muslimského, proti-imigrantského, aj.

Hrozby vzniklé působením extremismu:

- štěpení společnosti,
- nárůst napětí ve společnosti (etnické, náboženské rozdíly),
- přejímání extrémistických prvků do politického mainstreamu,
- výskyt radikálních, militantně založených jedinců či skupin,
- možný vznik politických extremistických subjektů, domobran.

Organizovaný zločin – Patří mezi nejzávažnější ohrožení pro ČR a o jeho působení není pochyb. Bývá motivován především finančním ziskem nebo jiným ziskem, či obohacením osoby páchající trestný čin. V dnešní době přibývá případů, kdy se pachatelé snaží na svou činnost co nejméně upozornit a jednají tak skrytě, aby nedošlo k jejich odhalení – nastává odklon od násilných aktivit. Mezi hlavní hrozby patří:

- výroba, pašování a distribuce drog,
- daňové podvody, okrádání státu,
- obchod s lidmi a prostituce,
- organizovaná nelegální migrace,
- obchod se zbraněmi a výbušninami,
- bankovní podvody a loupeže,
- organizovaná krádež automobilů,
- praní špinavých peněz, korupce, vydírání, padělání,
- krádeže duševního vlastnictví,
- počítačová kriminalita.

Působení cizí moci – Snaha cizích velmocí ovlivnit ekonomickou oblast (získání informací o ekonomických aktivitách, ovlivňování strategických ekonomických rozhodnutí), špionáže. Vyznačuje se také cílenou propagandou a šířením dezinformací (informační válka). Patří sem ovlivňování veřejného mínění, ovlivňování rozhodování státní správy, získávání státem chráněných informací a jiné.

Bezpečnostní aspekty migrace – Ačkoliv se jedná o trvalý a přirozený jev, v dnešní době se dostává do povědomí mnohem více, než kdy dřív. S migrací jsou spojeny bezpečnostní hrozby způsobené jak konkrétními migranty, tak jejich masou. Mezi hlavní nebezpečí vlivem migrace patří terorismus, organizovaný a neorganizovaný zločin, šíření nemocí, neslučitelné kulturní rozdíly. Masová migrace může způsobit společenské nepokoje jak na straně

imigrantů, tak na straně původních občanů země. Spolu se zvyšující migrací dochází k nárůstu napětí ve společnosti a posilování vlivu extremistických skupin.

Přírodní hrozby – Dynamicky se měnící klimatické prostředí se projevuje častějším výskytem mimořádných událostí. Tyto hrozby jsou do jisté míry nepředvídatelné, ale můžeme se na jejich následky připravit díky předchozím zkušenostem. Mezi hlavní hrozby patří:

- povodně, přívalové povodně
- dlouhodobé sucho,
- požáry v přírodě,
- extrémně vysoké teploty,
- extrémní vítr,
- epidemie, epifytie, enzootie.

Antropogenní hrozby – Mezi hlavní ohrožení, která vznikají v souvislosti s lidskou činností, patří:

- zvláštní povodeň,
- únik nebezpečné chemické látky,
- radiační havárie,
- narušení dodávek pitné vody ve velkém rozsahu,
- narušení zásobování potravinami ve značném rozsahu.

Hrozby z kyberprostoru – S rozvojem technologií a počítačových sítí dochází také k rozmachu hrozeb, které se pojí s užíváním moderních technologií: Mezi prioritní nebezpečí patří:

- kybernetická špionáž,
- poškození nebo snížení odolnosti IT infrastruktury,
- negativní kampaně,
- narušení nebo poškození veřejných elektronických nástrojů,
- kyberterorismus,
- kyberšikana.

Energetická, průmyslová a surovinová bezpečnost – Představují hrozby vzniklé:

- narušením dodávek elektrické energie,
- narušením dodávek plynu,
- narušením dodávek ropy,
- ztrátou nebo omezením zásob nerostného bohatství,
- nesoběstačností v průmyslovém odvětví, závislostí na zahraničí, nedostatečnou diverzifikací průmyslu (závislost na dominantních firmách).

Hybridní hrozby a jejich vliv na bezpečnost občanů ČR – Jedná se o hrozby, které svým charakterem vybočují z klasifikace, neboť představují ohrožení, které v sobě slučuje více druhů dílčích ohrožujících faktorů. Mezi příklady ohrožení je možné zařadit:

- nesdílení důležitých bezpečnostních informací ze strany EU a NATO,
- stagnace v posilování a prohlubování vzájemné spolupráce mezi NATO a EU.

„Primárně se jedná o metody nebo způsoby, které jsou použity pro vedení konfrontace neboli konfliktu (široká, komplexní, integrovaná, přizpůsobivá kombinace konvenčních a nekonvenčních prostředků, otevřených a skrytých aktivit, majících primárně charakter nátlaku a podvrtné činnosti, které jsou prováděny vojenskými, polovojenskými a různými civilními aktéry).“ [19]

2.4 Měkké cíle

Pojem měkký cíl se dostává do povědomí hlavně v důsledku nárůstu teroristických útoků v nedávné době. Jedná se především o přeplněné objekty s vysokou koncentrací osob. Tyto objekty většinou nemají dostatečné bezpečnostní systémy, jelikož se nepředpokládá jejich napadení a vzhledem k počtu těchto objektů není ani reálné, aby byly více chráněné.

Měkké cíle můžeme definovat jako: *“Objekty, prostory nebo akce charakterizované shromažďováním většího počtu osob, absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. Tyto objekty nejsou zařazeny na seznamu objektů kritické infrastruktury.“ [20]*

Útoky se odehrávají na místech, která nejsou dostatečně chráněna a jsou zde předpokládány velké ztráty na životech a mnoho zraněných. Takový incident vyvolá díky medializaci šok, strach a paniku. Právě tyto vedlejší dopady patří k hlavnímu cíli strůjců útoku.

2.4.1 Místa s vysokou koncentrací lidí

Každé místo, kde se shromažďuje větší počet lidí, představuje potenciální cíl pro útočníka, čili se jedná o měkký cíl. Většinou se jedná o místa občanské vybavenosti a různá prostranství. Patří sem místa jako:

- nákupní centra, obchodní komplexy, tržiště,
- sportoviště, stadiony,
- školy, školská zařízení, veřejné knihovny,
- zábavní a kulturní centra, diskotéky, koncertní sály, kina, divadla,
- nemocnice a zdravotnická zařízení,
- letištní terminály, nádraží, prostředky hromadné dopravy,
- církevní objekty a památky,
- hotely, restaurace, bary, noční kluby,
- parky, náměstí, turistické památky, muzea, galerie. [20]

2.4.2 Vymezení problematiky měkkých cílů

V případě ochrany měkkých cílů může docházet k překrývání bezpečnostních opatření pro ochranu měkkých cílů s prvky pro ochranu před trestnou činností. Komplexní zabezpečení míst s velkou koncentrací není vůbec jednoduchá věc. Taková bezpečnost klade velké nároky jak na organizační, technické a personální vybavení, tak hlavně na stránku finanční. Všechna dodatečná bezpečnostní opatření v konečném důsledku znamenají další omezení lidských práv a svobod obyvatel. Problematiku měkkých cílů řeší velmi podrobně Ministerstvo vnitra ve své metodice z roku 2016.

2.4.3 Ochrana měkkých cílů

Dle metodiky Ministerstva vnitra z roku 2016 [21] je stěžejním prvkem ochrany měkkých cílů především důkladná prevence a omezení dopadů případných útoků. Mezi primární ohrožení patří především násilné útoky (teroristický útok, útok kriminalisty, útok ze strany psychicky narušené osoby). Nicméně pokyny, které metodika uvádí, nejsou pro vlastníky měkkých cílů povinné. Ačkoliv hrozba teroristického útoku není pro ČR tolik palčivým problémem, jako je tomu v sousedních zemích, patří i u nás k nejzávažnějšímu ohrožení.

Terčem teroristických útoků se nejčastěji stávají místa, která se vyznačují:

- Otevřeností pro veřejnost – akce, které se konají na otevřeném prostoru.
- Nedostatečným střežením ze strany bezpečnostních služeb a nedostatečným počtem pořadatelů, nepřítomností policie (nebo alespoň nedostatečná přítomnost).
- Velkým počtem zúčastněných osob.
- Přítomností mediálních služeb (přímé přenosy).
- Akce se koná na symbolickém místě, které má pro společnost velký význam.

Snížení pravděpodobnosti a dopadů teroristického útoku napomáhá:

- Propracovaný bezpečnostní plán a bezpečnostní opatření na vysoké úrovni.
- Dostatek finančních zdrojů a prostředků na zjištění bezpečnosti.
- Důkladná analýza rizikových aktivit

Teroristický útok má nejčastěji formu:

- útoku výbušninou,
- sebevražedného útoku s výbušninou,
- výbušniny umístěné v poštovní zásilce,
- výbušniny v zaparkovaném autě,
- nájezdu vozidla s výbušninou – útočником je sebevrah,
- žhářského útoku,
- útoku střelnou zbraní (aktivní střelec) a napadení chladnou zbraní (nůž),
- zajetí rukojmí a následné zbarikádování,
- nájezdu vozidla do skupiny obyvatel nebo davu [21]

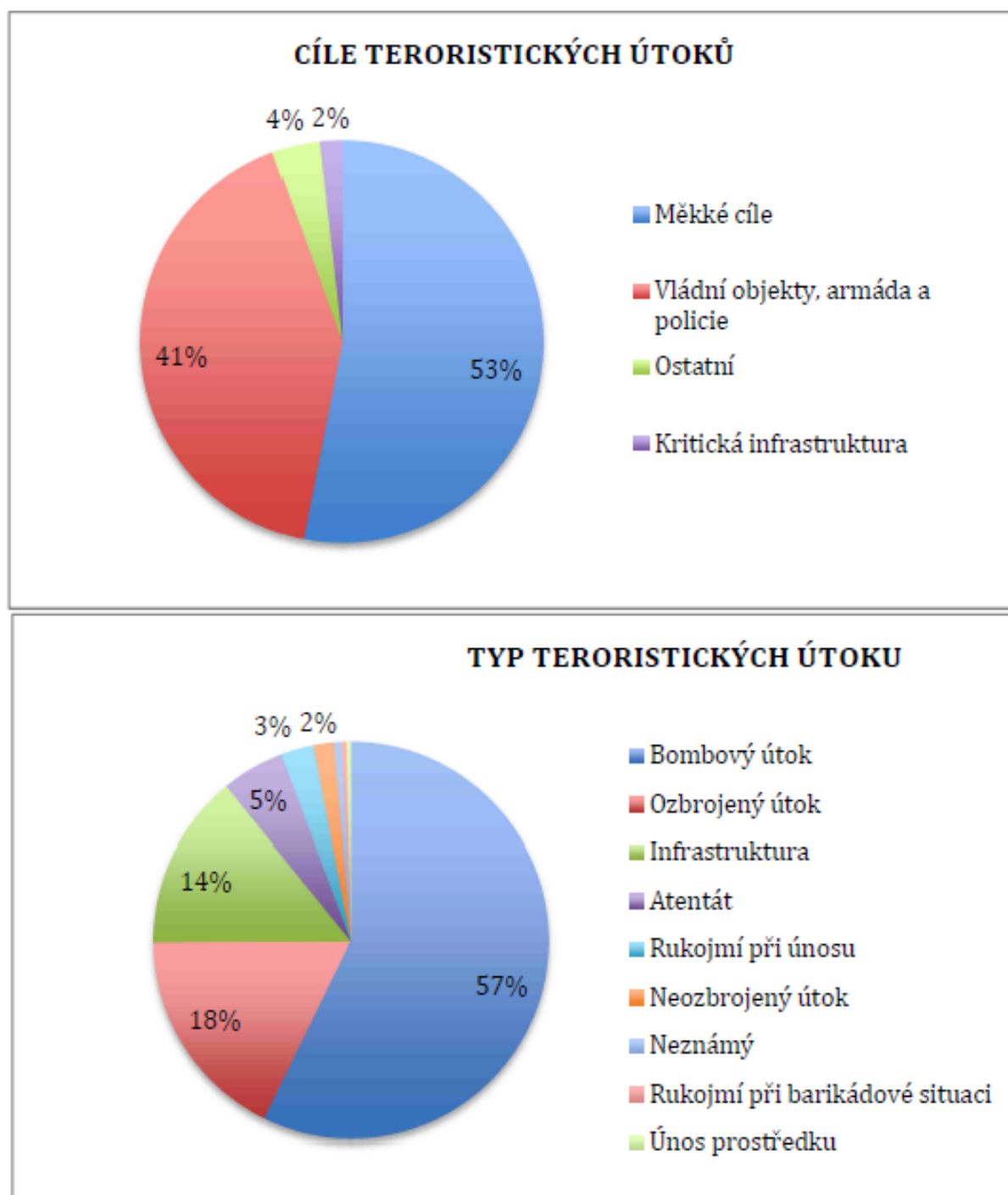
Bezpečnostní prvky užívané při ochraně měkkých cílů:

- fyzická bezpečnost
 - bezpečnostní pracovníci (vyškolená ostraha),
 - ostatní personál (pořadatelé akce, vrátní, školníci, aj.),
- elektronické prvky
 - kamerový systém,
 - poplachové zabezpečovací a tísňové systémy,
 - dohledové a poplachové přijímací centrum (dříve pult centralizované ochrany PCO),
 - vnitřní rozhlas,

- rentgen (detekce zbraní, bomb a výbušnin),
- detektory kovů,
- detektory výbušnin,
- přístupové a docházkové systémy,
- čtečky dokladů,
- systémy šíření varování (mobilní aplikace, SMS brány),
- osvětlení (fotočidla),
- mechanické prvky
 - bezpečnostní dveře,
 - bezpečnostní okna,
 - ploty (zabezpečení perimetru a zúžení přístupových cest),
 - turnikety,
 - sloupky a betonové bloky,

Důležitým faktem, který vyplývá z problematiky měkkých cílů, je skutečnost, že není v silách státu, aby ochránil všechny měkké cíle. Množství těchto cílů je tak vysoké, že to není možné ani po stránce finanční ani po stránce personální. Proto je nutné všem případným rizikům maximálně předcházet a chránit si své vlastní bezpečí.

V případě vzniku MU formou teroristického útoku není možné, aby lidé vždy věděli jak zareagovat, ale důležité je především rozhodnout se a „nějak“ zareagovat a nezůstat ve stavu strnulosti.

Obr. 3 – Teroristické útoky v Evropě v letech 1998 – 2014 [21]

2.5 Historické bezpečnostní incidenty velkého rozsahu

V současné době bohužel stále více roste trend teroristických nebo i individuálně zaměřených útoků převážně na měkké cíle. V průběhu času dochází k vývoji průběhu útoků a dochází také ke změně taktiky samotných útočníků. Aby bylo možné na případné útoky pružně a efektivně reagovat a v nejvyšší míře jim předcházet, musí být co nejlépe zmapovány a analyzovány útoky předchozí.

2.5.1 Bezpečnostní incidenty na území ČR

Na území ČR naštěstí nehrozilo a ani nyní nehrozí abnormální riziko teroristických útoků, v porovnání se zahraničními zeměmi. Nicméně zkušenosti ze sousedních zemí výrazně ovlivnily zvýšenou aktivitu bezpečnostních složek při akcích, kde se vyskytuje větší počet osob (vánoční trhy, koncerty...). Mezi nejznámější teroristické útoky v ČR patří:

- 1997 – útok plastickou trhavinou na lázeňský dům Priesnitz v Jeseníku. Vyšinutý průvodce odpálil 10 kg plastické trhavy SEMTEX. Výbuchem bylo zraněno 16 osob, nicméně jediným usmrceným byl samotný útočník.
- V následujících letech se počet bombových útoků prudce zvýšil. Tyto útoky naštěstí nepřinesly ztráty na životech. Většinou se jednalo o nástražné výbušné systémy, kde útočníkem byl převážně duševně nemocný jedinec – čili se jednalo o individuálního teroristu bez konexí na některou z teroristických skupin. Útoky např. v Praze a Ostravě v odpadkových koších, plastická trhavina v Přerově 1999, výbušný nástražný systém v budově pražské polikliniky na Vysočanech 1999.
- 2014 - Na obchodní akademii ve Žďáru nad Sázavou pobodala neznámá 26-letá žena studenty. Při útoku zemřel 16-letý chlapec a další 2 studentky spolu se zasahujícím policistou byli zraněni.
- 2015 – V autobuse z Prahy do Bulharska byla nalezena nálož – k výbuchu nedošlo.
- 2015 – Dne 24. 2. 2015 zastřelil v Uherském Brodě 63-letý občan 8 osob a další těžce zranil. Útok proběhl v restauraci Družba. K útoku byly použity střelné zbraně. Útočník následně spáchal sebevraždu. Střelec byl dlouhodobě psychicky labilní, nicméně byl držitelem platného zbrojního průkazu. Jedná se o druhou největší masovou vraždu v dějinách České republiky a tato událost znovu otevřela otázku držení zbraní a udělování zbrojního průkazu.

2.5.2 Nejvýznamnější bezpečnostní incidenty ve světě

Bologna - V roce 1980 došlo v budově hlavní železniční stanice v italské Bologni k obrovskému bombovému útoku, při kterém zahynulo 85 osob a dalších více než 200 osob bylo zraněno. Útok provedli členové italské ultrapravicové strany za pomoci 23 kilogramové směsi TNT s Hexagonem. Jedná se o největší útok na měkké cíle v Itálii.

Lockerbie – V roce 1988 zažilo skotské město Lockerbie děsivý útok, kdy právě nad tímto městem došlo k výbuchu bezmála půl kilogramové trhavin Semtex na palubě uneseného letadla Boeing 747. Tento útok si vyžádal 270 obětí, z čehož 259 bylo na palubě letadla a dalších 11 zahynulo po zavalení troskami letadla ve městě Lockerbie. Tento atentát byl údajně odpovědí Lybie na bombardování jeho území ze strany USA. Právě občané USA tvořili většinu pasažéru osudného letu. [22]

Oklahoma City – Do roku 2001 byl za nejkrvavější teroristický útok na území USA považován útoky ze dne 19. 4. 1995. Kdy Timothy James McVeigh, časně ráno zaparkoval u severní stěny federální budovy pronajaté nákladní vozidlo. Toto nákladní vozidlo bylo naloženo asi 2 300 kg směsi tvořené dusičnanem amonným spolu s naftou. Toto vozidlo následně dálkově odpálil, čímž zapříčinil smrt 168 osob a dalších 853 osob zraněnil. Útočník byl krátce poté zatčen a odsouzen k trestu smrti. Motivem útoku byla zřejmě osobní pomsta.

Tokio - 20. 3. 1995 spáchali členové kultu Óm šinrikjó teroristický útok v japonském metru. Během ranní dopravní špičky koordinovaně vypustili na 5 různých místech otravný plyn sarin. Tento útok si vyžádal 12 obětí, 50 vážně zraněných a téměř 5000 osob následně hlásilo problémy se zrakem. [23]

Nairobi a Dáresalám – 7. 8. 1998 došlo k sérii bombových útoků, vedených na budovy amerického velvyslanectví v Nairobi (Keňa) a Dar es Salaam (Tanzanie). Útok provedli členové teroristické skupiny Al-Kaida a využili k němu nákladní vozy naložené výbušninami. Celkově při těchto útocích zemřelo 225 obyvatel a dalších přibližně 4 000 bylo zraněno. Paradoxem zůstává, že ačkoliv útok byl veden proti Američanům, převážnou většinu obětí tvořili místní obyvatelé.

Letecký útok v USA 2001 – Nejtragičtějším teroristickým útokem nadále zůstává útok ze dne 11. 9. 2001. V tento den provedli členové teroristické skupiny Al-Kaida pod vedením Usámy bin Ládina brutální útok na území USA. K jehož realizaci využili unesená letadla, kterými následně narazili jak do budov Světového obchodního centra v New Yorku, tak do budovy Pentagonu ve Washingtonu. Další čtvrté letadlo bylo sestřeleno, ještě než mohlo

způsobit další škody. V konečném důsledku si tato série útoků vyžádala přes 3 000 obětí a dalších více než 6000 osob bylo zraněno. [14]

Madrid – Přesně 30 měsíců po teroristických útocích v USA došlo k dalším útokům, tentokrát v hlavním městě Španělska, v Madridu. 11. 3. 2004 došlo ve dvou vlakových stanicích a několika vlacích k sérii řízených bombových útoků. Útoky si vyžádaly 191 obětí a přes 1800 zraněných a staly se tak nejhorším teroristickým útokem v dějinách Španělska. K útoku použili teroristé dynamit, který byl pomocí telefonu dálkově odpálen. Pachateli byli islámští teroristé arabského původu, kteří reagovali na účast Španělska při invazi v Iráku. [24]

Beslan – V září roku 2004 došlo v ruském městě Beslan k tragickému teroristickému útoku, který se zapsal do dějin jako jeden z největších masakrů školou povinných dětí. 1. září 2004 obsadila početná skupina čečenských teroristů beslanskou školu, kde zadržovali okolo 1 200 dětí a některé rodiče. Následná osvobozovací akce, které byla doprovázena bombovými útoky, si vyžádala 334 obětí (z toho 186 byly děti) a dalších 700 osob bylo zraněno. [25]

Londýn – Dne 7. 6. 2005 došlo v londýnském metru a autobuse k sérii bombových útoků, které zapříčinily smrt 56 osob, dalších 784 osob bylo zraněno. K útoku se následně přiznala teroristická organizace Al-Kaida.

Norsko – Také, do té doby bezpečné Norsko, zažilo dne 22. 6. 2011 brutální masakr. Toho dne Anders Breivik, nejprve dálkově odpálil bombu (8 obětí) v centru města Oslo a následně zastřelil dalších 69 osob. Pachatel později uvedl, že svým chováním vyjadřoval nesouhlas se současným režimem a svou nenávist k muslimským menšinám v Norsku. [26]

Boston – 15. 4. 2013 zasáhl USA další teroristický útok, tentokrát poněkud specifického charakteru. V průběhu Bostonského maratonu došlo k výbuchu dvou podomácku vyrobených tlakových bomb. Tyto bomby byly složeny z tlakových hrnců, které byly naplněny hřebíky a kuličkami z ložisek. Výbuch zapříčinil smrt tří osob a dalších 170 bylo zraněno. K útoku se následně přiznali dva bratři, původem z Kavkazu, kteří propadli extrémistickým islámským názorům. [26]

Paříž – V roce 2015 došlo ve Francii hned k několika teroristickým útokům. Běsnění vyvrcholilo dne 13. 11. 2015, kdy teroristé, kteří se následně přihlásili k Islámskému státu, zaútočili hned na šesti místech. Útočníci si vybrali místa s vysokou koncentrací osob a za pomoci palných zbraní a granátů způsobili masakr nevídaných rozměrů. Celkem té noci zemřelo 129 osob a zraněno bylo bezmála 400 dalších osob. [26]

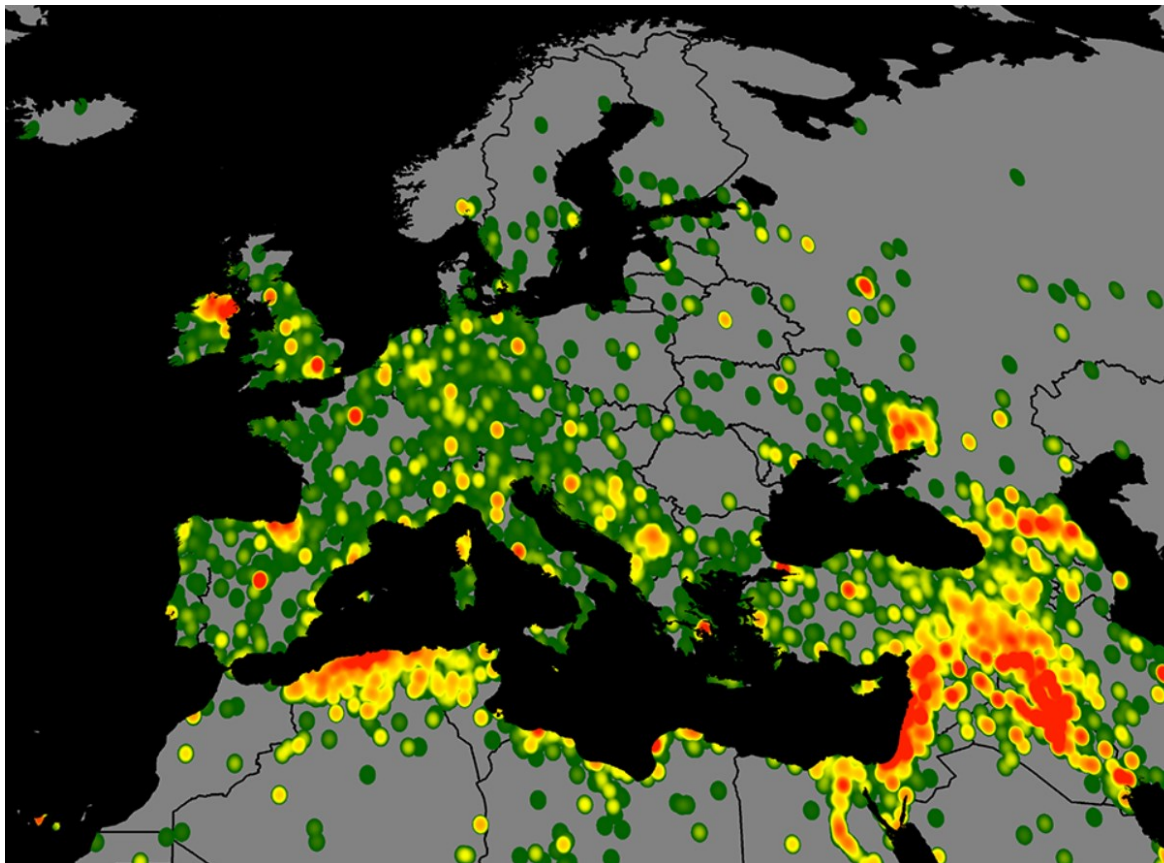
Ankara – Teroristické útoky v zemích blízkého východu nejsou v nedávné době ničím ojedinělým. Mezi jeden z největších za poslední dobu se ale řadí útok ze dne 13. 3. 2016. U hlavního autobusového nádraží došlo ve večerních hodinách k výbuchu nálože umístěné v osobním automobilu. Výbuch způsobil smrt 34 osob a dalších 125 osob bylo zraněno. [20]

Brusel – Dne 22. 3. 2016 došlo v Bruselu k sérii útoků, Nejprve došlo ke dvěma explozím na letišti Zaventem (které zničily téměř celou letištní halu) a následně došlo k dalšímu výbuchu, tentokrát ve stanici metra Maalbeek. K útokům se přihlásil Islámský stát. Série útoků si vyžádala 34 obětí a 340 zraněných a způsobila další zvyšování bezpečnostních opatření ve státech EU.[20]

Petrohrad – K dalšímu velkému teroristickému útoku v Rusku došlo dne 4. 4. 2017, kdy 23-letý Kyrgyz odpálil, na svém těle umístěnou, bombu ve vagónu metra. Při útoku zemřelo 14 osob a 50 dalších bylo zraněno. [20]

V současné době se začínají množit případy, kdy útočníci volí jako zbraň pro zabíjení osob vozidlo, kterým najedou do davu osob. Příkladů z nedávné historie je hned několik:

- Nice (Francie) – Dne 14. 6. 2016 při příležitosti ohňostroje, k oslavě svátku dobytí Bastily, najel útočník tuniského původu za pomoci nákladního vozu do davu lidí a zabil tak 84 osob a další zranil.
- Berlín (Německo) - Dne 19. 12. 2016 najel automobilem při příležitosti vánočních trhů do davu osob neznámý terorista. Následkům hrůzného činu podlehl 12 osob a 48 osob bylo zraněno.
- Londýn – Dne 22. 3. 2017 najel 52-letý muslim automobilem do skupiny lidí na Westminsterském mostě, následně z místa ujel k Westminsterskému paláci, kde pobodal několik osob včetně policisty, než byl policií zastřelen. Útok si vyžádal 5 mrtvých a přibližně 50 zraněných.
- Stockholm – Dne 7. 4. 2017 prorazil nákladní automobil výlohu obchodního domu a najel do davu lidí. Útok nepřežili 4 lidé a dalších 15 osob bylo zraněno. [20]

Obr. 4 – Výskyt teroristických útoků za posledních 45 let v EU a okolí [27]

3 LEGISLATIVA

Právní stát je vždy definován množstvím zákonů, které postihují většinu činností běžného života. Také shromažďování a bezpečnostní opatření jsou vázány různými legislativními dokumenty. Jedná se o velké množství zákonů a předpisů, které se tématiky více či méně dotýkají, proto tato kapitola uvádí jen některé z nich.

- Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- Zákon č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů
- Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

4 CÍL A METODIKA PRÁCE

4.1 Cíle

Hlavním cílem této práce je vytvořit přehledný soubor bezpečnostních opatření, která jsou nutná pro klidný průběh celé akce a určit rozsah působnosti subjektů, které se podílí na organizaci. Dalším cílem je analyzovat vnímání bezpečnosti zainteresovaných subjektů při konkrétní akci a na základě těchto analýz identifikovat prioritní hrozby. Konečným výstupem a cílem je zhodnocení bezpečnosti na této akci a určení oblastí, které je možné s ohledem na bezpečnost zlepšit.

4.2 Metodika

Základní struktura práce se skládá ze sumarizace informací v tištěné a digitální podobě a také informací získaných expertními rozhovory s osobami, kterých se organizace akce týká. Podkladem pro následující analýzy jsou dotazníky, které byly předloženy k vyplnění různým skupinám dotazovaných, pro širší pohled na řešenou problematiku. Dotazníky poskytují obraz toho, jaká rizika dle dotazovaných hrozí. Na základě získaných informací a jejich průměrných hodnot v dané kategorii jsou vypracovány analýzy rizik za použití rizikového kalkulátoru RISKAN-B a následně pomocí doplňující metody KARS, která blíže stanoví prioritní rizika. Jako doplňkové metody se mohou vyskytnout dedukce, explanace, úvaha.

4.2.1 RISKAN-B

Jedná se o softwarový nástroj určený ke kvantitativní analýze rizik. Tento nástroj pracuje v prostředí programu Microsoft Office Excel. Nástroj umožňuje vyhledat prioritní rizika v daném prostředí. Tento nástroj využívá také Fakulta logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která jej využívá ve své simulační krizové učebně.

Pro vyhodnocení výsledného rizika vychází program ze tří faktorů. Jedná se o zainteresovaná aktiva, hrozby, které mohou ohrožovat aktiva a zranitelnost aktiv vlivem hrozeb. V rámci programu je nutné nejprve vybrat aktiva a hrozby řešené problematiky, následně číselně ohodnotit jednotlivé položky (aktiva, pravděpodobnost hrozeb, zranitelnosti) a výsledné riziko už program na základě přednastavených maker vypočte sám. Číselné výsledky rizika program navíc barevně rozdělí dle závažnosti na nízká, střední, vysoká. Konečná data mohou

být zobrazena i pomocí matic a grafů. Program obsahuje jednoduchý návod, takže jej může používat jak profesionál, tak jednotlivec.

4.2.2 Metoda KARS

Název v překladu znamená „kvalitativní analýza rizik s posouzením jejich souvztažností“. Metoda pomáhá najít vazby mezi jednotlivými riziky – možnost, že jedno riziko způsobí vznik jiného rizika nebo i více rizik. Pomáhá ještě více zacílit na podstatná rizika a zvýšit přesnost celé analýzy. Lze říci, že neexistuje absolutně bezpečný systém a vždy vznikají určitá rizika, která spolu více či méně souvisí.

Postup metody:

- Jednotlivá rizika nejprve zaneseme do matice (tabulky souvztažností) a určíme rizika, která mohou vyvolat jiné riziko. Schopnost vyvolat riziko bude reprezentována číslicemi binární soustavy, kde „1“ znamená ANO a „0“ znamená NE. Diagonála bude obsahovat samé „0“. Vždy postupujeme tak, že zjišťujeme, zda riziko na řádku může způsobit rizika ve sloupcích. Vždy je nutné důkladně porozumět daným rizikům a jejich příčinám a následkům. Tabulka bude vypadat následovně:

Tab. 2 – Vzor tabulky souvztažností, čísla jsou čistě náhodná [vlastní]

Riziko	Riziko č. 1	Riziko č. 2	Riziko č. 3	Riziko č. 4	Riziko č. 5	Sou-
Riziko č. 1	0	1	0	1	1	3
Riziko č. 2	1	0	0	0	1	2
Riziko č. 3	0	1	0	1	0	2
Riziko č. 4	1	1	0	0	0	2
Riziko č. 5	0	1	1	0	0	2
Součet	2	4	1	2	2	

Z této tabulky vyplývají i proměnné, které jsou stěžejní pro další výpočty:

- Počet rizik: $x = 5$
- Rizika v řádcích: R_i ($i = 1$ až 5)
- Rizika ve sloupcích: R_j
- Koeficient aktivity: K_{AR_i} – procentuální vyjádření počtu návazných rizik R_j , která mohou být vyvolána, v případě že nastane riziko R_i .
- Koeficient pasivity: K_{PR_j} – procentuální vyjádření počtu rizik R_i , která mají schopnost svým působením vyvolat riziko R_j .

- Celkový počet interakcí – vychází z počtu rizik, kdy je odečtena hodnota 1 (riziko nemůže způsobit samo sebe) : $x - 1$ [28]

Výpočet koeficientů provedeme podle následujících rovnic:

$$1) K_{ARi} = \frac{\sum R_{i,j}}{x-1} \times 100 [\%] \quad (j = 1 \text{ až } x)$$

$$2) K_{PRj} = \frac{\sum R_{j,i}}{x-1} \times 100 [\%] \quad (i = 1 \text{ až } x)$$

Finálním krokem je přenesení vypočtených a zjištěných hodnot do grafu, čímž získáme jasný obraz toho, které riziko má nejvyšší váhu. Ještě předtím je nutné stanovit oblasti významnosti rizik. To znamená rozdělit graf za pomoci dvou os (O_1 a O_2) do oblastí.

- 1) Závažná neodkladná rizika.
- 2) Rizika méně závažná, ale musí se také řešit.
- 3) Rizika, která můžeme řešit v případě, že je dostatek času a možností.
- 4) Rizika s nízkou závažností a naléhavostí.

Pro stanovení umístění os se používají vzorce, které obsahují hodnotu, kterou musí navrhovatel stanovit – musí stanovit jaké procento rizik, by se mělo objevit v první oblasti. Například 50%

$$3) O_1 = K_{ARi(\max)} - \frac{(K_{ARi(\max)} - K_{ARi(\min)})}{100} \times 50$$

$$4) O_2 = K_{PRj(\max)} - \frac{(K_{PRj(\max)} - K_{PRj(\min)})}{100} \times 50 \quad [28]$$

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA MÍSTA POŘÁDÁNÍ

Téma diplomové práce nastiňuje, že bodem zájmu budou „masová shromáždění osob“ a jejich zabezpečování. Vybranou akci v tomto případě představuje událost Dny lidí dobré vůle, která zahrnuje Koncert lidí dobré vůle (4. července) a slavnostní mše svatých Cyrila a Metoděje (5. července). Aby bylo možno analyzovat danou situaci v daném místě, je nutné specifikovat místo pořádání a historické souvislosti.

5.1 Obec Velehrad

Obec Velehrad se nachází na území Zlínské kraje, přesněji spadá pod působnost okresního města (obec s rozšířenou působností) Uherské Hradiště. Rozkládá se mezi výběžky Chřibů, 7 kilometrů severozápadně od města Uherské Hradiště. Představuje významné duchovní centrum, konají se zde nejrůznější poutě, shromáždění a především cyrilo-metodějské oslavy. Obec Velehrad je považována za jedno z nejmalebnějších míst Slovácka.

Obecné údaje:

- Obec má k 31. 12. 2017 zapsaných 1 205 obyvatel.
- Rozkládá se na územní výměře 2 225,24 hektarů.
- Leží v nadmořské výšce 219 metrů.
- První oficiální písemná zmínka pochází z roku 1205.
- Spadá pod pověřenou obec Staré Město.

Vybavenost obce:

- Technická vybavenost:
 - pošta,
 - peněžní bankomat,
 - veřejný vodovod,
 - kanalizace,
 - čistička odpadních vod,
 - plynofikace obce,
 - jednotka sboru dobrovolných hasičů.
- Obvodní zdravotnické středisko + lékárna
 - Praktický lékař pro dospělé osoby a zubní ambulance.

- Školství a sport:
 - mateřská školka,
 - základní škola 1. – 9. ročník,
 - gymnázium,
 - fotbalové hřiště,
 - sportovní venkovní areál + dětské hřiště,
 - tělocvična ZŠ.
- Sociální stavby, stravovací a ubytovací zařízení:
 - Turistický a kulturní dům obce Velehrad,
 - dva domovy pro osoby se zdravotním postižením,
 - charitní domov řádových sester,
 - exerciční dům Stojanov,
 - hotel Mlýn,
 - Vegacentrum – restaurace, vývařovna a prostor pro společenské akce,
 - dva obchody se smíšeným zbožím.

Dopravní obslužnost obce

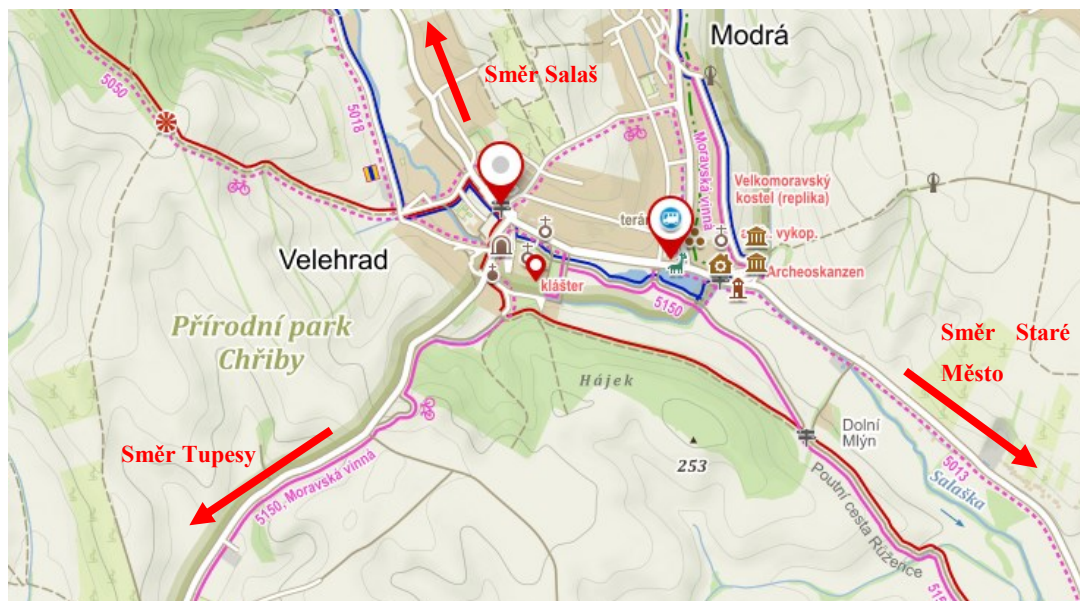
Z obce Velehrad vede několik dopravních komunikací a to ve třech směrech Obr. 5:

- Na severozápadě komunikace ve směru k obci Salaš.
- Na jihozápadě komunikace ve směru k obci Tupesy.
- Na východní straně obce vede hlavní dopravní trasa ve směru na Staré Město a především Uherské Hradiště. Tato cesta představuje hlavní dopravní uzel pro hromadnou autobusovou dopravu jak v běžném období, tak také v období Národní poutě.

Ve všech předchozích směrech je také možno využít cyklotrasy a poutní stezky, kterých je v okolí obce Velehrad velká spousta.

Nejbližší železniční stanice se nachází ve Starém Městě, kam je možno se dopravit pravidelnou autobusovou dopravou.

V obci Velehrad funguje několik placených nebo neplacených parkovišť, která se nachází poblíž středu obce. Hlavní parkovací plochy jsou na náměstí obce Velehrad, další vedle turistického centra a za domem sv. Cyrila a Metoděje.

Obr. 5 – Dopravní spojení v obci Velehrad [vlastní]

Charakteristika prostoru pořádání

Dny lidí dobré vůle se odehrávají především v okolí velehradské baziliky. Každoročně vyroste na nádvoří před bazilikou velká tribuna, která slouží jak pro konání Koncertu lidí dobré vůle dne 4. července, tak také pro slavení slavné mše svaté ke cti sv. Cyrila a Metoděje. Velké množství poutníků se zdržuje také v samotné bazilice Nanebevzetí Panny Marie a svatého Cyrila a Metoděje, kde se po čas pouti slaví několik mší a probíhá doprovodný program.

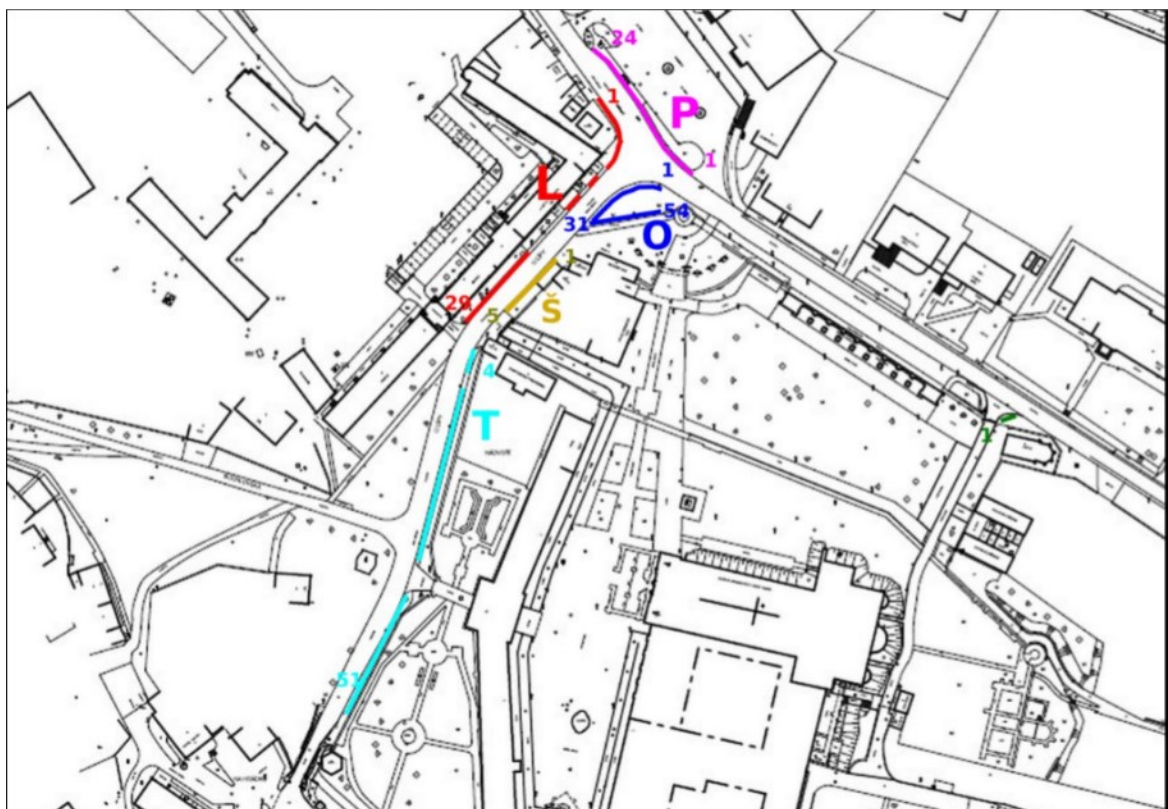
Doprovodný program probíhá i na travnaté ploše v okolí baziliky a také v dalších částech obce, dle obrázku č. 6, především v okolí budovy základní školy. Cílem pro mnoho návštěvníků jsou i poutňové stánky, zobrazeny na obrázku č. 7, s pochutinami a jiným zbožím, a také kolotoče. Hlavní proud poutníků prochází skrz hlavní křižovatku v obci. Právě v okolí této křižovatky jsou po stranách cesty rozmístěny stánky a pokračují podél ulice U Lípy ve směru na Tupesy. Na křižovatce s ulicí Buchlovská začíná prostranství s poutňovými kolotoči.

Pro poutníky, kteří na Velehradě přespávají je zde možnost přenocovat buď v hotelech, nebo využít stanové městečko, které je zřízeno podél cyklostezky směrem na Tupesy. Další zelené plochy pro případné stanování je možné najít v okolí obce, není již ale zaručena jejich úprava a dohled nad odloženými věcmi.

V okolí se nachází několik sociálních zařízení včetně množství mobilních toalet. Po okolí areálu baziliky je v průběhu Dnů lidí dobré vůle rozmístěno množství pitek, aby měli návštěvníci možnost napít se i v průběhu koncertu nebo slavnostní mše.

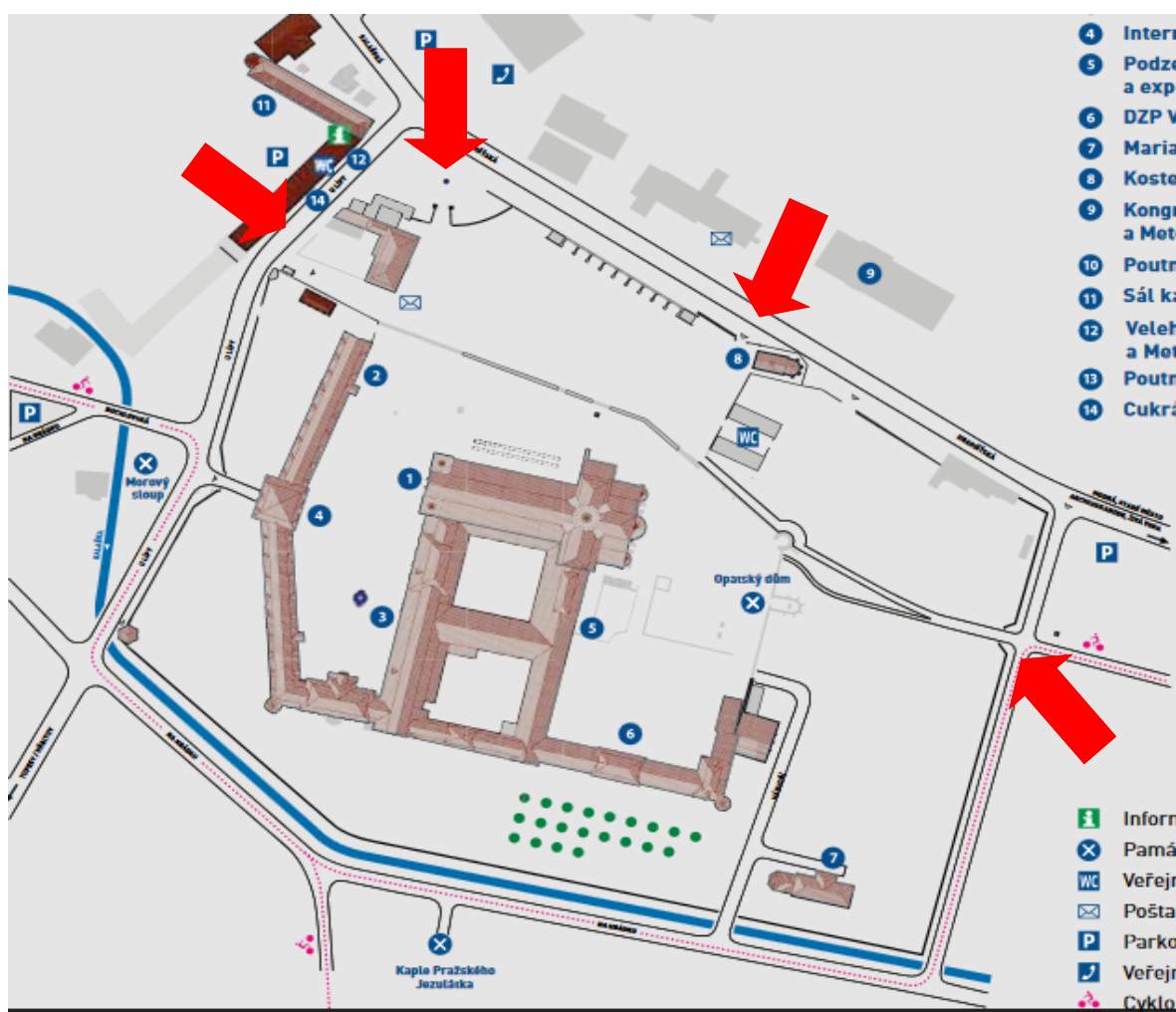
Obr. 6 – Plán areálu při konání Dnů lidí dobré vůle v roce 2017 [29]

Obr. 7 – Rozmístění stánků v průběhu Dnů lidí dobré vůle [29]

Ke vstupu do areálu baziliky (Stojanovo nádvoří a přilehlé plochy) slouží pro veřejnost čtyři přístupové cesty:

- První cesta vede ze směru od ulice U Lípy mezi budovou mateřské školy a farou.
- Druhou a zároveň hlavní cestu představuje severní nástupní brána ze směru od ulice Hradištská kolem vodní fontány.
- Třetí přístupová brána se nachází taktéž ve směru z ulice Hradištská u kaple Cyrilka.
- Poslední čtvrtá cesta vede ze směru od cyklostezky ze Starého Města na východní straně areálu.

Obr. 8 – Vstupní cesty do areálu baziliky [vlastní]

V celém tomto ohraničeném areálu platí návštěvní řád (příloha I). Hlavní body, které se vztahují k bezpečnostní problematice, jsou zákazy: vjezdu vozidel do areálu, vjezdu cyklistů - může kolo pouze vést, žebrání, stanování, nocování, konzumovat alkohol, kouřit a používat návykové látky, rozdělávat ohně, obtěžovat ostatní. Na porušení tohoto řádu, v rámci akce, upozorňují pořadatelé a v případě nutnosti mohou přivolat Policii.

Historie obce

Historie obce se vždy pojila především s velehradským klášteřem. Počátky obce Velehrad sahají až do 13. století. V roce 1205 zde byl se souhlasem moravského markraběte Vladislava Jindřicha zbudován cisterciácký klášter, který byl pojmenován podle nedaleké vesnice Veligrad (dnešní Staré Město). Velehradská obec se utvářela jako služebnostní osada při klášteři, nejednalo se tedy o obec v pravém slova smyslu. V průběhu dějin byl velehradský klášter několikrát vydrancován a vypálen:

- V roce 1421 klášter vydrancovali a vypálili moravští husité.
- V roce 1623 byl klášter vyloupen vojsky Betlana Gábora.
- V roce 1635 byl několikrát vyplněn Valachy.
- Roku 1645 se zde usadila švédská posádka.
- Na přelomu 17. a 18. století zde došlo k sérii požárů.

Areál kláštera s jedním z největších kostelů na území ČR, patří k nejvýznamnějším kulturním památkám. Na této památce je dobře viditelný vývoj architektury a výtvarného umění od pozdní doby románské až po současnost, neboť byl několikrát opravován a přestavován.

Až v roce 1784, kdy byl klášter zrušen při josefinských reformách, došlo ke konstituování samotné obce Velehrad. Zrušení kláštera mělo množství hospodářských, sociálních i kulturních důsledků pro poddané kláštera. Až v roce 1890 došlo opět k obnovení kláštera, tentokrát pod správou Tovaryšstva Ježíšova, které zde působí dodnes.

5.2 Národní pout' na Velehradě a její historie

Národní pout' Cyrila a Metoděje, tak jak ji známe dnes, se v průběhu historie neustále vyvíjela a zažívala jak světlé tak i stinné chvíle. Tato tradiční pout' byla mnohdy silně potlačována ze strany vládnoucích sil v zemi, ale vždy tyto těžké časy přečkala. Do značné míry měly právě poutě na Velehradě vliv na politické dění v zemi.

5.2.1 Konání poutí do roku 2000

Ačkoliv sv. Cyril a Metoděj působili na Velehradě (dnešní Staré Město) v letech 963 – 985, byla to pouze krátká doba na vytvoření tradice. Jejich tradici udržovali především jejich žáci, kteří se na Moravě tajně zdržovali.

Po roce 1205, kdy byl založen klášter na Velehradě, začali řeholníci, kteří zde působili udržovat tradici Cyrila a Metoděje (dále jen CM), neboť klášter byl zbudován právě nedaleko působiště slavných věrozvěstů.

Významné milníky:

- V roce 1300 nařídil olomoucký biskup Jan VII. svěcení svátku svatých CM a to na 9. března.
- V roce 1379 dostali velehradští opati pontifikálie (biskupské insignie). Již v této době byl Velehrad uznávaným místem a ohniskem úcty k CM na Moravě.
- Již před třicetiletou válkou se na území Velehradu a jeho okolí šířila úcta k CM pomocí poutí.
- První historické zmínky o poutích jsou známy až po třicetileté válce, kdy zde kázali jesuité z Uherského Hradiště.
- V roce 1784 byl klášter na Velehradě zrušen Josefem II.
- Situace se opět začala uvolňovat po roce 1848, kdy došlo k vyhlášení politických svobod, kdy již v roce 1850 přišlo v den slavení poutě 10 000 poutníků.
- V roce 1863, kdy se slavilo jubileum 1 000 let od příchodu CM na Moravu, došlo ke změně pořádání poutě a to na 5. – 12. července. Této pouti se zúčastnilo na čtvrt milionu návštěvníků.
- Následující ročníky se nesly ve znamení hojné účasti poutníků, které vygradovaly rokem 1869, kdy se slavilo jubileum 1000 let od úmrtí sv. Cyrila a na Velehrad přicestovalo na 60 000 poutníků. Přijížděli i poutníci z Čech, čímž došlo k posílení vztahů mezi Čechy a Moravany.
- V roce 1885 bylo slaveno výročí 1000 let od úmrtí sv. Metoděje. Poutí v tomto roce se zúčastnilo více než 200 000 poutníků. V tomto roce začíná také silně působit arcibiskup Antonín Cyril Stojan, který je považován za jednoho z největších podporovatelů CM tradice a budovatele slovanského ekumenismu.
- Ve 20. století sílil vliv Velehradu, který se stal zásluhou A. C. Stojana centrem duchovní všeslovanské unionistické myšlenky.
- S příchodem vlády komunistů a protináboženského tlaku začala aktivita poutníků upadat a účastníků poutí bylo jen minimální množství.

- Od roku 1963 začíná počet poutníků opět narůstat a v roce 1968 dochází opět k uvolnění napětí a dochází k obnově náboženského života. Poutí v následujícím roce se zúčastnilo na 350 000 poutníků.
- V roce 1985 v rámci oslav 1100. výročí úmrtí sv. Metoděje se na Velehradě konala pouť, kde bylo přítomno na 300 000 poutníků. Tato se změnila v mohutnou manifestaci proti komunistickému totalitnímu režimu. Pouti se zúčastnil také papežský zástupce, který předal Velehradu dar v podobě zlaté růže.
- 22. dubna 1990 se na Velehradě uskutečnila návštěva papeže Jana Pavla II. Ten Velehrad opět označil za most mezi Východem a Západem. [30]

V souvislosti s tímto rozdělením stojí za zmínku, že organizaci celé poutě, do roku 2000, měla na starosti pouze farnost Velehrad za spolupráce Arcibiskupství olomouckého a obce Velehrad. Příprava celé akce byla velmi amatérská, nicméně se na ní podílelo velké množství dobrovolníků, proto do té doby nebylo třeba externí organizace, která by tuto otázku řešila.

5.2.2 Národní pouť od roku 2000

Dny lidí dobré vůle organizuje společnost Petarda production a.s., ve spolupráci s Arcibiskupstvím olomouckým, obcí Velehrad, Zlínským krajem a podporou Ministerstva kultury ČR. Společnost Petarda production a.s., má v termínu 3. až 5. července pronajaté prostory a pozemky pro stavbu tribuny a pořádání Koncertu dnů lidí dobré vůle a je také hlavním organizátorem akce. Hlavním organizátorem slavnostní mše svaté ke cti sv. Cyrila a Metoděje je Arcibiskupství olomoucké, ve spolupráci se společností Petarda production a.s.

2000 – V tomto roce se poprvé konal, v předvečer pouti věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, Slavnostní charitativní koncert. Koncertu se zúčastnilo 20 tisíc návštěvníků a následnou pouť 5. července navštívilo 30 tisíc poutníků. Koncert probíhal pod záštitou olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera. Akce se účastnily přední osobnosti politické scény a jiné slavné osobnosti.

2001 – V tomto roce došlo k přejmenování koncertu na Koncert lidí dobré vůle. Velehradské oslavy se od toho roku stávají místem pořádání Mezinárodního setkání vozičkářů. Setkání vozičkářů organizovala Maltézská pomoc a České velkopřevorství Suverénního řádu maltézských rytířů. Tím došlo ke zvýšení zdravotní bezpečnosti pro všechny účastníky. Akce se zúčastnily přední osobnosti politického dění, ale také například velvyslanec Itálie. Koncert i následující slavnostní mši navštívilo kolem 50 tisíc poutníků.

2002 – V pořadí třetí Koncert lidí dobré vůle přivábil velkou spoustu návštěvníků také proto, že zde byli přítomni, mimo předních politiků, také nejlepší čeští sportovci Jaromír Jágr a Jan Železný. Na mši svaté bylo 28 tisíc poutníků.

2003 – Tento ročník byl výjimečný především tím, že se nesl ve znamení setkání katolíků střední Evropy. Došlo zde i k setkání ministrů zahraničí šesti evropských zemí, kteří zde jednali o budoucnosti střední Evropy. Na koncertu vystoupili interpreti z různých zemí. Čtvrtý ročník velehradských oslav navštívilo 35 tisíc věřících.

2004 – Jednodenní oslavy byly v tomto ročníku rozšířeny na čtyři dny a celé velehradské oslavy se od té doby nazývají Dny lidí dobré vůle. Koncertu a následující mše se při tomto ročníku zúčastnilo 29 tisíc návštěvníků.

2005 – Šestý ročník Dnů lidí dobré vůle přinesl další rozšíření o charitativní sbírku pomocí dárcovských SMS. Na oslavy dorazilo 31 tisíc věřících.

2006 – Na slavnostní mši bylo přes 30 tisíc věřících.

2007 – Speciální návštěvou 8. ročníku Dnů lidí dobré vůle byl vatikánský kardinál Tarcisio Bertone. Tuto příležitost si nenechalo ujít bezmála 28 tisíc lidí.

2008 – Hlavním celebrantem slavné mše se stal vatikánský diplomat Giovanni Coppa. Dnů lidí dobré vůle se tohoto roku zúčastnilo přes 30 tisíc návštěvníků.

2009 – Jubilejního desátý ročník Dnů lidí dobré vůle přilákal na 50 tisíc návštěvníků.

2010 – Na Dnech lidí dobré vůle bylo v tomto roce evidováno 19 tisíc návštěvníků.

2011 – Programu dvanáctého ročníku Dnů lidí dobré vůle se zúčastnilo 17 tisíc věřících.

2012 – Národní pout' si nenechalo ujít 21 tisíc návštěvníků.

2013 – Tento rok byly Dny lidé dobré vůle slaveny ještě intenzivněji než dříve, neboť se slavilo výročí 1150 let od příchodu sv. Cyrila a Metoděje. Právě toto výročí přilákalo na Velehrad na 80 tisíc poutníků. Mši svatou sloužil papežský legát Josip Bozanic a účastnilo se jí také několik zahraničních biskupů.

2014 – V tomto roce se slavila hned dvě výročí. Jednalo se o 1 200 let od narození sv. Metoděje a 25 let od návštěvy papeže Jana Pavla II. Tyto události přilákaly 30 tisíc poutníků.

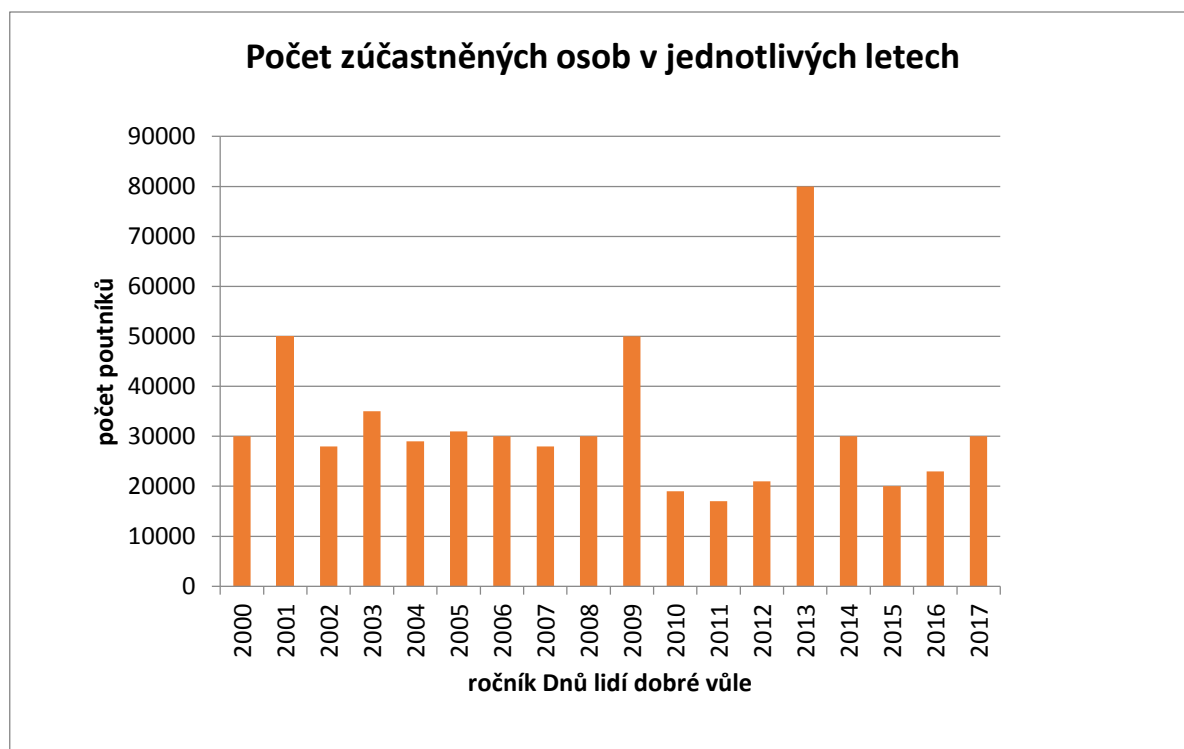
2015 – Následující ročník bylo opět slabší, co se účasti týče. V tomto roce na Velehrad přicestovalo 20 tisíc návštěvníků.

2016 – Dnů lidí dobré vůle se zúčastnilo 23 tisíc věřících.

2017 – Hlavním celebrantem mše byl vatikánský klerik kardinál Marc Ouellet. Programu Dnů lidí dobré vůle si nenechalo ujít 30 tisíc návštěvníků.

Tab. 3 – Počet účastníků jednotlivých ročníků [vlastní]

Rok konání	počet zúčastněných osob	Rok konání	počet zúčastněných osob
2000	30000	2009	50000
2001	50000	2010	19000
2002	28000	2011	17000
2003	35000	2012	21000
2004	29000	2013	80000
2005	31000	2014	30000
2006	30000	2015	20000
2007	28000	2016	23000
2008	30000	2017	30000

Obr. 9 – Grafické zobrazení návštěvnosti v jednotlivých ročnících [vlastní]

Grafická analýza jasně poukazuje, že návštěvnost Dnů lidí dobré vůle se trvale udržuje mezi 20 až 30 tisíc návštěvníky. K razantnímu nárůstu dochází především v případě konání jubilea, kdy se návštěvnost prudce zvyšuje, jak je patrné z Obr. 9. S tímto nárůstem účastníků je potřeba počítat i při přípravě následujících ročníků. Další ročník, který bude vykazovat tyto parametry, je rok 2019, kdy se bude slavit výročí 1150 let od smrti sv. Cyrila.

6 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ

Bezpečnostní opatření při konání Dnů lidí dobré vůle (dále označováno také jako „akce“) na Velehradě řeší pořadatel akce Petarda production a. s. (hlavní organizátor Koncertu dnů lidí dobré vůle) ve spolupráci s Arcibiskupstvím olomouckým (hlavní organizátor národní poutě), obcí Velehrad a také policií ČR, zdravotnickou záchrannou službou a hasičským záchranným sborem. Na zabezpečování dílčích činností se podílí i dobrovolnické organizace. Jednotlivé podkapitoly vymezují, kdo se o kterou organizační část stará a jaká opatření a metody při své činnosti uplatňuje. Petarda production a.s. má pro tuto akci vyčleněno na 80 členů pořadatelské služby a dalších 40 členů tvoří pořádkové služby z bezpečnostní služby GAN a.s. Uherské Hradiště. Především provázanost a správná funkce dílčích bezpečnostních úseků vede k bezpečnému průběhu celé akce. Pro tyto potřeby slouží především radiová komunikace mezi jednotlivými složkami a správná logistika pokrytí složkami.

6.1 Úseky bezpečnosti dle zajišťovatele

V rámci bezpečnosti se prvotně řeší problém dopravní, tak aby bylo možno celou akci vůbec uskutečnit, tak aby nedocházelo k zácpám nebo projíždění aut přelidněnou vesnicí Velehrad. Tím je sníženo hlavní riziko a přichází na scénu otázka požární bezpečnosti, potírání kriminality a udržování pořádku. Ruku v ruce s tím vyvstává i další úkol a tím je zdravotnická připravenost. Čím více lidí se shromažďuje na jednom místě, tím více se stupňuje pravděpodobnost (především v letních měsících, kdy teplota stoupá mnohdy i ke 40°C) zdravotních komplikací. V případě takto velké akce je nutné mít předem vytvořený požární evakuační plán dle § 33 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o požární prevenci a také dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

6.1.1 Dopravní omezení a parkování

V průběhu konání Dnů lidí dobré vůle je výrazně omezena doprava v obci Velehrad a jejím blízkém okolí. Dne 4. července v čase od 16:00 od 23:00 a 5. července v čase od 5:00 do 20:00 je prostor Velehradu a Modré uzavřen pro veškerou dopravu. Výjimku mají pouze obyvatelé obce Velehrad, Modrá, Salaš, kteří se prokážou povolenkou vydávanou těmito obcemi. Další výjimkou jsou vozidla IZS a autobusy. Vjezd do uzavřeného prostoru bude možný pouze po silnici III/42826 (ulice Velehradská ve Starém Městě) a po silnici III/4221 ve směru od Salaše. Ostatní přístupové cesty budou uzavřeny pro všechny vozidla s výjimkou vozidel IZS. Dopravní situaci řídí především členové pořadatelské služby ve spolupráci

s obcí Velehrad. U každého vjezdu musí vždy být aktivní minimálně jedna osoba z bezpečnostní služby GAN. Na hladký průběh a kontrolu vjezdů dohlíží ale i policie. Mimo dopravu osobními automobily nebo autobusy je pro poutníky, kteří dorazí na kolech, zřízena improvizovaná úschovna kol, která bude pod nepřetržitým dohledem.

Parkování

Parkování osobních automobilů (mimo osob s povolením) je možné na několika místech:

- Silnice I/55 ulice Tovární ve Starém Městě + travnatá plocha u nedalekého hřiště. Kapacita parkovacích ploch je cca 1000 automobilů.
- Silnice III/42821 ve Zlechově a v Tupesích + travnaté hřiště poblíž silnice ve směru na Velehrad, plochy pro cca 100 automobilů.

Zájezdové autobusy mají vyhrazeno parkování na těchto místech:

- Silnice III/4221 ve směru na Salaš – podélné parkování pro cca 70 autobusů.
- Silnice III/42820 Staré Město – Jalubí – kapacita cca 150 autobusů.

Parkování VIP osob se nachází na hlavním parkovišti v centru obce, případně u budovy Exercičního a poutního domu Stojanov.

Kyvadlová doprava

Nástupní místa pro autobusovou dopravu ve směru na Velehrad se nachází na:

- jižní rampě silnice I/55 ve směru k železničnímu mostu směrem na Velehrad,
- ulici Huštěnovská ve Starém Městě na stávající autobusové zastávce,
- parkovišti podél silnice I/50H ve Zlechově,
- parkovišti u hřiště obce Tupesy – autobus pojedje od Zlechova, přes Tupesy až na Velehrad.

Nástupní místa z obce Velehrad:

- prostor autobusové zastávky Velehrad - rozcestí Modrá,
- náhradní autobusová zastávka v ulici Na Hrádku ve směru na Zlechov.

Uzavírky

V průběhu konání akce budou uzavřeny cesty:

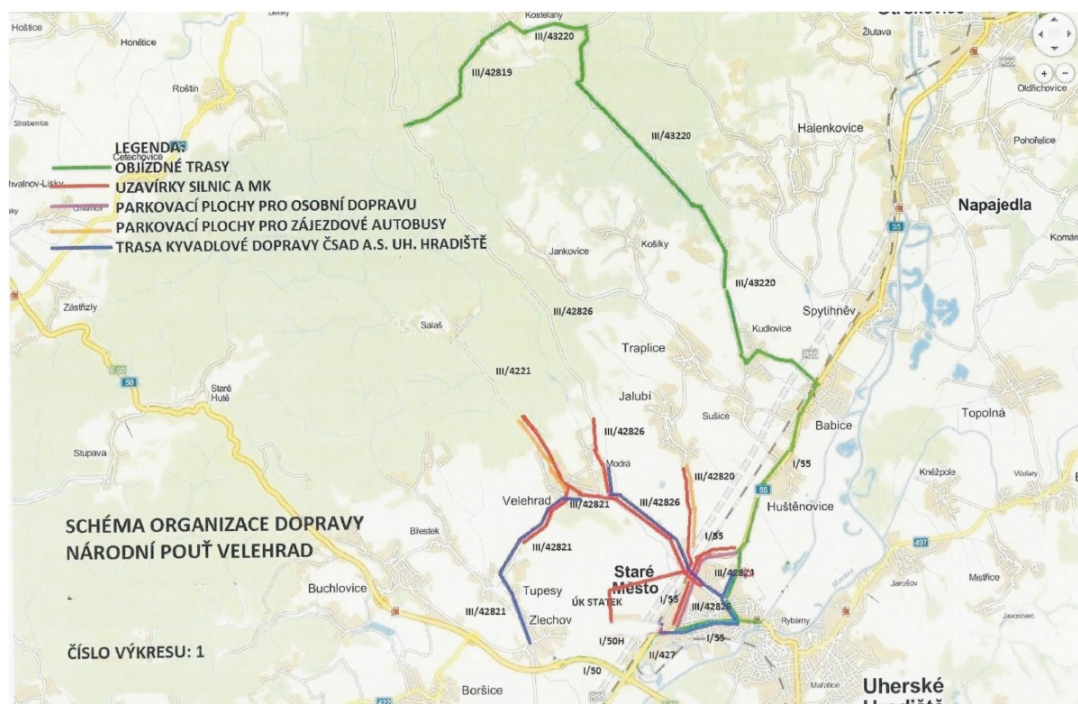
- I/55 – celková délka 2,96 km,
- III/42816 – celková délka 4,285 km,
- III/42821 – celková délka 3,079 km,
- III/4221 – celková délka 1,225 km,
- III/4280 – celková délka 2,691 km.

Od 4. července 12:00 do 5. července 17:00 platí uzavírka do obce Velehrad a jediným příjezdem do obce Velehrad bude po cestě ze Starého Města. Vjezd je kontrolován ve Starém Městě na konci ulice Velehradská u školního statku. Pokračovat mohou pouze řidiči s povolením od pořadatelské agentury Petarda production a. s. nebo od obecního úřadu obce Velehrad, Modrá a Salaš, a také zájezdové autobusy. Dále platí, že ulice Hradištská a U Lípy na Velehradě není volně průjezdná. Povolení k vjezdu mají pouze zájezdové autobusy a vozidla s povolením Petarda production a. s. Řidiči, kteří mají povolení k průjezdu od obcí, musí využít objezdovou trasu přes ulici Zahradní. Na provoz v ulici Zahradní dohlíží jak pořadatelé, tak i policejní hlídky, které mimo jiné kontrolují dodržování obecně platného zákazu parkování vozidel na ulici. Tato objezdná trasa je znázorněna na obrázku č. 10.

Obr. 10 – Dopravní omezení a objezdná trasa v obci Velehrad [31]

Podrobná mapa uzavírek, parkovacích ploch, objezdových tras a tras kyvadlové dopravy je znázorněna na obrázku č. 11

Obr. 11 – Organizace dopravy během Národní pouťě na Velehradě [32]

6.1.2 Požární řád a organizační směrnice

Jedním z hlavních ohrožení v průběhu konání akce je vznik požáru, případně únik nebezpečné látky. Tyto dvě hrozby se mohou vyskytovat i současně. Pořadatel akce musí být proto připravený reagovat i na takové situace. Pro tyto případy si nechává pořadatel vypracovávat dokumentaci požární ochrany (dále označováno i jako PO), poplachové směrnice a řády a jiné dokumenty. Tak jako u jiných hrozeb, tak i zde představuje základní aspekt snížení rizika především důsledná prevence. Problematiku řeší pořadatelská služba ve spolupráci s JSDH Velehrad a HZS Zlínského kraje. Problematika PO se řeší hned na několika místech, kde akce probíhá, proto je celá kapitola náležitě rozčleněna.

6.1.2.1 Požární ochrana areálu baziliky

Areál baziliky představuje místo s největší koncentrací lidí během pořádané akce. Proto právě pro tyto prostory vznikají podrobné dokumentace PO. Dny lidí dobré vůle tvoří dvě velké akce a to Koncert lidí dobré vůle a slavnost svatých Cyrila a Metoděje.

Koncert – Večer lidí dobré vůle

Koncert se odehrává na nádvoří před bazilikou a hlavní tribuna tohoto koncertu je situována na jižním konci nádvoří. Koncert probíhá 4. července v čase od 19:30 do 22:00 hod. a předpokládaný počet zúčastněných osob se pohybuje kolem 10 000 osob.

Národní pout' na Velehradě – Slavnost svatých Cyrila a Metoděje

Místo konání národní poutě je rovněž na nádvoří a mimo to i v bazilice. Pout' se koná 5. července v čase od 10:30 do 12:00 hod a předpokládaný počet zúčastněných osob je 15 000 osob.

Celková venkovní plocha, na které se akce uskutečňuje, činí 5 880 m² a předpokládaný maximální počet návštěvníků jak koncertu, tak mše svaté následující den se pohybuje okolo 15 000 osob. Z tohoto celkového počtu návštěvníků je 400 míst vyhrazeno k sezení. Organizační stránku zajišťuje pořadatelský personál, který tvoří 30 osob.

Osoba pověřená a odborně způsobilá na úseku PO

Zpracovává dokumentaci PO a provádí kontrolu dodržování stanovených nařízení. Kontrola se provádí ve všech určených prostorech a to před zahájením, v průběhu a po skončení této akce. Činnost osoby pověřené zahrnuje tyto činnosti:

- kontrolu stavu únikových cest, únikových směrů, východů a jejich označení,
- stav příjezdových komunikací,
- kontrolu rozmístěných hasicích přístrojů, úplnost vybavení a přístup k hydrantovým přístrojům,
- kontrolu úplnosti označení příslušnými bezpečnostními tabulkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně.
- zpracovává a kontroluje úplnost dokumentace PO,
- školí a provádí odbornou přípravu preventivní požární hlídky a následně řídí a kontroluje její činnost,
- v případě, kdy zjistí před zahájením akce závažné nedostatky, musí dát organizátorovi podnět ke zrušení (nezahájení) akce.

Po dobu konání koncertu působí dvě požární hlídky, každá má 3 členy (velitel + nejméně dva členové). Členové požární hlídky musí být během akce viditelně označení páskou s označením „POŽÁRNÍ HLÍDKA“. Mezi její základní vybavení patří přenosná svítilna, spojovací prostředek a mobilní telefon. Požární hlídka provádí:

- Velitel požární hlídky:
 - odpovídá za plnění úkolů a činnost požární hlídky a kontroluje její připravenost po dobu konání akce,

- do příjezdu požárních jednotek řídí a organizuje hasební zásah a evakuaci osob a materiálů a spolupracuje s jednotkami HZS,
- v případě požáru organizuje přivolání požární ochrany a likvidaci požáru.
- Požární hlídka:
 - provádí kontrolu stanoveného prostoru během akce (stav únikových cest a východů, značení únikových tras, stav příjezdových komunikací a nástupních ploch, stav rozmístěných hasicích přístrojů, úplnost vybavení PO, dodržování zákazů a pokynů ve vztahu k PO),
 - v případě vzniku požáru provádí nutná opatření k záchraně ohrožených osob, přivolává jednotku požární ochrany a zúčastňuje se likvidace požáru.

Organizátor je v kontextu PO povinen:

- vymezit prostor pro příjezd a umístění mobilní techniky jednotek PO,
- vymezit a zákazem parkování označit místa s vnějšími odběrnými body,
- označit místa s hlavními uzávěry médií,
- po areálu konání akce rozmístit požární hasicí přístroje v potřebných druzích a množství, tak aby byly snadno viditelné a přístupné.

Požární bezpečnostní opatření:

- Ve shromažďovacím prostoru před pódiem a v areálu baziliky platí zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm.
- V celém prostoru a blízkém okolí platí zákaz provádění činností, které by mohly představovat zvláštní riziko (manipulace s pyrotechnikou, tlakovými nádobami, hořlavými plyny atd.).
- Účastníci nesmí přinášet ani používat látky nebo předměty, které by mohly být použity jako zápalný prostředek (lehce vznětlivé materiály, hořlavé kapaliny atd.).
- Účastníkům je zakázáno manipulovat s prostředky, které mohou způsobit hoření, které by mohlo mít za následek ohrožení života, zdraví nebo majetku. V případě běžných předmětů (zapalovač), si musí osoba počínat tak, aby nedošlo ke vzniku požáru.
- Na pódiu je zakázáno svévolně manipulovat s elektrickým zařízením nebo instalovat provizorní rozvody elektrických zařízení.
- Přístupové komunikace a zdroje požární vody musí zůstat po celou dobu volně přístupné. Platí přísný zákaz zneužívání a poškozování zařízení a prostředků PO.

Areál akce je v průběhu konání rozdělen na sektory, které jsou označeny a vymezeny hrazením. Nechybí zde ani informativní tabulky o směru evakuace a umístění hasicích přístrojů.

Hasicí prostředky v průběhu akce se nachází:

- Přenosné hasicí prostředky (PHP) – jedná se o práškové PHP.
 - Před bazilikou – plocha 2 200 m² – 11 ks PHP,
 - za bazilikou – plocha 2 680 m² – 13 ks PHP,
 - sektor za kaplí – plocha 1 000 m² – 5 ks PHP.

Obr. 12 – Znač. PHP

- Vnější hydrantový systém – podzemní hydranty
 - V areálu se nachází celkem 5 podzemních hydrantů.
 - Nejbližší hydrant se nachází 20 m od pódia, další 80 m a následující 200 m.

Obr. 13 – Znač. hydrantu

Zdroje zapálení:

- otevřený plamen – zápalky, zapalovače, svíčky...(teplota 650 - 800°C),
- žhnutí – hořící cigareta, hořící tabák (teplota 350 – 480°C),
- povrchové a sálavé teplo – osvětlení, reflektory, zesilovače...(i 100°C),
- elektrická zařízení – ozvučení, elektrický přechodový odpor (svěrky, vypínače, zásuvky, stykače...) – může vznikat teplo až 1 000°C.

Hořlavé látky v areálu baziliky:

- konstrukce tribuny
- dřevo – lavice pro hosty, dřevěné dekorace pódia...
- textil
- papír
- kabeláž
- polyethylenový kabel
- PVC kabely

Nejvýše přípustné množství hořlavých látek je dáno charakterem pořádané akce, přitom nahodile požární zatížení pro venkovní shromažďování se uvádí 5 kg/m².

Vyhlášení poplachu

Pro vyhlášení poplachu se využívá několik metod:

- Zvolání signálu „hoří“ – pokyn k vyhlášení poplachu a zahájení evakuace musí ale dát osoba z řad organizátorů akce, osoba zajišťující požární ochranu případně velitel PO.
- Použití rozhlasu – skrze ozvučení akce (jak při koncertě, tak při mši svaté).
- Využití sirény požárních vozidel.
- Použití sirény požární zbrojnice Velehrad.

Požární poplachové směrnice

Slouží pořadatelům a všem zúčastněným osobám k rychlému přivolání pomoci v případě požáru nebo havárie. Dle požárních směrnic je každý, kdo zpozoruje požár, bezodkladně povinen oznámit o této skutečnosti pořadatelskou službu, požární hlídku nebo telefonicky přímo hasičský záchranný sbor zlínského kraje (číslo 150 nebo 112).

V souvislosti se zdoláváním požáru je každý povinen:

- Neprodleně informovat o vzniklém požáru a vyhlásit poplach, rozhlasem, zvoláním „hoří“.
- Provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob v jednotlivých sektorech a provést jejich evakuaci do míst mimo nebezpečí.
- Snažit se zabránit vzniku paniky v místě shromáždění.
- Uhasit nebo zamezit rozšíření požáru, je-li to v silách dané osoby za použití dostupných prostředků (instalované hasicí přístroje, vypnout přívod proudu...).
- Na výzvu velitele zásahu poskytnout osobní pomoc.

Hlavní vypínač elektrického proudu se nachází na elektrickém rozvaděči na přívodním vedení k podiu. V případě nutnosti, je možné takto zastavit oběh elektrického proudu. Další zdroje energie představují přenosové vozy Československé televize – mají vlastní zdroje.

V případě, že v průběhu akce nastane situace, která vyvolává bezprostřední nebezpečí vzniku požáru a k odstranění tohoto nebezpečí nepostačují jiná opatření, organizátor je akci povinen přerušit nebo přímo ukončit. Akce musí být přerušena nebo ukončena i v případě, že by byl ohrožen nebo znemožněn únik, záchrana osob a majetku.

Organizátor, člen požární hlídky nebo člen pořadatelské služby má oprávnění vyloučit osobu z konané akce v případě, že nedodrží povinnosti, které vyplývají z předpisů.

6.1.2.2 Požární ochrana baziliky

Také v bazilice probíhá v průběhu Dnů lidí dobré vůle množství mší a doprovodný program. Proto musí být respektovány i požární směrnice tohoto prostoru. Podle míry požárního nebezpečí ve smyslu § 4 odstavce 2 písmene h), j) zákona o požární ochraně (133/1985), se velehradská bazilika stejně jako dům sv. Cyrila a Metoděje začleňují do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím.

Organizace požární ochrany vyplývá především z předpisů o požární ochraně.

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“),
- vyhláška MV č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.

Účelem PO je především ochrana života, zdraví a majetku před požáry, dále poskytování pomoci při požárech, živelních pohromách a jiných MU a také vytváření podmínek pro hašení požáru a provedení záchranných prací.

Podkapitola řeší především PO ve vztahu k poutníkům (pouze prostor baziliky veřejně přístupný), neřeší se zde běžný stav a povinnosti zaměstnanců. V případě konání konkrétních větších akcí jsou zřízeny požární hlídky, které mají za úkol dohlížet na dodržování předpisů o PO a v případě vzniku požáru provést nutná opatření k záchraně ohrožených osob, přivolat jednotku požární ochrany a zúčastnit se likvidace požáru.

Požární hlídka má za úkol:

- kontrolovat rozmístění a stav požárních uzávěrů,
- kontrolovat akceschopnost PHP a nástěnných hydrantů,
- kontrolovat stav únikových cest (jejich volnost a značení),
- zajistit ohlášení požáru a do příjezdu požární hlídky řídit hasební zásah.

Vedení farnosti Velehrad, má v kontextu PO tyto povinnosti:

- zajišťovat školení,
- vybavit objekty věcnými prostředky PO a požárně bezpečnostními zařízeními a provádět jejich kontroly a revize,
- vyvěsit požární poplachové směrnice a řady, tak aby bylo zřetelné číslo tísňového volání a udržovat aktuální dokumentaci PO.

Pravidelné kontroly a revize se vztahem k PO:

- elektrická požární signalizace
 - ústředny – jednou za měsíc,
 - samočinné hlásiče – jednou za půl roku,
- přenosné hasicí přístroje – minimálně jednou za rok nebo po jejich užití,
- požární hydranty – jednou za rok,
- hromosvody,
- elektrická zařízení,
- zařízení pro omezení šíření požáru – jednou ročně,
- bateriový záložní zdroj energie pro nouzové osvětlení – jednou ročně.

V mimopracovní době je celý objekt zabezpečený EZS připojeným na pult centrální ochrany Policie Zlínského kraje.

Možné zdroje zapálení:

- kouření a neopatrné zacházení s otevřeným ohněm,
- topidla,
- závada na elektroinstalaci (zkrat, proudové zatížení, nadměrné tepelné namáhání),
- blesk,
- samovznícení,
- úmyslné zapálení.

Možné hořlavé látky:

- papír, vlnitá lepenka, dřevo, textilie, barvy, plasty
- velká část interiéru baziliky se skládá ze dřeva – lavice, zpovědnice, varhany atd.,
- olejomalby a dřevěné rámy,

Vodní zdroje a hasicí látky

- Nejbližší vodní hydrant se nachází na nádvoří před západním průčelím baziliky, další u školky a pak na ulici Hradišťská a U Lípy.
- V interiéru baziliky se nesmí používat vodní hasicí přístroje. K hašení se můžou použít hasicí přístroje s inertním plynem nebo práškové hasicí přístroje, v nouzových případech je možné použít vysokotlaké hasicí přístroje (rozprášená mlha).

- V bazilice se nachází celkem 11 práškových hasicích přístrojů, rovnoměrně umístěných po celé bazilice.
- Při hašení střešní konstrukce je nutné odčerpávat vodu z klenby, aby nedošlo k jejímu zhroucení.

Hlavní příjezdová komunikace do prostoru baziliky je z ulice U Lípy, výjimečně z ulice Hradištská, s tím, že vozidla se musí pohybovat především po zpevněných úsecích. Na nádvoří před bazilikou také v některých místech platí zákaz vjezdu. Jedná se o prostor přímo před vchodem do baziliky – vyznačený cihelným dlážděním a prostor u kašny, kde se v podzemí nachází technologie kašny a hrozilo by propadnutí (příloha I).

Pro zamezení vzniku požáru je nutné dbát na dodržování protipožárních předpisů, především se jedná o:

- zákaz kouření a používání otevřeného ohně v prostorách baziliky,
- zákaz používání tepelných spotřebičů v prostorách zpovědnic,
- opravovat elektrická zařízení smí pouze kvalifikovaná osoba,
- elektrické rozvaděče musí být uzavřeny a trvale přístupné,
- osvětlovací tělesa (žárovky, zářivky) musí být opatřeny bezpečnostními kryty a nesmí být zaneseny prachem nebo pavučinami,
- hasicí přístroje musí být trvale přístupné a zajištěny proti pádu,
- chodby a schodiště musí být neustále průchozí pro případ evakuace.
- osoby, které se pohybují v prostorách baziliky, si musí počínat tak, aby svým chováním a jednáním nezavdali příčinu ke vzniku požáru nebo výbuchu.

V případě, kdy osoba zpozoruje požár, musí neprodleně o této skutečnosti informovat na ohlašovně požáru. Požární poplach bude vyhlášen nejprve voláním „hoří“ a následně i alarmem. Po vyhlášení poplachu všechny osoby v klidu opustí objekt a shromáždí se před budovou baziliky.

Při ohlášení požáru musí osoba ohlašovny požáru:

- ověřit zda se nejedná o planý poplach,
- zaznamenat přesnou polohu požáru (postižený objekt),
- zaznamenat druh pohromy (požár, výbuch, havárie...),
- nahlásit na HZS Zlínského kraje (150)

6.1.2.3 Požární ochrana stanového městečka

Stanové městečko (Obr. 6), které se nachází mezi hlavní cestou a cyklotrasou ve směru na Tupesy (nedaleko velehradského hřbitova) je pro poutníky zpřístupněno od 3. července od 17:00 hod do 5. července do 15:00 hod. Vjezd do stanového městečka je povolen pouze ze strany od Tupes. Obecní úřad obce Velehrad zajistí úpravu terénu pro stanování. Ubytovací kapacita stanového městečka činí 200 osob – cca 80 stanů. Personální obsazení kempu: recepce, ostraha, osoba určená pro kontrolu dodržování PO dle požárního řádu.

Prvky požární ochrany stanového městečka tvoří:

- 1 proškolená osoba o PO,
- 2 ks požárních hasicích přístrojů,
- dokumentace PO (požární poplachové směrnice, požární a ubytovací řád),
- informační tabulky - zákaz manipulace s otevřeným ohněm.

Možné zdroje zapálení:

- zápalky, zapalovače, svíčky, propan-butanové vaříče
 - teplota plamene 650 – 800°C (otevřený plamen)
- hořící cigareta
 - teplota žhnutí 350 – 480°C
- extrémní horko

Vyskytující se hořlavé materiály:

- textil,
- papír,
- polyethylenová fólie,
- suchá tráva.

Nejvýše přípustné množství hořlavých látek je dáno ubytovací kapacitou max. 200 osob, nahodile požární zatížení pro hromadné noclehárny se uvádí 30 kg/m².

Požární předpisy v prostorách stanového městečka:

- Zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm v prostoru stanů a blízkosti hořlavých předmětů a látek a také v blízkosti parkujících dopravních prostředků.
- Zákaz používání propan-butanových vaříčů v prostoru stanů a hořlavých látek.

- V případě používání elektrických a plynových spotřebičů musí obsluha dodržovat pokyny výrobců daného zařízení.
- Dodržovat zákazy dle PO a nezavdat příčinu k požáru a ohrožení osob a zjištěné požáry neprodleně nahlásit pořadatelské službě na recepci. Vyhlásit požár zvoláním „hoří“.
- PHP a prostředky PO musí být volně přístupné a funkční. Tyto prostředky nesmí být nijak poškozovány.
- Přístupové komunikace a zdroje požární vody musí zůstat po celou dobu přístupné.

Únikové uličky v kempu musí zůstat po celou dobu provozu kempu trvale volné. Směr úniku osob je v případě potřeby do volného prostoru mimo kemp.

6.1.3 Evakuace

Evakuace účastníků koncertu nebo mše svaté se provádí z důvodu přímého ohrožení zúčastněných osob požárem, výbuchem, chemickým útokem, střelbou nebo jiným hrozícím nebezpečím.

Organizátor stanoví pro tyto případy evakuační štáb, který se skládá z vedoucího štábu a dalších alespoň pěti členů. Rozhodnutí o evakuaci provádí evakuační štáb při vzniku krizové situace a vyhlášení o evakuaci provede pomocí mikrofону na hlavním pódiu.

Vedoucí štábu evakuace komunikuje v průběhu evakuace s velitelem JSDH obce Velehrad a dle potřeby zajišťuje prostřednictvím IZS další součinnost (odvoz zraněných, evakuovaných, další posily HZS).

6.1.3.1 *Prostor před bazilikou*

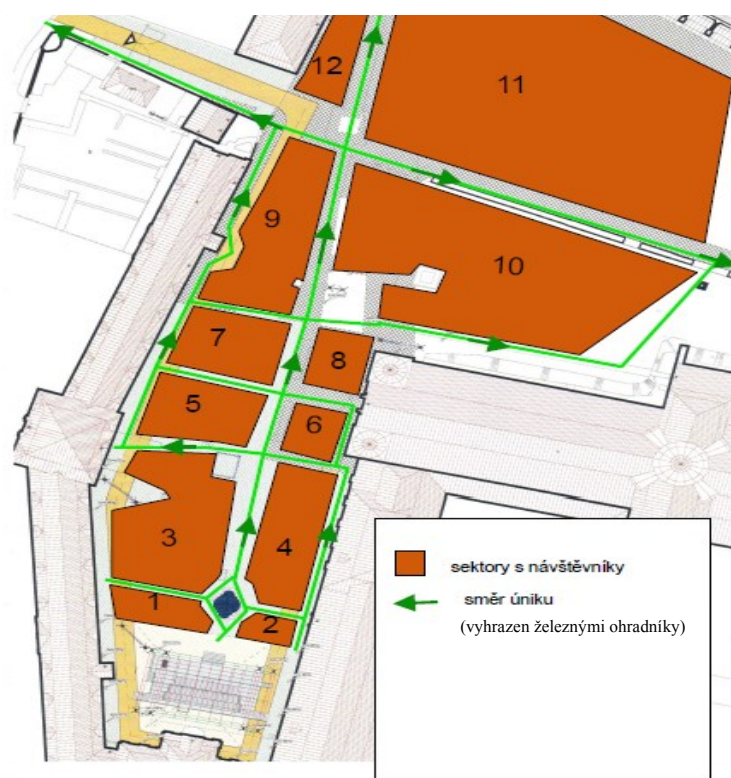
Prostor před bazilikou je ze tří stran ohraničen budovami (bazilika, gymnázium a internát gymnázia). Z tohoto prostoru vedou 3 směry úniku:

- Přes vstupní halu gymnázia do zahrady Vincentina – určen pro osoby se sníženou pohyblivostí (vozičkáři atd.). VIP osoby, které sedí na lávkách a židlích před tribunou mají svůj vlastní únikový východ. Tato plocha představuje jen 5% celkové plochy pro návštěvníky.
- Přes internát Stojanova gymnázia – taktéž pro osoby se sníženou pohyblivostí.
- Směr do volného prostoru (severní a severovýchodní strana nádvoří).

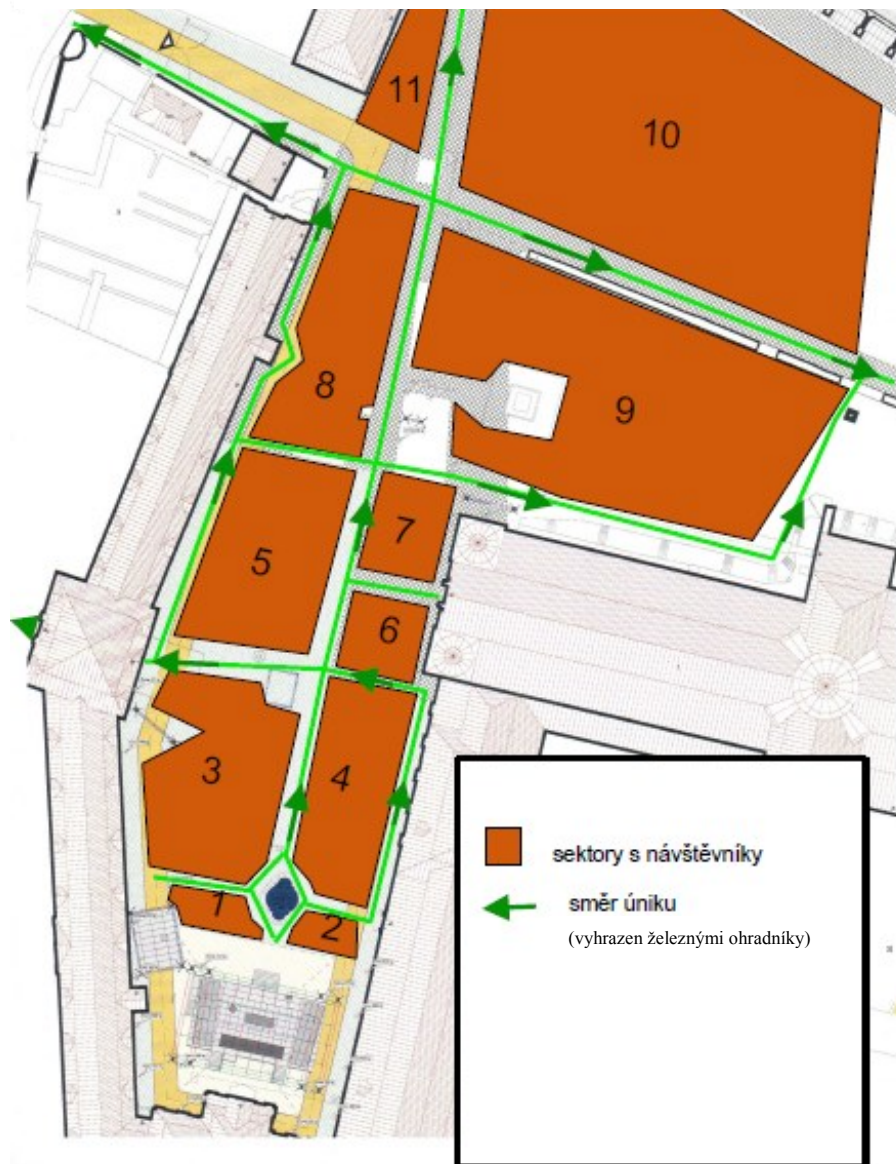
Tab. 4 – Počet únikových východů dle počtu sektorů [vlastní]

Velikost shromažďovacího prostu	Minimální dovolený počet únikových východů
Méně než 3 shromažďovací prostory*	2
Počet shromažďovacích prostor od 3 od 10	3
Počet shromažďovacích prostor od 10 od	4
Více než 20 shromažďovacích prostor	4 + 1 východ na každých dalších započatých 6 shromažďovacích prostor.
*Základní velikost shromažďovacího prostoru je 300 osob.	

Areál baziliky je při pořádání koncertu rozdělen na 12 (obr. 13) sektorů a v případě mše svaté na 11 (obr. 14) sektorů. Pořadatelé dohlíží na jednotlivé sektory, nasměrují poutníky uličkami mezi sektory k nejbližšímu východu z náměstí. Pořadatelé dohlédnou na to, že budou evakuovány všechny sektory. Evakuace probíhá mimo prostory nádvoří do přilehlých ulic. Evakuované osoby opustí prostor, pokud je to možné, v klidu, spořádaně a nejkratší cestou. Evakuační cesty a únikové východy musí být po celou dobu akce zřetelně označeny. Shromaždiště jsou na travnatých plochách mimo ohrožení a na parkovišti obce Velehrad.

Obr. 14 – Evakuace při koncertě [vlastní]

Obr. 15 – Evakuace při slavnostní mši [vlastní]

Únikové směry z prostoru před bazilikou:

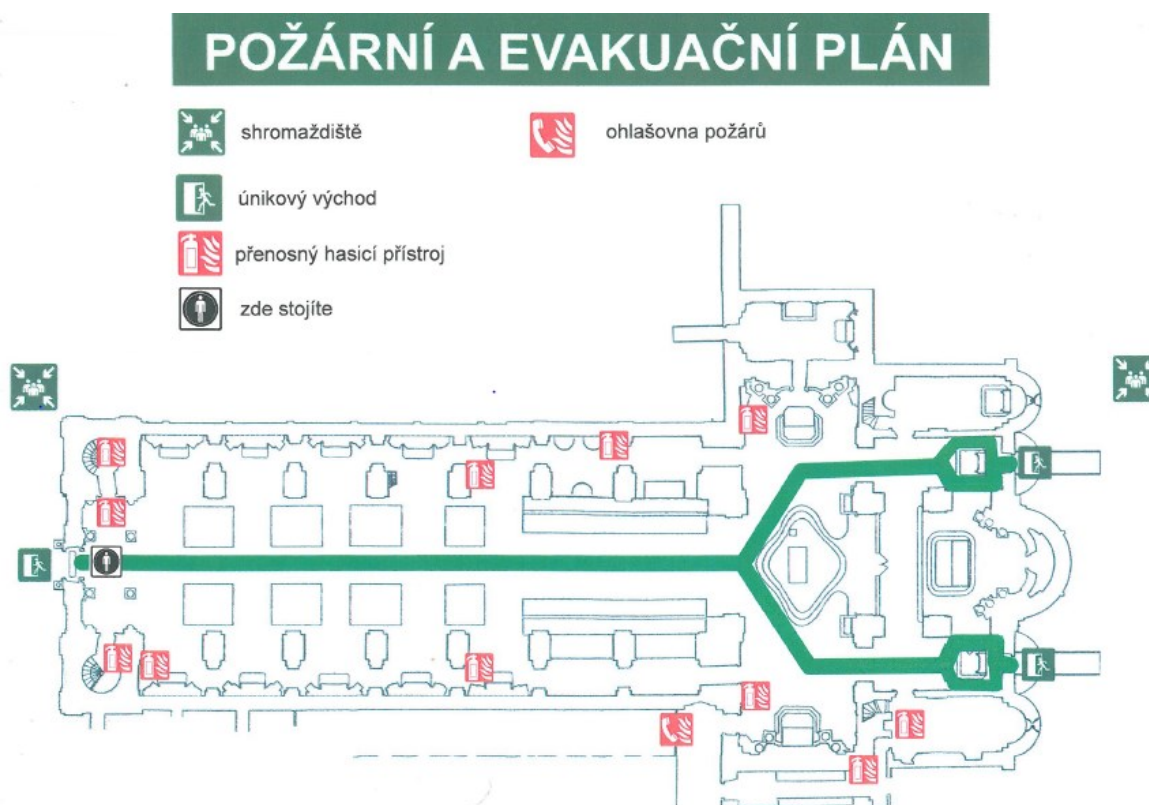
- hlavní trasy od tribuny směrem na sever – šířka 16 m = 4 000 osob na únikový pruh,
- západní směr – šířka 4 m = 1 010 osob na únikový pruh,
- severovýchodní směr – šířka 4 m = 1 010 osob na únikový pruh,
- severní strana – šířka 30 metrů = 7 500 osob na únikový pruh,
- severní strana – šířka 30 metrů = 7 500 osob na únikový pruh.

V průběhu konání akce se provádí stálá kontrola dostupnosti a průchodnosti únikových cest a to jak osobou odborně způsobilou a zodpověděnou za PO, tak jednotlivými členy požárních

hlídek. Jelikož se jedná o večerní akci, musí být únikové cesty a východy opatřeny elektrickým osvětlením, napájeným ze dvou nezávislých zdrojů elektrické energie.

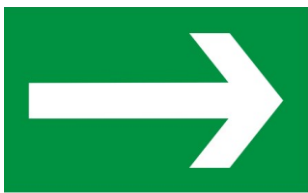

6.1.3.2 Bazilika

Z budovy baziliky vedou celkem 3 východy. Na východní straně se na každé straně za oltářem nachází jeden východ. V západní části baziliky se pak nachází hlavní únikový východ směrem na nádvoří. Přesný postup je patrný z požárního a evakuačního plánu na obrázku 16. Na nádvoří vznikne dočasné shromaždiště, pokud ovšem nebezpečí nepřetrvává. V tomto případě by obyvatelé postupovali dle evakuačního plánu areálu baziliky dále do otevřeného prostoru.

Obr. 16 – Požární a evakuační plán [vlastní]

Tab. 5 – Použité značení [vlastní]

Směr úniku osob	Směr evakuace	První pomoc	Ohlašovna požárů
			
Zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm	Hlavní vypínač elektrické energie	Shromaždiště osob ve směru úniku	
			

6.1.4 Činnost policie

Otázku bezpečnosti při průběhu Dnů lidí dobré vůle má na starosti pořadatelská služba ve spolupráci s pořádkovou službou GAN a policií. Z policejních složek se na bezpečném průběhu podílí policisté města Uherské Hradiště, městská policie Staré Město a svůj díl má i Krajské ředitelství policie, které poskytuje kynologické jednotky. V průběhu konání celé akce se zde vystřídá v průměru 50 policistů. Po dobu konání akce je zde také v budově obecního úřadu Velehrad zřízen velín policie, jakožto kontaktní a koordinační centrum, kde mohou občané nahlásit podezřelé osoby nebo podat oznámení o trestné činnosti. Stejně tak má na obecním úřadě svůj velín i pořadatelská služba. Policie také poskytuje telefonní kontakty pro případ nahlášení trestné činnosti a také pro informační servis k dopravě.

Mezi složky policie, které se zde v průběhu akce pohybují, patří:

- policisté, kteří mají na starost plynulost dopravy,
- policisté, kteří zajišťují bezpečnost a veřejný pořádek,
- kriminalisté v civilním oblečení,
- policisté se psy,
- ochranná služba Policie ČR – osobní ochrana VIP osob z řad politických a církevních hodnostářů.

Složky Policie v průběhu akce provádí:

- dozor při plynulosti dopravy,
- dohlíží na kontrolu přijíždějících poutníků na Velehradské ulici ve Starém Městě,
- kontrolují průjezdnost provizorního „obchvatu“ v obci Velehrad, který vede ulicí Zahradní,
- provádí dozor a kontrolu stanového městečka – prevence krádeží a pořádku,
- dohlíží na veřejný pořádek a plní psychologickou a preventivní funkci,
- v případě potřeby umravňuje osoby, které narušují pořádek,
- v případě trestných činů aktivně zasahují.

Otázka terorismu

Vzhledem k tomu, že na Velehrad, jakožto historické a kulturní centrum, kde se shromažďuje především při konání Dnů lidí dobré vůle velké množství lidí, lze mimo jiné pohlížet jako na měkký cíl, je nutné vzít v potaz i otázku teroristického útoku.

Ministerstvo vnitra 22. března 2016 vyhlásilo první stupeň ohrožení terorismem, který trvá dodnes. Tento právní stupeň znamená potřebu zvýšené bdělosti. Občanům je doporučeno vyhýbat se místům s vysokou koncentrací osob.[33]

Policie na základě tohoto vyhlášení sice nijak znatelně nezměnila počty nasazených složek, nicméně došlo k většímu zaměření a zvýšení pozornosti právě na problematiku terorismu:

- podezřelé osoby,
- odložené předměty, zavazadla, balíčky – při podezření volat speciální pyrotechnické útvary (podezření na nález bomby),
- odstavený automobil na místě, kde by stát neměl – místo se zvýšenou koncentrací osob, zranitelná místa nebo budovy,
- podezřelé okolnosti.

Bezpečnostní opatření VIP zóny

VIP osoby přichází z hlavního náměstí obce Velehrad, za doprovodu bezpečnostních služeb, hlavním koridorem skrz nádvoří před bazilikou až do sekce VIP.

Sekce VIP je v rámci Koncertu dnů lidí dobré vůle oddělena pomocí mobilních, železných zábran, které ohraničují celý tento prostor (jedná se o základní bezpečnostní prvek). Podobně jsou vytyčeny i hlavní evakuační koridory. Vstoupit do VIP zóny mohou pouze hosté

se speciální vstupenkou nebo kartičkou organizátora, kterou musí předložit přítomné pořadatelské službě. Při vstupu do VIP zóny není prováděno šancování dotyčné osoby.

V rámci slavností mše 5. července už ale oddělení VIP zóny pomocí ohradníků není prováděno vůbec, jelikož se předpokládá spořádané chování přítomných věřících.

Zvýšená pozornost a činnost Policie při výročí 2013

Při konání výročí dochází, ke zvýšené návštěvnosti. Spolu s tím musí být nutně zvýšeny i nasazené počty policistů. Jednou z takových událostí byl rok 2013, kdy se slavilo 1150. výročí příchodů svatých Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu a očekával se příchod až 50 tisíc návštěvníků. V průběhu akce se na místě konání vystřídalo přes 200 policistů. Mimo běžných složek zde byly nasazeny jízdní hlídky, pyrotechnici a policisté ze Speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. Využita byla také nejmodernější technika v podobě termovize s nočním viděním a ve vzduchu kroužil vrtulník Letecké služby opatřený kamerami.[34]

6.1.5 Činnost zdravotnických složek

Jak již bylo řečeno výše, vzhledem k tomu, že Dny lidí dobré vůle představují akci, které se účastní velké množství lidí, narůstá i potřeba zdravotnické pomoci. Čím více lidí se shromáždí na jednom místě, tím větší riziko poranění nebo zdravotních komplikací vzniká. O zajištění odborné zdravotnické péče se v rámci konání akce přímo v místě konání starají 3 zdravotnické skupiny:

- První pomoc – sanitka,
- Maltéžská pomoc s Českým velkopřevorstvím Suverénního řádu maltéžských rytířů – zdravotní služba,
- Domácí hospicová péče a charita.

Největším zdravotním rizikem po celou dobu konání akce je především dlouhotrvající horko. Vysoké teploty, dusno a déle trvající pobyt na přímém slunci představují úrodnou půdu pro omdlávání, úpal, úžeh a jiné zdravotní komplikace vyvolané těmito zdroji. Především proto krajská záchranná služba vydala doporučení, že zejména starší lidé a kardiaci, by měli zvážit účast na této akci. Zároveň všichni poutníci, kteří se akce účastní, by se měli snažit vyvarovat delšímu pobytu na přímém slunci a hlavně dodržovat pitný režim. Účastníci by neměli zapomínat na pokrývku hlavy případně slunečník. Během akce dochází i k jiným zdravotním

komplikacím, například drobná poranění, oděrky, ale i jiným. Tyto případy ale nedosahují závažných čísel a jedná se o ojedinělé případy.

První pomoc

Zdravotníci ze Zdravotnické záchranné služby města Uherské Hradiště po dobu konání akce využívají budovu mateřské školky na Velehradě a přímo před budovou mateřské školy operuje také sanitka ZZS. Sanitka je vybavena veškerým nutným vybavením, a představuje vztyčný bod první pomoci. Zdravotníci záchranné služby poskytují první pomoc přímo na místě akce a případně požádají nemocnici Uherské Hradiště o posily.

Maltézská pomoc

Hlavní stan Maltézské pomoci se v době konání akce nachází na travnatém prostranství na severu od baziliky. Členové Maltézské pomoci organizují a osobně dohlíží na tradiční setkání vozíčkářů na Velehradě. O tyto vozíčkáře se nepřetržitě starají dobrovolníci z řad Maltézské pomoci. Každoročně se zde sjíždí na sto vozíčkářů. Členové Maltézské pomoci v průběhu nejvíce navštěvovaných akcí Dnů lidí dobré vůle roznáší vodu, čímž předchází dehydrataci poutníků a případným zdravotním komplikacím. Členové také dohlíží na kondici poutníků, případně poskytují první pomoc do doby, než dorazí jednotky ZZS.

Domácí hospicová péče a charita

Po dobu konání akce se její stan nachází hned vedle stanu Maltézské pomoci na travnaté ploše na sever od baziliky. Po dobu konání akce probíhá ve stanu charity prezentace problematiky hospicové péče. Členové skupiny po dobu akce neplní aktivní úkoly z hlediska zdravotního zabezpečení, ale v případě nutnosti mohou být nápomocni například při první pomoci.

Tab. 6 – Orientační počet zdravotníků pro koncerty a poutě [vlastní]

Počet účastníků	Počet zdravotníků	Poznámka
do 500	1	
do 900	2	
nad 900	2 + X	Nutno oznámit na místní základnu RZP a HZS
X = na každých dalších 1000	2	Nutno dohodnout pro konkrétní akci. Na počet zdravotníků mají vliv terénní podmínky, dostupnost RZP, zázemí zdravotníků, rozmístění zdravotníků.

6.2 Nedávné bezpečnostní incidenty

V souvislosti s charakterem pořádané akce, jakožto silně duchovně založené, se nepředpokládá zvýšené množství trestných činů nebo přestupků. Věřící poutníci ve většině případů ctí přikázání církve a morální hodnoty, které tyto protizákonné činy a nevhodné chování odsuzují. Nicméně právě velké množství takových lidí může přilákat náhodné zloděje, kteří by se na těchto slušných lidech chtěli obohatit nebo chtěli jiným způsobem narušovat pořádek.

Jak již bylo řečeno v předchozí podkapitole, „Činnost policie“, na průběh akce dohlíží jednotky Policie ČR a také jednotky obecní policie ze Starého Města. Dle slov Ing. Pavla Gajdošíka z Policie Uherské Hradiště v rámci pořádané akce není mapována výrazná trestná činnost nebo přestupky. Vzhledem k tak velkému množství lidí spíše zanedbatelná. Členové policie ze zkušenosti Pavla Gajdošíka v rámci akce řeší především úkoly typu:

- navrácení ztraceného dítěte rodičům,
- umravňování odpůrců akce,
- dopravní komplikace v oblasti pořádané akce,
- umravňování podnapilých jedinců,
- drobné rozepře v oblasti občanského soužití,
- pohřešování starších občanů,
- ztráty a nálezy cenností.

Vážnější bezpečnostní přestupky za posledních 10 let

V případě trestné činnosti se jedná většinou o majetkovou trestnou činnost, drobné přestupky a přestupky proti majetku a občanskému soužití. Dopravní nehody se v průběhu konání akce téměř neobjevují. To je výsledkem dopravních omezení a řízení dopravy ze strany pořadatelské služby a policie.

2007 – nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky.

2008 – došlo ke krádeži fotoaparátu. Dále došlo k pokusu o krádež televizoru.

2009 – trestný čin odcizení peněženky.

2010 - nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky.

2011 - trestný čin odcizení peněženky.

2012 - nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky.

2013 – jeden přestupek proti veřejnému pořádku – dne 4. 7. 2013 13:50 došlo k dopravní nehodě, kdy řidič automobilu narazil do pevné překážky v blízkosti kaple Cyrilky. Dále byl nahlášen přestupek proti majetku – krádež peněženky.

2014 – nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky.

2015 – nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky, policisté se v jednom případě pouze postarali o navrácení ztracené peněženky s doklady. Došlo ale ke dvěma dopravním nehodám. K první nehodě došlo 5. 7. 2015 ráno, kdy řidič nevěnoval dostatek pozornosti řízení a naboural do lavičky u rodinného domu. Druhá dopravní nehoda se stala stejného dne o pár hodin později na cestě mezi Velehradem a Starým Městem, kde cyklistka během jízdy spadla z kola a musela být s lehkým zraněním převezena k ošetření do nemocnice v Uherském Hradišti.

2016 – hlášeny dva trestné činy (odcizení peněženky, krádež tržby ze stánku s knihami) a dva přestupky (zatajení nálezu mobilního telefonu - odcizení telefonu, napadení družky jejím druhem).

2017 - nebyly hlášeny žádné trestné činy ani přestupky.

V souvislosti s tím, že stěžejním riziko pro tuto akci představuje krádež, jak dokazují údaje za posledních 10 let, policie každoročně preventivně upozorňuje všechny návštěvníky, aby měli své osobní věci neustále pod kontrolou.

7 DOTAZNÍK

Pro posouzení bezpečnosti dané akce v širším spektru je použita metoda dotazníkového šetření. Tato metoda má napomoci ke snížení subjektivního pohledu na problematiku a má také názorně ukázat na rozdíly vnímání rizikovosti akce Dnů lidí dobré vůle.

Předmětem dotazníku je zjištění, jak jednotlivci vnímají hrozby, které mohou v případě akce Dnů lidí dobré vůle nastat a s jakou pravděpodobností daná hrozba podle dotazovaných nastane. Dotazovaní hodnotí dané hrozby nezávisle a na základě osobního přesvědčení, případně zkušeností s danou akcí.

Dotazník se skládá ze sedmi zaškrťavajících segmentů. První dva segmenty mají za cíl zařadit dotazovaného do určité kategorie. Dotazovaný v rámci kategorií volil dle:

- Vztahu k dané akci:
 - organizátor akce,
 - zastupitelstvo obce Velehrad,
 - pracovník farnosti Velehrad,
 - občan obce Velehrad,
 - poutník z jiných míst (z jiných obcí než obec Velehrad),
 - pracovník krizového řízení města Uherské Hradiště.
- Věku dotazovaného:
 - 0 – 18 let,
 - 18 – 65 let,
 - 65 a více let.

Zbýlých pět segmentů slouží k vlastnímu hodnocení bezpečnostních hrozeb. Tyto hrozby jsou rozděleny do 5 kategorií, které následně obsahují dílčí hrozby, které spadají pod určitou kategorii. Hrozby byly vybrány ze seznamu kalkulátoru RISKAN-B na základě spojitosti a předpokladu, že by v dané lokalitě a při dané události Dnů lidí dobré vůle mohly nastat. Většinou se jedná o hrozby, které spadají dle Auditů národní bezpečnosti z roku 2016 (jak je uvedeno v kapitole 2.3.1.), mezi zásadní ohrožení dnešní doby. Tyto hrozby jsou rozděleny na:

- Úmyslnou škodlivou lidskou činnost:
 - teroristický útok,
 - sabotáž,
 - hromadné násilí,

- rabování,
- vandalismus,
- násilná kriminální činnost,
- krádež.
- Živelní pohromy:
 - požár,
 - záplavy a povodně,
 - vichřice, větrné smrště a tornáda,
 - blesky (a další elektrické jevy v atmosféře),
 - krupobití, přívalové deště,
 - extrémní vedra a sucha,
 - epidemie, pandemie.
- Průmyslové a dopravní havárie:
 - dopravní havárie,
 - dopravní havárie s následným výbuchem,
 - dopravní havárie s následným požárem,
 - provozní havárie,
 - provozní havárie s následným výbuchem,
 - provozní havárie s následným požárem.
- Technická selhání:
 - destrukce staveb,
 - technické poruchy/selhání,
 - mechanická poškození,
 - nefunkční spojení.
- Organizační nedostatky:
 - narušení zásobování,
 - nedostatečné kapacity/zdroje,
 - nedostatek pracovní síly,
 - nedostatek kvalifikované pracovní síly,
 - nedostupnost služeb.

Tyto hrozby byly jednotlivými dotazovanými hodnoceny na stupnici od 0 do 6, dle toho s jakou pravděpodobností mohou nastat (0 – žádná pravděpodobnost, 1 – zanedbatelná, 2 – nízká, 3 – střední, 4 – vysoká, 5 – velmi vysoká, 6 – jistá).

8 RISKAN VYHODNOCENÍ

Pro vyhodnocení získaných dotazníků je použit softwarový nástroj RISKAN-B. Ten slouží k výpočtu rizika, přičemž jeho vstupní data tvoří **aktiva** a jejich hodnota, **hrozby** a jejich pravděpodobnost a jako třetí **zranitelnosti** jednotlivých aktiv vlivem hrozeb. Právě pravděpodobnost, že daná hrozba nastane, představuje informaci získanou dotazníkovým šetřením.

Pro názornost je celá analýza provedena celkem sedmkrát. To proto, aby byly patrné rozdíly ve vnímání jednotlivých kategorií obyvatelstva (dle rozdělení uvedeného v předchozí kapitole). Aktiva, hrozby a zranitelnosti jsou doplněny na základě znalosti dané problematiky a expertních rozhovorů, dále dle charakteru akce s ohledem na rozdílné hodnoty daných aktiv. Konečná číselná hodnota jednotlivých pravděpodobností hrozeb, na základě dotazníku, vznikla za využití funkce aritmetického průměru. Jednotlivé číselné hodnoty, týkající se konkrétní hrozby, byly zprůměrovány a dosazeny do kalkulátoru RISKAN.

Nástroj RISKAN provádí vyhodnocení jednotlivých rizik na základě součinu jednotlivých vstupních proměnných a výsledné číselné hodnoty rozdělí do kategorií:

- zelené (0 - 35) – nízké riziko,
- žlutá (36 - 60) – střední riziko,
- červená (61 - 90) - vysoké riziko.

Vzhledem k nízkým hodnotám, které z analýzy vplynuly, je pro rozmezí upraveno, tak, aby se do kategorie s vysokým rizikem dostalo více rizikových oblastí, které vyžadují zvýšenou pozornost. Upravené rozmezí hodnot pro účely diplomové práce vypadá následovně:

- zelené (0 - 30) – nízké riziko,
- žlutá (30 - 50) – střední riziko,
- červená (50 - 90) - vysoké riziko.

Následující tabulky zobrazují vysoká a střední rizika tak, jak je vidí jednotlivé skupiny osob dle kategorizace dotazníků. Kompletní analýzy všech hodnocených hrozeb se nachází na konci práce, v kapitole přílohy. Pro potřeby práce nicméně není prioritní zabývat se hrozbami s nízkou hodnotou rizika.

Tab. 7 - Hodnocení rizik dle členů zastupitelstva obce Velehrad [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Krádež	Poutníci, dopravní autobusy
Střední riziko	Požáry	Poutníci
	Krupobití a přívalové deště	Poutníci
	Extrémní vedra a sucha	Jednotky IZS a vodní zdroje
	Dopravní havárie	Autobusy (hromadná doprava s větším počtem přepravovaných osob)
	Technické poruchy a selhání	Poutníci
	Teroristický útok	Poutníci
	Vandalismus	Poutníci a obyvatelstvo obce Velehrad
	Násilná kriminální činnost	Poutníci a občané obce Velehrad
Krádež	Obyvatelé a území obce Velehrad, stanové městečko, osobní automobily	

Tab. 8 – Hodnocení rizik dle pracovníků farnosti Velehrad [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Krádeže	Poutníci
Střední riziko	Požáry	Poutníci
	Záplavy a povodně	Poutníci
	Vichřice a větrné smrště	Poutníci
	Blesky	Poutníci
	Dopravní havárie	Autobusy
	Teroristický útok	Poutníci
	Krádež	Území obce, autobusy, osobní automobily, nákladní auta, kamiony a cisterny

Tab. 9 - Hodnocení rizik dle dětí a mládeže do 18 let [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
Střední riziko	Požáry	Poutníci a zdravotnické složky
	Dopravní havárie	Autobusy
	Teroristický útok	Poutníci
	Krádež	Území obce, autobusy

Tab. 10 - Hodnocení rizik dle občanů obce Velehrad [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Krádež	Poutníci
Střední riziko	Požáry	Poutníci, zdravotnické složky
	Krupobití a přívalové deště	Poutníci, jednotky IZS, zdroje pitné vody
	Extrémní vedra a sucha	Jednotky IZS, zdroje pitné vody
	Dopravní havárie	Autobusy
	Teroristický útok	Poutníci
	Krádež	Území obce, autobusy, osobní automobily, nákladní auta, kamiony a cisterny

Tab. 11 - Hodnocení rizik dle poutníků z jiných obcí [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Střední riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Krádež	Poutníci, autobusy, případně osobní automobily

V případě hodnocení rizik ze strany pracovníka krizového řízení Uherské Hradiště a organizátora akce je zachováno původní číselné a barevné rozdělení rizik do kategorií (nízké riziko 0 - 35, střední riziko 36 – 60, vysoké riziko 61 – 90.) V tomto případě se neprovádí průměrování hodnot, jelikož se jedná o hodnocení jednotlivce, proto vychází hodnoty vyšší.

Tab. 12 - Hodnocení rizik dle pracovníka krizového řízení [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Krádež	Poutníci
Střední riziko	Požáry	Poutníci, zdravotnické jednotky
	Záplavy a povodně	Poutníci
	Krupobití, přívalové deště	Poutníci
	Extrémní vedra a sucha	Jednotky IZS, zdroje pitné vody
	Dopravní havárie	Poutníci, jednotky IZS a především dopravní prostředky
	Dopravní havárie s následným výbuchem	Poutníci, autobusy
	Dopravní havárie s následným požárem	Poutníci, dopravní prostředky
	Technické poruchy/selhání	Poutníci
	Narušení spojení	Jednotky IZS
	Narušení zásobování	Zdroje pitné vody
	Nefungující služby	Poutníci
	Teroristický útok	Poutníci, jednotky IZS
	Hromadné násilí	Poutníci
	Vandalismus	Poutníci a území obce Velehrad
	Násilná kriminální činnost	Poutníci
	Krádež	Území obce, stanové městečko a kempy, dopravní prostředky

Tab. 13 - Hodnocení rizik dle organizátora akce [vlastní]

Kategorie rizika	Druh hrozby	Postižené aktivum
Vysoké riziko	Krádež	Poutníci
Střední riziko	Požáry	Poutníci, zdravotnické jednotky
	Extrémní vedra a sucha	Poutníci
	Dopravní havárie	Autobusy
	Dopravní havárie s následným požárem	Autobusy
	Teroristický útok	Poutníci, jednotky IZS
	Krádež	Území obce, stanové městečko a kempy, dopravní prostředky

9 ANALÝZA KARS

Z předchozích analýz jasně vyplývá, že mezi hlavní rizika patří **krádeže a extrémní sucha a vedra**, které by mohly znamenat závažné ohrožené celé akce a především účastníků.

S tímto faktem korespondují i zjištěné údaje o trestné činnosti, které byly při organizování akce v předchozích letech evidovány. Mezi hlavní trestné činy spadají především krádeže.

Extrémní sucha a především horka pak znamenají riziko dehydratace a vyčerpání, které můžou přerůst až ke zkolabování jedinců. Těmto případům se snaží předcházet členové Maltežské pomoci, kteří se aktivně účastní roznášení vody a kontrolují zdravotní kondici poutníků. Extrémní sucha mají mimo jiné zásadní spojitost s možností vzniku požárů.

Mezi další rizika, které musí organizátor brát v potaz jsou přidána rizika, která v rámci analýzy spadají do kategorie se střední mírou rizika a vyskytly se na seznamu středních rizik, alespoň u dvou hodnotících kategorií. Ostatní rizika spadají mezi rizika zanedbatelná, která sice mohou představovat nebezpečí, ale nevybočující z běžných hodnot rizika.

Mezi rizika, která spadají do kategorie střední závažnosti minimálně dle dvou hodnotících kategorií, patří především **požáry, dopravní havárie a terorismus**, dále ale i krupobití a přivalové deště, záplavy, dopravní havárie s následným požárem, technické poruchy, vandalismus a násilná trestná činnost.

Všechna podstatná rizika jsou uvedena v tabulce a vyhodnoceny metodou KARS.

Tab. 14 – Tabulka souvztažností pro vybraná rizika [vlastní]

P.č.	Riziko	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ARi
1	Sucho a vedro	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	4
2	Krádež	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
3	Požár	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	6
4	Dopravní ne-	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	5
5	Terorismus	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	7
6	Krupobití a deště	0	1	0	1	0	0	1	1	1	0	0	5
7	Záplavy	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	6
8	DH s požárem	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1	1	6
9	Tech. poruchy	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	4
10	Vandalismus	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	3
11	Násilná TČ	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	6
	PRj	0	8	7	7	0	0	2	8	10	5	7	Sou-

Vysvětlení tabulky (P.č. – pořadové číslo, DH – dopravní havárie, TČ – trestná činnost).

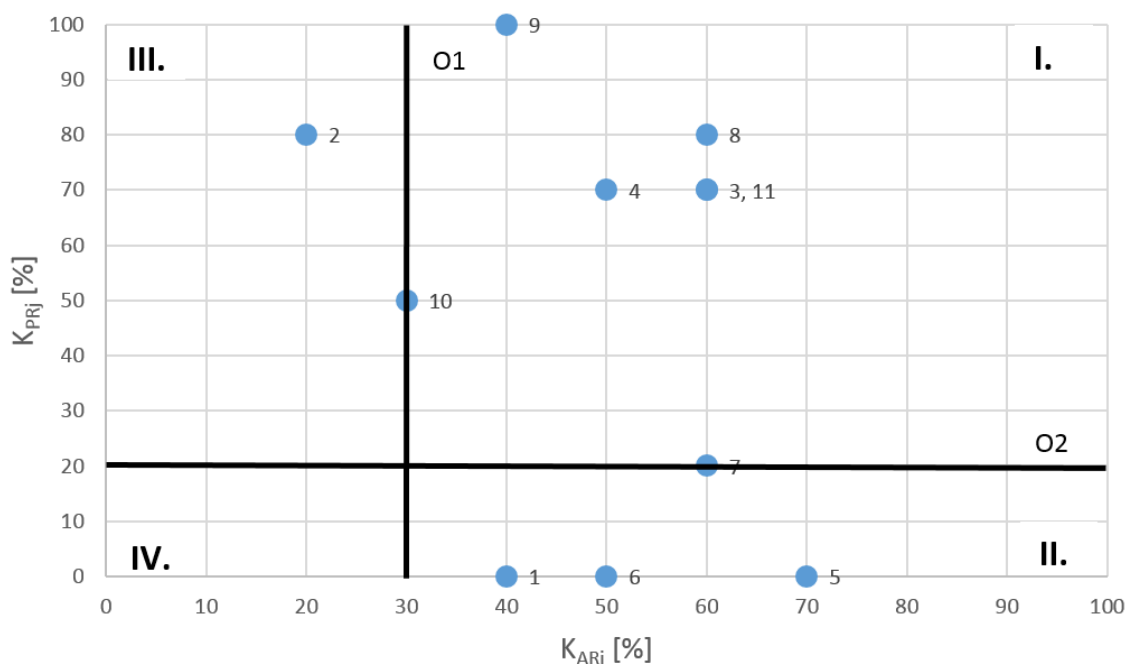
Dle rovnic (viz. kapitola 3.2.2) jsou vypočteny hodnoty koeficientů aktivity a pasivity pro jednotlivá rizika v Tab. 14.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
K_{ARi} [%]	40	20	60	50	70	50	60	60	40	30	60
K_{PRj} [%]	0	80	70	70	0	0	20	80	100	50	70

Pro sestavení grafu a určení kvadrantů je nutné vypočítat hraniční hodnoty osy 1 a 2. Pro výpočet je zvoleno 80% pokrytí (výpočet dle kapitoly 3.2.2)

$$O_1 = K_{ARi(\max)} - \frac{(K_{ARi(\max)} - K_{ARi(\min)})}{100} \times 80 ; O_1 = 70 - \frac{(70-20)}{100} \times 80 = 30$$

$$O_2 = K_{PRj(\max)} - \frac{(K_{PRj(\max)} - K_{PRj(\min)})}{100} \times 80 ; O_2 = 100 - \frac{(100-0)}{100} \times 80 = 20$$

Obr. 17 – Graf závažnosti rizik z hlediska souvztažností [vlastní]

Z grafu vyplývá, že mezi nejzávažnější rizika, z hlediska možnosti vyvolání dalšího rizika patří: 3 – požár, 4 – dopravní nehody, 8 – dopravní havárie s následným požárem, 9 – technické poruchy, 11 – násilná trestná činnost. Tato rizika by měla být řešena přednostně, aby se předešlo případnému dominovému efektu, jelikož představují hrozbu nejen svým primárním působením, ale také vznikem sekundárních rizik.

Do druhého kvadrantu spadají rizika: 1 – sucho a vedro, 5 – terorismus, 6 – krupobití a deště, 7 – záplavy. Rizika tohoto typu je nutné vzít v potaz a patřičně na ně reagovat. Jedná

se o rizika, která nejsou zapříčiněna jinými riziky, ale naopak mohou další rizika spouštět. Především riziko extrémního sucha a vedra spolu s terorismem představuje natolik zásadní a vážnou hrozbu, že musí být na nejvyšší možnou míru provedeny preventivní opatření – dostatek pitné vody, kontroly osob a omezení dopravy.

Ve třetím kvadrantu zůstaly rizika: 2 – krádež, 10 – vandalismus. Tato rizika sice nepředstavují hrozbu z hlediska domino efektu, nicméně dle analýzy pomocí softwaru RISKAN, riziko krádeže samo osobě představuje dostatečnou hrozbu. Proto by se na toto riziko při organizaci zabezpečení rozhodně nemělo zapomenout.

Na základě provedených analýz a expertních rozhovorů lze stanovit seznam prioritních rizik, která by měla být zahrnuta do bezpečnostního plánování. Pořadník jednotlivých rizik dle jejich závažnosti by pak vypadal následovně:

1. Krádeže
2. Extrémní sucho a horko
3. Požáry
4. Dopravní havárie
5. Dopravní havárie s následným požárem
6. Technické poruchy
7. Násilná trestná činnost
8. Terorismus
9. Krupobití
10. Zápavy a povodně
11. Vandalismus

Ačkoliv otázka terorismu v dnešní době vyvstává poměrně často, v kontextu s charakterem akce a náboženské symboliky se nepředpokládá, že by se stal právě Velehrad cílem teroristického útoku. Nicméně i tato rizika musí organizační složky monitorovat a předvídat.

10 ZHODNOCENÍ BEZPEČNOSTNÍ PŘIPRAVENOSTI

Tato kapitola slouží k celkovému zhodnocení bezpečnosti při konané akci, vytyčení možných bezpečnostních hrozeb v kontextu dnešní doby dle kapitoly 2.5 (Historické bezpečnostní hrozby), rozdělení působnosti jednotlivých zúčastněných složek a návrhu možného zlepšení a zvýšení bezpečnosti.

10.1 Možné ohrožení vlivem terorismu (útok jednotlivce)

V posledních letech se mezi hlavní způsoby provedení teroristického útoku zařadil také nájezd vozidla do skupiny obyvatel nebo davu. Jedná se o netypický druh útoku, jelikož automobil nebyl nikdy do takové míry vnímán jako prostředek pro zabíjení. Nicméně události poslední doby (kapitola 2.5) dokazují, že právě nečekané a nepravděpodobné útoky takové formy jsou velmi nebezpečné.

Automobil představuje velmi jednoduchý, levný ale přitom nebezpečný prostředek, ke kterému má možnost se dostat prakticky kdokoliv. Obstarat si výbušninu, střelnou zbraň je mnohem složitější. Útoky může provést jakákoli osoba bez zvláštních příprav, především se jedná o jednotlivce, takzvané „vlky samotáře“.

Útoky jsou směřovány na místa s vysokou koncentrací osob, což zahrnuje i Velehrad při konání akce Dnů lidí dobré vůle. Právě proto je nutné důsledně kontrolovat dopravu a omezovat provoz v obci. Nicméně i přes kontroly a důsledná omezení není možné eliminovat všechny případné útočníky, protože pokud by dotyčný opravdu chtěl, tak se do chráněné zóny dostane. Ať už by k tomu použil falešnou propustku nebo k dopravě využil polních cest, které nejsou kontrolovány.

K útoku mohou být využity různé dopravní prostředky jako osobní automobily, dodávky, nákladní auta, v našem případě i autobusy. Každá z těchto kategorií má určitá specifika a možnosti, kudy se do oblasti dostat, způsoby zneužití a možnosti odhalení.

Útok za pomoci osobního vozidla – Osobní automobil představuje nejdostupnější dopravní prostředek, dále je také nejmenší a proto může projet do více lokalit. Osobním automobilem se do obce může dostat kdokoliv, kdo má povolenku od určených obcí (nebo kdo ji odcizil). V tomto případě útočník nebývá více kontrolován. Dále do obce Velehrad se již nedostane, pokud by ne zvolil trasu, na které nejsou bezpečnostní ohradníky. Další průjezd do centra obce je umožněn pouze osobám s povolením Petarda production a.s. a autobusům (hrozí případné zfalšování propustky). Pokud by útočník chtěl, určitě by se mu podařilo prorazit

bezpečnostní mobilní zátarasy na ulici Hradišťská, nebo i ve směru od Tupes a takovým způsobem by se mohl dostat až do centra obce a v konečném důsledku i na samotné nádvoří, kde probíhá daná akce. Osobní automobil nicméně nedosahuje tak velké průrazné síly, aby si probil cestu velkým davem – menší ztráty na životech než u dodávky.

Útok s využitím dodávky – Stejně podmínky, jako v předchozím případě, platí i pro dodávky. Pohyb dodávky v chráněném prostoru už ovšem přitáhne mnohem více pozornosti bezpečnostních než pohyb osobního automobilu. Také možnosti, kudy by případný útočník vjel až do areálu baziliky, jsou rozměry dopravního prostředku značně ztíženy. Hlavními vstupními body jsou všechny vjezdy s výjimkou východního průjezdu z cyklotrasy. Průrazná síla dodávky je mnohem vyšší než v případě osobního automobilu a ohrožení jsou především poutníci v oblasti stánků na ulici Hradišťská, U Lípy a Buchlovská.

Útok s využitím nákladního auta – Útok nákladního vozidla je velice nepravděpodobný jelikož, tyto vozy jsou omezeny především na hlavní dopravní komunikaci, která je kontrolována a pohyb nákladních automobilů v čase konání akce by byl ihned monitorován. Vjezd nákladního automobilu do areálu baziliky je taktéž vyloučen, jelikož průjezd zúženými vstupními body vyžaduje čas a prostor. Takové chování by bylo ihned zastaveno. Ohrožení případným útočníkem jsou opět poutníci v oblasti pouťových stánků a kolotočů.

Pro předcházení těmto útokům jsou na příjezdových trasách uzavírky a i v případě, že by se dotyčným podařilo projet přes první uzavírku, museli by projet přes další uzavírku přímo v centru obce (uzavírky v obci dle obrázku 10). Ve prospěch ochrany samotného areálu baziliky hraje i uzavřenost obvodu a minimální počet přístupových bodů. Pohyby dopravních prostředků na území končené akce jsou monitorovány policií, pořádkovou službou GAN a.s., a také pořadatelskou službou.

V případě propuknutí takového útoku se policie pokusí útočníka neprodleně zneškodnit. Všechny osoby v zasažené oblasti musí neprodleně vyhledat místo mimo dojezdovou dráhu dopravního prostředku nebo místo s malou koncentrací osob a pro evakuaci použít únikové cesty.

Útoky se zbraní nebo výbušninou – Ani tento typ útoků není možné zcela vyloučit, nicméně se nepřepokládá. Mezi ohrožená místa s velkou koncentrací osob patří nádvoří před bazilikou a okolní prostory, hlavní trasy kolem pouťových stánků a kolotočů. Jediným bezpečnostním opatřením pro tyto případy jsou bezpečnostní složky, které monitorují podezřelé

chování osob a podezřelé odložené předměty na území pořádané akce. V rámci akce nedochází k prohledávání návštěvníků, čímž by se mohlo dále předejít nebezpečí.

10.2 Zhodnocení komplexní bezpečnosti

Z předchozích kapitol vyplývá, že organizace zabezpečení po logistické stránce funguje velmi dobře. Důkazem toho je především nízká kriminalita, nízké množství trestných činů a přestupků. Během pořádání akce není monitorováno ani zvýšené množství dopravních nehod, k čemuž přispívá především fungující plán dopravního řešení při této akci. Kromě ojedinělých případů nedošlo k závažným dopravním komplikacím ani nejsou hlášeny významné technické závady během pořádání koncertu nebo slavnostní mše.

V rámci akce se z hlediska bezpečnosti řeší především otázka dopravy a parkování, bezpečnosti osob, požární ochrana, a zdravotní zabezpečení přítomných poutníků. Pro účely akce je zřízen, také bezpečnostní štáb, který sídlí v budově obecního úřadu, kde mají svůj velín jednotky policie a také pořadatelská služba. Jednotlivé složky spolu komunikují pomocí rádiové komunikace, případně mobilních telefonů.

Dopravní omezení a kontroly na uzavřených dopravních komunikacích řeší pořadatel v součinnosti s obcí Velehrad, bezpečnostní sužbou GAN a.s. a jednotkami dopravní policie. V rámci dlouholeté spolupráce se daří odklánět dopravu tak, aby nedocházelo k zahušťování centra obce, kudy v nejfrekventovanějších hodinách proudí tisíce návštěvníků.

Za organizaci a také bezpečnost osob odpovídá pořadatelská služba, která pro řešení bezpečnosti spolupracuje s pořádkovou službou a policií. Většinu běžných konfliktů řeší přímo pořádková služba, nicméně v případě krádeží nebo násilné trestné činnosti zasahují přímo hlídající policejní jednotky. Stejně tak dohlíží i na plynulý provoz na komunikacích v obci. Bezpečnostní složky mají také za úkol monitorovat podezřelé chování osob nebo vozidel, případně náhodné, odložené podezřelé předměty, které by mohly mít spojitost s terorismem.

Požární bezpečnost zajišťuje pořadatelská služba v součinnosti s JSDH Velehrad a HZS Zlínského kraje. Pro účely konané akce Dnů lidí dobré vůle je vyhotoven požární řád a stanoveny požární směrnice včetně plánů evakuace pro případ vzniku požáru. Okolí akce v průběhu konání monitoruje požární hlídka, která má na starosti preventivní činnosti případně hašení vzniklých drobných požárů. Jednotky také dohlíží na dostupnost a průjezdnost přístupových cest a evakuačních tras.

Zdravotnické zabezpečení má na starosti především Maltéžská činnost, která zabezpečuje preventivní roznášení vody a kontroluje kondici poutníků, případně aktivně pomáhá při první pomoci. V případě nutného závažnějšího zdravotního problému je přímo v terénu aktivní také zdravotnická záchranná služba s kompletně vybaveným vozidlem záchranné služby. Po čas konání akce nedochází k závažnějším zraněním, většinou se jedná o problémy spojené s vysokými teplotami a vyčerpáním, případně drobné odřeniny vzniklé při pádu. Akce se odehrává v poklidném duchu, proto se nepředpokládají zvýšené nároky na intenzivní zdravotní pomoc.

Na základě analýzy byly zjištěny hlavní zdroje rizika pro tuto akci. Následující rozdělení zobrazuje, které organizační složky by měly tuto oblast zabezpečit. Jedná se o návrh komplexního zabezpečení akce s ohledem na zdroje rizika:

1. **Krádeže** – Preventivní činnost provádí rozmístěné hlídky pořadatelské služby, pořádkové služby a také hlídkující policisté. Krádežím není nikdy možné zabránit na 100%. Proto je všem návštěvníkům doporučeno, aby si své cennosti dobře chránili a nenechávali volně odložené bez dozoru. V případě krádeží je také doporučeno tento fakt ihned nahlásit na polici, která má svůj velín v budově obecního úřadu.
2. **Extrémní sucho a horko** – Toto riziko není možné zcela potlačit, nicméně se dají snížit jeho projevy a to především ochlazováním dlážděných ploch, které horko ještě více znásobují. Všem návštěvníkům je doporučeno vzít si pokrývku hlavy a především dodržovat pitný režim. Problematiku řeší především pořadatelská služba a dobrovolníci Maltéžské pomoci, kteří roznášejí tekutiny.
3. **Požáry** – O prevenci a případné hašení požáru se stará pořadatelem zřízená požární hlídka ve spolupráci s JSDH Velehrad a HZS Zlínského kraje.
4. **Dopravní havárie** – Plynulost dopravy řídí pořadatelská služba, v případě dopravní nehody už ale na scénu přichází dopravní policie, která celou situaci prošetřuje, případně zasahuje i záchranná služba. Hlavním úkolem je především udržovat plynulý provoz, dodržovat dopravní předpisy a dbát zvýšené opatrnosti v místech se zvýšenou koncentrací osob.
5. **Dopravní havárie s následným požárem** – Tyto hrozby mají přímou spojitost s předchozím bodem. Do spolupráce se navíc v případě vážného požáru zapojují jednotky HZS Zlínského kraje.
6. **Technické poruchy** – V závislosti na závažnosti poruchy se aktivují technické složky pořadatelské služby, které nastalou situaci neprodleně řeší, tak aby nedošlo

k dalším komplikacím (požáry, zranění osob). Technické poruchy mohou představovat například komplikace v rozvodné síti, poruchy na konstrukci tribuny nebo konstrukci pro ozvučení, nefunkční okruh pitné vody a jiné. Všechny tyto poruchy je třeba neodkladně řešit, protože mohou přerůst v jiné nebezpečí.

7. **Násilná trestná činnost** – Stejně jako krádeže, tak i tuto problematiku má na starost pořadatelská služba ve spolupráci s pořádkovou službou a hlídkující policejní jednotkou. Opět se uplatňuje především psychologický efekt hlídkující policejní služby a pořádkové služby.
8. **Terorismus** – Otázka terorismu byla řešena již v předchozí podkapitole, nicméně za monitorování, předvídání a případné odhalení motivovaného útočníka je zodpovědná především Policie a její jednotlivé podsložky, dále pořádková služba a pořadatelská služba. Každý přítomný návštěvník je povinen neprodleně informovat o podezřelém chování jedinců. V případě aktivování hrozby terorismu, v součinnosti zasahují všechny přítomné jednotky a dochází k aktivování okolních složek IZS.
9. **Krupobití** – Krupobití v zásadě nepředstavuje kritické ohrožení jak obyvatelstva, tak ani okolních budov či vybavení. Průvodním jevem mohou být počátky davové paniky, kdy se účastníci dají velmi rychle do pohybu (v pokusu schovat se před krupobitím), následkem čeho může dojít k ušlapání nebo zranění osob. Na danou situaci reagují především členové pořadatelské služby. Pořadatelská služba především koriguje odchozí poutníky v zúžených bodech.
10. **Záplavy a povodně** – Představují pouze minoritní hrozbu, nicméně i pro tyto případy musí pořadatelská služba ve spolupráci s JSDH Velehrad a HZS Zlínského kraje aktivně zasáhnout a odčerpávat vodu tak, aby nedošlo k ohrožení poutníků.
11. **Vandalismus** – Za pořádek v okolí pořádané akce zodpovídá pořadatelská služba, která dbá na čistotu a pořádek a také pravidelné vyvážení odpadkových košů, aby nedocházelo k hromadění odpadků a následnému znečištění nebo ohrožení poutníků.

10.3 Návrh bodů pro zlepšení

Jelikož se jedná o akci, která má silně náboženský charakter a shromažďují se zde především věřící poutníci, nepředpokládají se významné komplikace z hlediska bezpečnosti. Většina těchto silně věřících osob patří mezi morálně velmi uvědomělé osoby, které ctí zásady slušného chování. Od takového spektra obyvatel tudíž nehrozí ani zvýšené riziko krádeží, van-

dalismu nebo násilného chování. V celkovém měříku jsou tudíž bezpečnostní opatření dostačující s ohledem na požadavky a nároky shromážděných osob. Nicméně i zde je možné najít oblasti, které by bylo možné zlepšit a navýšit tak bezpečnost při konané akci.

Terorismus

Terorismus v dnešní době obzvláště straší všechny, kteří se chystají na akci, které se účastní velký počet lidí. Proto je nutné zvýšit pocit bezpečnosti i v tomto ohledu. Především s ohledem na množství se počty útoku prostřednictvím dopravních prostředků je důležité především zvýšit kontrolu na přístupových bodech k obci nebo přímo v obci. Již při kontrole na těchto stanovištích by měly kontroly probíhat zvlášť důsledně. Měly by si všimnout podezřelého chování a ověřit i účel průjezdu. Dále by mohlo dojít k zablokování přístupových cest do areálu baziliky tak, aby na jednu stranu nebyl omezen průchod poutníků a případný příjezd záchranných jednotek, ale zároveň aby se eliminoval útok dopravním prostředkem. Také uzavírka v obci by měla probíhat důslednějším způsobem. Současné železné mobilní zábrany by mohly být vyměněny za betonové zátarasy. Tím by byl ovšem znemožněn průjezd autobusové dopravy, která by musela rovněž projíždět přes ulici Zahradní. Musela by zde být také technika, která by tyto zátarasy na ulici Hradištská dokázala rychle odstranit v případě zásahu jednotek IZS.

Extrémní horko

Tomuto neustále se zhoršujícímu nebezpečí je nutné věnovat velkou pozornost. Především by bylo vhodné navýšit mobilní pitné zdroje v prostorách před bazilikou, aby se poutníci mohli v urputných letních hodinách ovlažit a napít a nebyli odkázáni jen na vlastní zdroje nebo obcházející dobrovolníky Maltézké pomoci. V tomto místě, které navíc po rekonstrukci tvoří především dlážděná plocha, dochází ke kumulování horka. Tyto dlážděné prostory je vhodné především před konáním slavnostní mše svaté 5. července ochladit tekoucí vodou, aby se snížila teplota dlaždic a tím i celková pocitová teplota v oblasti nádvoří.

Extrémní sucho

Extrémní sucho může být zdrojem požárů. Proto je nutné udržovat prostranství areálu baziliky v dobré kondici, aby travnaté prostranství nebylo vysušené a nepředstavovalo rychlý zdroj hoření v případě propuknutí požáru. Pro tyto účely by bylo vhodné vybudovat zavlažovací zařízení na travnatých částech areálu. Tím by došlo i k podpoře růstu zasazených stromů, což by mělo za výsledek vytvoření stíněných lokalit, kde by poutníci mohli hledat útočiště před úmornými slunečními paprsky.

Krádeže

Ačkoliv krádeže mezi křesťansky založenými poutníky by měly být tabu, může tato kulturní a náboženská akce přilákat i náhodné zloděje, kteří se právě na těchto věřících budou chtít obohatit. Věřící poutníci totiž v některých případech až příliš důvěřují lidem, kteří se zde schází, a proto nevěnují dostatečnou pozornost svým věcem a cennostem. Důležitým bodem v oblasti prevence krádeží by tedy měla být především důsledná propagace toho, aby si lidé více střežili své osobní věci a dávali si pozor na podezřelé osoby.

Kontroly při VIP

V rámci Koncertu dnů lidí dobré vůle je areál před bazilikou rozdělen na běžný sektor a sektor VIP. Osoby, které ale přichází do sektoru VIP, nejsou žádným způsobem kontrolovány, pouze se musí prokázat vstupenkou nebo kartou pořadatele. Vzhledem k tomu, že se zde shromažďují důležité osobnosti politické scény a jiné známé osobnosti, hrozí pronešení nebezpečných předmětů nebo zbraní. Kontroly při vstupu do prostoru VIP by měly být prováděny více důsledně.

Doprava

Dopravní uzavírku v centru obce tvoří tři body. Jeden z nich se nachází na ulici Hradištská u zastávky mezi rybníky. Další se nachází u zastávky ve středu obce za odbočkou na ulici Zahradní (ve směru od Salaše). Třetí zákaz vjezdu se nachází před mostem ve směru na obec Tupesy. Další bod, kde by měla být umístěna blokáce cesty a zákaz vjezdu, by měl být na ulici Buchlovská. Mohlo by totiž dojít ke komplikacím, kdy by automobil přijížděl touto ulicí mezi poutníky, kteří jsou u kolotočů na ulici Buchlovské nebo u pout'ových stánků na ulici U Lípy.

Ačkoliv zvyšování bezpečnosti by měla být prioritní otázka při organizaci Dnů lidí dobré vůle, každé zvýšení bezpečnostních opatření souvisí s dalším omezením návštěvníků akce. Například nasazení policejní helikoptéry při konání akce by mělo spíše omezující efekt. Provoz a helikoptéry by způsoboval přílišný hluk a narušoval by atmosféru akce, která má především symbolizovat jednotu, sounáležitost občanů a zdůrazňovat slušné chování a dobré mravy ve společnosti.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo sestavit komplexní přehled bezpečnostních opatření a kompetencí jednotlivých aktérů, kteří se podílí na zajištění bezpečnosti v průběhu Dnů lidí dobré vůle, které se každoročně konají na Velehradě. Zavedená opatření byla následně podrobena analýze, byly stanoveny nejpravděpodobnější hrozby a z nich vyvozeny důsledky a slabá místa. Závěrem bylo stanoveno, které subjekty odpovídají za jejich eliminaci, nebo alespoň snížení rizik na únosnou mez.

V teoretické části byly objasněny základní pojmy, které se váží k tématu této práce. Jedná se o problematiku shromažďování, psychologie, logistiky a bezpečnosti. V rámci bezpečnosti byly definovány primární hrozby dle auditu národní bezpečnosti, které následně figurují i v návazné praktické části. Teoretická část slouží také k objasnění problematiky tzv. měkkých cílů a obsahuje i popis nejzávažnějších bezpečnostních incidentů, které se odehrály v době nedávné a mohly by se tedy stát zdrojem poučení a impulzem pro zvýšení prevence. Závěr této části měl pomoci pochopit principy metod, které jsou následně využity v praktické části, a následně také informovat o platné legislativě, která se k tématu váže.

V praktické části je nejprve charakterizována obec Velehrad a oblast, ve které se akce Dny lidí dobré vůle odehrává. Následuje stěžejní část práce obsahující souhrn bezpečnostních opatření, která jsou pro chod celé akce potřebná. Jednotlivá bezpečnostní opatření jsou rozčleněna dle subjektů, které se na jejich zajištění, s výjimkou pořadatelské agentury, podílí. Mezi základní oblasti, které jsem do svého zkoumání zahrnul, patří dopravní infrastruktura a parkování, požární ochrana, bezpečnost osob a zajištění potřebné zdravotnické pomoci. Z toho vyplývá, že mimo početnou základnu z řad pořadatelské služby se na konání akce podílí také jednotky Policie ČR, hasičské záchranné sbory a zdravotnická záchranná služba. Akce by se nicméně neobešla ani bez pomoci dobrovolníků, mezi něž patří členové Maltézských rytířů, JSDH Velehrad a jednotlivci z řad obce a farnosti Velehrad.

Pro získání informací o organizaci byla využita metoda terénního výzkumu – expertní rozhovor. Další použitou metodou pro získání dat, nezbytných pro další analýzy, bylo dotazníkové šetření. Jednotliví občané v předloženém dotazníku hodnotili pravděpodobnost iniciace vytipovaných hrozeb, které by mohly při konání akce nastat. Pro rozlišení vnímání jednotlivých skupin byly dotazníky rozděleny podle jednotlivých kategorií.

Tyto údaje byly následně použity pro analýzy pomocí kalkulátoru RISKAN-B a metody KARS. Na základě těchto metod byla vyhodnocena a stanovena primární rizika.

Primární rizika jsou dále rozčleněna a přidělena zodpovědným subjektům, které by se měly starat o jejich maximální snížení. Na základě srovnání těchto rizik a analýzy předchozích bezpečnostních opatření jsou vytipovány oblasti, ve kterých by mohlo dojít ke změnám zajišťujícím zvýšení celkové bezpečnosti.

Z mého zkoumání podle mého názoru vyplývá, společenská akce Dny lidí dobré vůle je událostí poměrně bezpečnou, neboť celé setkání má nepřehlédnutelný duchovní rozměr. Už samotný název napovídá, že návštěvníci, kteří se zde střetávají, jsou především lidé „dobré vůle“. Je však zároveň nutno dodat, že každý systém má svá slabá místa, a proto i zde je nutné činit preventivní organizační kroky, které zajistí bezpečnost pro její účastníky. Ti vedle extrémních teplot a sucha vnímají jako nejpálčivější problém této akce zejména krádeže.

Diplomová práce slouží především jako ucelený dokument slučující jednotlivá bezpečnostní opatření spolu s analýzami v jeden komplexní celek. Pevně věřím, že tato práce naplnila všechny cíle a bude zdrojem inspirace jak pro organizátory akce, tak i pro případné studenty, kteří by se danou problematikou chtěli dále zabývat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Občanské aktivity: Oznámení o konání shromáždění. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcanske-aktivity-118893.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>
- [2] ČESKO. Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 6. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-84>
- [3] Manuál pro obce k zákonu o právu shromažďovacím. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-manual-pro-obce-k-zakonu-o-pravu-shromazdovacim.aspx>
- [4] FILATOVÁ, Světlana. *Psychologie davů* [online]. Praha, 2011 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: https://is.bivs.cz/th/10922/bivs_b/Bakalarska_prace_Filatova_Svetlana_3BP-BM.pdf. Bakalářská práce. Bankovní institut vysoká škola Praha. Vedoucí práce PhDr. Ingrid Matoušková, Ph.D.
- [5] MIKŠÍK, Oldřich. *Hromadné psychické jevy: (psychologie hromadného chování)*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0930-4.
- [6] Hromadné chování, masové psychické jevy. *Wikisofia* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: https://wikisofia.cz/wiki/Hromadn%C3%A9_chov%C3%A1n%C3%AD,_masov%C3%A9_psychick%C3%A9_jevy
- [7] LE BON, Gustave. *Psychologie davu: (psychologie hromadného chování)*. Vydání čtvrté, v Portále první, revidované. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1028-3.
- [8] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Vydání čtvrté, v Portále první, revidované. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7.
- [9] SIXTA, J., MAČÁT, V *Logistika – teorie a praxe*. 1 vyd. Brno: CP Books, a. s. 2005. 315 s. ISBN 80-251-0573-3.
- [10] BUZALKA, Ján. *Teória bezpečnostných rizík*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru, 2012, 167 s. ISBN 978-80-8054-547-5.
- [11] BÍLÝ, Jiří, Štěpán KAVAN a Roman SVATOŠ. *Veřejná správa a bezpečnost státu jako součást udržitelného rozvoje: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Vydání čtvrté, v Portále první, revidované. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. ISBN 978-80-87472-48-4.
- [12] VANĚK, Lukáš. *Krizové jevy u obcí Mikroregionu Buchlov*. Uherské Hradiště, 2016. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce JUDr. Jaromír Maňásek.
- [13] HORÁK, Rudolf, Lenka DANIELOVÁ, Ludvík JUŘÍČEK a Ladislav ŠIMÁK. *Zásady ochrany společnosti: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Ostrava: Key Publishing, 2015. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-236-5.
- [14] JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Ostrava: Key Publishing, 2014. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-201-3.
- [15] *Bezpečnostní standardy pro pořadatele sportovních, kulturních a společenských akcí* [online]. Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2017, , 16 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/soubor/brozura-bezpecnostni-standardy-pro-poradatele-sportovnich-kulturnich-a-spolecenskych-akci.aspx>
- [16] ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-169-9.
- [17] *Audit národní bezpečnosti* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2016, , 142 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

- [18] VILÁŠEK, Josef a Jan FUS. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Praha: Karolinum, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-246-2170-8.
- [19] *Co jsou hybridní hrozby* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/co-jsou-hybridni-hrozby.aspx>
- [20] ZAJÍCOVÁ, Eva. *Zajištění bezpečnosti veřejných akcí v mikroregionu Ostrožsko - Veselsko* [online]. Zlín, 2017 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/41081/zaj%C3%AD-cov%C3%A1_2017_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky. Vedoucí práce Doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc.
- [21] *ZÁKLADY OCHRANY MĚKKÝCH CÍLŮ: METODIKA* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>
- [22] Memento jménem Lockerbie: Mnohé odpovědi zůstaly ukryty v troskách. *ČT24* [online]. 21.12.2013 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1057517-memento-jmenem-lockerbie-mnohe-odpovedi-zustaly-ukryty-v-troskach>
- [23] Smrt čihala v tokijském metru – tehdy zabíjel sarin. *ČT24* [online]. 20.3.2010 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1348293-smrt-cihala-v-tokijskem-metru-tehdy-zabijel-sarin>
- [24] Přesně 911 dní po 11. září 2001 teroristé udeřili v Madridu. *ČT24* [online]. 11.3.2009 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1460844-presne-911-dni-po-11-zari-2001-teroriste-uderili-v-madridu>
- [25] Beslan si připomněl tragédii ve škole, kde se už neučí. *ČT24* [online]. 1.9.2014 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1019491-beslan-si-pripomnel-tragedii-ve-skole-kde-se-uz-neuci>
- [26] JAN, Sedlář. *Analýza bezpečnosti vybraných měkkých cílů Zlínského kraje* [online]. Zlín, 2016 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/38320/sedl%a1%ac5%99_2016_dp.zip?sequence=1&isAllowed=y. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky. Vedoucí práce Ing. Martin Hromada, Ph.D
- [27] 45 Years of Terrorism. *GTD: Global Terrorism database* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: https://www.start.umd.edu/gtd/images/START_GlobalTerrorismDatabase_TerroristAttacksConcentrationIntensityMap_45Years.png
- [28] DAVID, Soják. *Analýza rizik v obci Nedakonice* [online]. Uherské Hradiště, 2016 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/38771/soj%a1k_2016_op.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. Vedoucí práce Ing. Jakub Rak.
- [29] Velehradská pouť a Dny lidí dobré vůle 2018. *Obec Velehrad* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.velehrad.cz/index.php?nid=6142&lid=cs&oid=4298149>
- [30] BEZDĚČKA, Pavel, RAŠTICOVÁ, Blanka, Miloslav POJSL a Jiří ČOUPEK, ed. *Velehrad: dějiny obce*. Velehrad: Obec Velehrad, 2006. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 80-239-7490-4.
- [31] Doprava Dny lidí dobré vůle Velehrad 2017. In: *Obec Velehrad* [online]. Velehrad, 2018 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.velehrad.cz/file.php?nid=6142&oid=5716788>
- [32] Národní pouť Velehrad: Přechodné dopravní značení. In: *Obec Velehrad* [online]. Velehrad, 2018 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.velehrad.cz/file.php?nid=6142&oid=5761694>
- [33] *Ministr vnitra vyhlásil první stupeň ohrožení terorismem* [online]. [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministr-vnitra-vyhlasil-prvni-stupen-ohrozeni-terorismem.aspx>
- [34] MACALÍKOVÁ, Jana. Velehrad – vše pro vaše bezpečí. In: *Policie České republiky* [online]. 3.7.2013 [cit. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/velehrad-vse-pro-vase-bezpecii.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČNR	Česká národní rada
MU	Mimořádná událost
IZS	Integrovaný záchranný systém
HZS	Hasičský záchranný sbor
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
EU	Evropská unie
IT	Informační technologie
NATO	Severoatlantická aliance
PCO	Pult centralizované ochrany
TNT	Trinitrotoluen
KARS	Kvalitativní analýza rizik s použitím jejich souvztažností
ZŠ	Základní škola
CM	Cyril a Metoděj
GAN	Bezpečnostní agentura s místem sídliště v Uherském Hradišti
VIP	Velmi důležitá osoba
PO	Požární ochrana
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
PVC	Polyvinylchlorid
PHP	Požární hasicí přístroje
EZS	Elektronická zabezpečovací signalizace
DP	Dopravní havárie
TČ	Trestná činnost

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 - Oběhový proces v logistice - oblast marketing [vlastní].....	20
Obr. 2 – Pásma akceptovatelného rizika [11].....	24
Obr. 3 – Teroristické útoky v Evropě v letech 1998 – 2014 [21].....	38
Obr. 4 – Výskyt teroristických útoků za posledních 45 let v EU a okolí [27].....	43
Obr. 5 – Dopravní spojení v obci Velehrad [vlastní].....	51
Obr. 6 – Plán areálu při konání Dnů lidí dobré vůle v roce 2017 [29].....	52
Obr. 7 – Rozmístění stánků v průběhu Dnů lidí dobré vůle [29].....	52
Obr. 8 – Vstupní cesty do areálu baziliky [vlastní].....	53
Obr. 9 – Grafické zobrazení návštěvnosti v jednotlivých ročnících [vlastní].....	58
Obr. 10 – Dopravní omezení a objízdná trasa v obci Velehrad [31].....	61
Obr. 11 – Organizace dopravy během Národní poutě na Velehradě [32].....	62
Obr. 12 – znač. PHP.....	65
Obr. 13 – znač. hydrantu.....	65
Obr. 14 – Evakuace při koncertě [vlastní].....	72
Obr. 15 – Evakuace při slavnostní mši [vlastní].....	73
Obr. 16 – Požární a evakuační plán [vlastní].....	74
Obr. 17 – Graf závažnosti rizik z hlediska souvztažností [vlastní].....	88

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Dělení velikosti pořádané akce dle počtu zdravotníků [vlastní].....	14
Tab. 2 – Vzor tabulky souvztažností, čísla jsou čistě náhodná [vlastní]	46
Tab. 3 – Počet účastníků jednotlivých ročníků [vlastní]	58
Tab. 4 – Počet únikových východů dle počtu sektorů [vlastní].....	72
Tab. 5 – Použité značení [vlastní].....	75
Tab. 6 – Orientační počet zdravotníků pro koncerty a poutě [vlastní]	78
Tab. 7 - Hodnocení rizik dle členů zastupitelstva obce Velehrad [vlastní]	84
Tab. 8 – Hodnocení rizik dle pracovníků farnosti Velehrad [vlastní]	84
Tab. 9 - Hodnocení rizik dle dětí a mládeže do 18 let [vlastní].....	85
Tab. 10 - Hodnocení rizik dle občanů obce Velehrad [vlastní]	85
Tab. 11 - Hodnocení rizik dle poutníků z jiných obcí [vlastní].....	85
Tab. 12 - Hodnocení rizik dle pracovníka krizového řízení [vlastní].....	86
Tab. 13 - Hodnocení rizik dle organizátora akce [vlastní]	86
Tab. 14 – Tabulka souvztažností pro vybraná rizika [vlastní].....	87

SEZNAM PŘÍLOH

P I	Návštěvní řád Stojanova nádvoří a přilehlých ploch na Velehradě
P II	Areál baziliky
P II	Bazilika 1. patro
P IV	Bazilika 2. patro
P V	Bazilika 3. patro
P VI	Areál baziliky při konání koncertu
P VII	Areál baziliky při konání slavnostní mše
P VIII	Dotazník k vyhodnocení pravděpodobnosti hrozeb - část 1.
P IX	Dotazník k vyhodnocení pravděpodobnosti hrozeb – část 2.
P X	RISKAN-B – zaměstnanci obce Velehrad
P XI	RISKAN-B – zaměstnanci farnosti Velehrad
P XII	RISKAN-B – děti a mládež do 18 let
P XIII	RISKAN-B – občané obce Velehrad
P XIV	RISKAN-B – poutníci z jiných obcí
P XV	RISKAN-B - krizové řízení Uherské Hradiště
P XVI	RISKAN-B – organizátor akce